

LANDSTINGET BLEKINGE

Årsredovisning 2018
Landstinget Blekinge

LANDSTINGET BLEKINGE

Så här läser du årsredovisningen

Det här är Landstinget Blekinges samlade årsredovisning för 2018. Det är landstingets viktigaste dokument för att följa upp vilka insatser som gjordes under det gångna året. Årsredovisningen sammanställer hur landstinget lyckades leva upp till målen i landstingsplanen.

Redovisningen innehåller två olika huvudavsnitt: förvaltningsberättelsen och den ekonomiska redovisningen. Förvaltningsberättelsen innehåller en översikt över utvecklingen i landstinget och belyser sådant som inte framgår av balans- eller resultaträkningarna men som är viktigt för bedömningen av landstinget.

Utgångspunkten för förvaltningsberättelsen är de övergripande målområden landstinget presenterade i landstingsplanen 2018-2020. I den ekonomiska redovisningen återges finansiell redovisning: resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys.

Sist i årsredovisningen finns bilagor som presenterar en sammanställning av årsstatistik för Landstinget Blekinge. Här finns också revisionsberättelsen, som redogör för landstingets revisorers granskning av räkenskaper och verksamhet.

LANDSTINGET BLEKINGE

Innehållsförteckning

På väg mot nya Region Blekinge.....	4
Det här får du för dina skattepengar.....	7
Året som gått 2018.....	8
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE.....	11
Sammanfattning och analys	11
Måluppfyllelse 2018.....	16
Framtidens hälso- och sjukvård	26
Engagerade medarbetare och goda utvecklingsmöjligheter	41
Miljö- och hållbarhetsbokslut.....	51
Finansiell analys	59
Bolag och stiftelser.....	77
EKONOMISK REDOVISNING.....	82
Årsstatistik	97
Organisationsskiss	103
Ordlista.....	105

LANDSTINGET BLEKINGE

På väg mot nya Region Blekinge

2018 – det sista året i Landstinget Blekinges historia. Vid årsskiftet tog Landstinget Blekinge över det regionala utvecklingsansvaret och nya Region Blekinge bildades. Och regionstyrelsens ordförande Alexander Wendt (M), spår en ljus framtid för Blekinge.

- **Blekinge är en fantastisk livsplats som har en stor potential att växa!**

År 2018 blev händelserikt för Landstinget Blekinge. Förberedelserna inför regionbildningen var intensiva. En rad politiska beslut fattades. Bland annat antog landstingsfullmäktige en vision för Region Blekinge: *Den bästa livsmiljön för hållbar tillväxt och god hälsa*. När regionstyrelsens ordförande Alexander Wendt, och den tidigare ordföranden Kalle Sandström (S), träffar regiondirektören Peter Lilja för att summera det gångna året och blicka framåt är det med stolthet och stor framtidstro.

- Vi har mycket att glädjas över. De allra flesta människor som kommer i kontakt med hälso- och sjukvården är nöjda. Sedan finns det områden där vi behöver förbättra oss. Men vi har en bra grund att stå på och när vi nu samlar verksamheter som hälso- och sjukvård, tandvård, kultur, regional utveckling och kollektivtrafik under samma tak ser jag att vi får ännu bättre möjligheter att utveckla Blekinge, säger Peter Lilja.

FOKUS PÅ FRAMTIDENS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Under 2018 har Landstinget Blekinge arbetat med utgångspunkt från utvecklingsstrategin Framtidens hälso- och sjukvård. Strategin har tre fokusområden: Nära vård, Koncentration av vård samt Samverkan.

Som en konsekvens av utvecklingsstrategin införde landstinget en ny organisation för hälso- och sjukvården. Målet med den nya organisationen är att den ska stödja införandet av nya arbetssätt. Parallellt har också landstinget förändrat sjukvården för att den ska komma närmre invånarna. Exempelvis finns numera läkarbilar, mobila team för vård i hemmet i västra Blekinge och äldremottagningar i länets alla kommuner. Olika digitala tjänster införs successivt och nya vårdlokaler som är anpassade till förändrade arbetssätt byggs. Det pågår också ett arbete med att samla vården till färre platser med syftet att ge en jämlik vård av hög kvalitet till alla invånare i länet.

- Att samla viss typ av vård är nödvändigt för att kunna erbjuda hög medicinsk kvalitet, men samtidigt är det viktigt att det inte sker på ett sätt som urvattnar Blekinges sjukvård och äventyrar vår samlade kompetens, säger Alexander Wendt.

Tillgänglighet är ett område där alla tre ser behov av en rejäl förbättring. Vid en nationell jämförelse har Blekinge förhållandevis goda resultat, men det kan bli bättre.

- Det måste vara lätt att komma i kontakt med hälso- och sjukvården för att få råd och vägledning när man är orolig och har frågor. Alla behöver inte träffa en läkare, för många räcker det med att få prata med en erfaren sjuksköterska, men det måste vara lätt att få kontakt. Det skapar trygghet, säger Kalle Sandström.

LANDSTINGET BLEKINGE

ÅTGÄRDER FÖR ÖKAD DIGITALISERING

Ett område där nya Region Blekinge behöver fortsätta utvecklas är digitalisering. Region Blekinge ingår i ett nationellt samarbete där ett nytt vårdinformationsstöd ska införas. Det nya vårdinformationsstödet ska ersätta det gamla journalsystemet, samtidigt som det är betydligt mer omfattande än ett journalsystem. Det ska skapa förutsättningar för nya arbetssätt och digitala lösningar, som i sin tur ska bidra till att effektivisera hälso- och sjukvården och göra den mer tillgänglig. Det pågår även ett omfattande arbete med att införa olika nationella e-tjänster.

- Det är bra att det sker en utveckling, men vi behöver höja ribban ytterligare och bli bättre på att använda de möjligheter som redan finns, säger Alexander Wendt.

Ett utvecklingsarbete som också är en konsekvens av Framtidens hälso- och sjukvård är införandet av personcentrerad vård. Regiondirektör Peter Lilja tycker det är viktigt att det arbetet fortsätter att utvecklas.

- Jag vill att vi ska bli ännu bättre på att involvera patienterna i sin egen vård. Varje människa är själv expert på sin hälsa. Jag vill också se att personcentreringen genomsyrar alla delar av hälso- och sjukvården, inte bara själva patientmötet utan alla processer, säger Peter Lilja.

EN BÄTTRE OCH MER JÄMLIK HÄLSA

Ett av landstingets övergripande mål är en bättre och mer jämlik hälsa. Landstinget Blekinge arbetar utifrån ett brett spektrum av åtgärder som ska bidra till en bättre folkhälsa. Av årsredovisningen framgår dock att den självupplevda hälsan har försämrats i Blekinge. Sämst mår kvinnor och socialt och ekonomiskt svaga grupper. Det bekymrar Kalle Sandström.

- Självklart ska hälso- och sjukvården arbeta för en god folkhälsa. Men det är en komplex fråga och det kräver många olika samhällsaktörers engagemang. Men när vi nu har bildat nya Region Blekinge och fått ett regionalt utvecklingsansvar, gynnas förutsättningar för ännu bättre samarbete i folkhälsofrågor.

För att nya Region Blekinge ska kunna utvecklas och möta de behov som invånarna har krävs en långsiktigt stabil ekonomi. Fjolåret slutade med ett plusresultat på 53,1 miljoner kronor. Därmed kan underskott från tidigare år återställas. Landstinget bromsade också nettokostnadsutveckling, som tidigare legat på hög nivå, men är nu lägst i landet om man jämför med andra landsting och regioner. Fortsatt arbete för att trygga en långsiktigt stabil ekonomi är nödvändigt.

- Vi har fortfarande förhållandevis höga kostnader för hälso- och sjukvården. Det är viktigt att vi genomför förändringar som bidrar till minskade kostnader. Ett exempel är minskat användande av inhyrd personal. Här har vi lyckats mycket väl och vi är ett av de landsting och regioner som har den största kostnadsminskningen, säger regiondirektör Peter Lilja.

LANDSTINGET BLEKINGE

FORTSATT ARBETE FÖR ATT VARA EN ATTRAKTIV ARBETSGIVARE

Förmågan att behålla och rekrytera kompetenta medarbetare är avgörande för att nya Region Blekinge ska kunna ge en god samhällsservice. Av årsredovisningen framgår att de allra flesta medarbetare i landstinget kan rekommendera sin arbetsplats.

- Det är positivt att medarbetarna uppskattar sin arbetsplats. Sedan finns det behov av fortsatta insatser. Att man får jobba på toppen av sin kompetens, att man har goda utvecklingsmöjligheter och att man ges möjlighet att vara delaktig i arbetet är faktorer som påverkar attraktiviteten, säger Peter Lilja.

Att fortsätta arbeta för att vara en attraktiv arbetsgivare har mycket hög prioritet. Men också att driva det regionala utvecklingsarbetet och öka Blekinges attraktivitet som livsplats. Det finns många fördelar med att välja Region Blekinge som arbetsgivare och Blekinge som livsplats, inte minst litenheten.

- Att vara liten behöver inte alltid vara en nackdel. Det skapar större förutsättningar att påverka och genomföra förändringar snabbt. Det ger en helt annan närhet som vi ska ta tillvara på, säger Alexander Wendt.

LANDSTINGET BLEKINGE

Det här får du för dina skattepengar

Skattepengarna är landstingets viktigaste inkomstkälla. År 2018 betalade varje invånare 22 730 kronor i skatt till Landstinget Blekinge. En annan viktig inkomstkälla är statsbidrag. Tillsammans med patientavgifter, såld vård, sålda varor och tjänster, intäkter från kapital och övriga intäkter blir det totalt 37 477 kronor per invånare och år som går till hälso- och sjukvård.

Intäkter under 2018:

	2018	
	totalt mnkr	kr per inv
Landstingsskatt	3 623	22 730
Statsbidrag	1 551	9 733
Avgifter från patienter	139	870
Försäljning av sjukvård	193	1 214
Försäljning av varor och tjänster	229	1 438
Övriga intäkter	68	427
Finansiella intäkter	170	1 067
	<hr/>	
	5 973	37 477

Av varje hundralapp som en invånare i Blekinge tjänade år 2018 gick 11,19 kronor till landstingsskatt.

Kostnader per invånare under 2018:

	totalt	
	mnkr	kr per inv
Hälso- och sjukvård	4 121	25 858
Tandvård	216	1 355
Folkhögskola	35	220
Hjälpmedel	74	464
Service	849	5 372
Kultur	47	292
Trafik	148	929
Övriga kostnader	364	2 284
Finansiella kostnader	66	414
	<hr/>	
	5 920	37 144

Övrig statistik:

- Antal invånare i Blekinge jämfört med antal medborgare i yrkesverksam ålder: 55 %

- De fem vanligaste huvuddiagnoserna för läkarbesök i öppenvården var:

Diagnos	Antal besök
Högt blodtryck (Essentiell hypertoni)	7 468
Akut övre luftvägsinfektion	7 159
Medicinsk observation och bedömning för misstänkt sjukdom	5 515
Smärta och värk	5 436
Ryggvärk	5 076

LANDSTINGET BLEKINGE

Året som gått 2018

Statistik:

(Siffror som anges är beräknade på 365 dagar för 2018)

- Besök i vården
 - Blekingesjukhuset: 999
 - Psykiatri och habilitering: 256 st
 - Vårdcentraler och jourcentraler: 1 433 st
 - Folktandvård: 581 besök st
- 1 599 barn föddes på förlossningen i Karlskrona, vilket är 4 barn varje dag
- 1 303 måltider serveras varje dag till patienter och personal
- Antal samtal till 1177 = 316 per dag

- Vanligaste sökorden på 1177.se (topp fem):
 1. Vårdcentral
 2. Nageltrång
 3. Barnmorskemottagning
 4. Gynekologi
 5. Hälsocentral

Hänt under året

Januari

I januari tas det första spadtaget till den nya sjukhusbyggnaden i Karlskrona, byggnad 46. Byggnaden kommer bland annat att innehålla verksamheter för cytologi, mikrobiologi och njurmedicin. Det kommer även skapas utbildningslokaler, bland annat för hjärt-och lungräddning. Byggnad 46 ska vara klar i juni 2020.

Februari

Landstingsfullmäktige tar beslut om vision, verksamhetsidé, uppdrag och varumärkesstrategi för nya Region Blekinge. Visionen för nya Region Blekinge är ”Den bästa livsmiljön för hållbar tillväxt och god hälsa”. Varumärkesstrategin är ett stöd i arbetet med att sprida en attraktiv och trovärdig bild av Region Blekinge.

Maj

Landstinget Blekinge skänker en gammal ambulans till ett sjukhus i sydvästra Kosovo. Det mottagande sjukhuset är ett allmänt sjukhus med ett stort behov av ambulanser för att kunna transportera sjuka och skadade personer.

Juni

Kvinnor får bra vård i Blekinge. Det är något som bland annat avspeglas i god tillgänglighet inom kvinnohälsovården. 95, 8 procent av patienterna får ett första besök hos en gynekolog inom de 90 dagar som gäller för vårdgarantin (riksnittet ligger på 89 procent). Även Blekinges förlossningsvård är ett gott exempel, då denna är bland de fem bästa i landet när det gäller att motverka bristningar vid förlossningen.

September

Landstinget Blekinge minskar kostnaderna för inhyrd vårdpersonal näst mest i hela landet. Kostnaderna gick ner med 30 procent, i pengar motsvarar det en minskning på cirka 13 miljoner kronor under kvartal tre. Det

LANDSTINGET BLEKINGE

är ett långsiktigt och målmedvetet arbete som börjar ge resultat och flera olika faktorer ligger bakom det minskade användandet av hyrpersonal. Bland annat har några läkare valt att gå från inhyrd till att påbörja en anställning i landstinget.

Efter 95 år sker ett politiskt skifte i Landstinget Blekinge. Detta innebär att den borgerliga alliansen tar över styret från Socialdemokraterna och Vänsterpartiet.

Oktober

Landstinget Blekinge är med och skapar en ny högisoleringsenhet för vård av patienter med livshotande sjukdomar som är mycket smittsamma. Enheten kommer att ligga på Skånes universitetssjukhus i Malmö och ska drivas gemensamt av Södra sjukvårdsregionen, där Skåne, Halland, Kronoberg och Blekinge ingår. Den nya enheten beräknas bli klar under år 2019.

För andra året i rad är Blekingesjukhuset i Karlskrona bäst i landet på överlevnad efter hjärtstopp.

Ortopedtekniskt centrum inviger sina nya lokaler, som är placerade ovanför huvudentrén på Blekingesjukhuset i Karlskrona. Lokalerna är helt anpassade för ortopedtekniskt arbete, med tillgängliga och ändamålsenliga mottagningsrum.

Landstinget inför nya arbetskläder och textilier som delvis är miljömärkta. Exempelvis är bussarongerna tillverkade av Tencel, ett material som är baserat på träfiber.

November

Vuxenpsykiatrins öppenvård i Blekinge får bäst resultat av alla landsting och regioner i den nationella patientenkäten när det gäller två områden. 86 procent av Blekinges patienter hade känt sig delaktiga och involverade i sin egen vård och lika många hade upplevt att de fått emotionellt stöd, det vill säga att personalen varit lyhörd för deras känslor och behov. Dessutom var den vuxenpsykiatriska öppenvården näst bäst i landet på fyra områden: personalens förmåga att kommunicera med och informera patienten om dennes vård, kontinuitet och koordination, tillgänglighet och helhetsintryck.

Nättraby vårdcentral tilldelas Landstinget Blekinges egen utmärkelse "Årets patientsäkerhetspris". Syftet med priset är att stödja och uppmuntra arbetsplatser som bedriver ett systematiskt förbättringsarbete för att trygga en god och patientsäker vård. Personalen på Nättraby vårdcentral får priset för att ha arbetat med en klok och patientsäker förskrivning av läkemedel till sina äldre patienter. Vårdcentralen prisas också för sitt samstämmiga och långsiktiga arbete med utskrivning av recept på antibiotika till patienter i alla åldrar, då de har använt Stramas riktlinjer för att få ner antalet förskrivningar.

December

Landstinget Blekinge inför barnlotsar i länets alla fem kommuner. De är en del av primärvårdens satsning mot psykisk ohälsa. Barnlotsarna ska hjälpa barn, ungdomar och föräldrar att snabbt komma till rätt hjälp i vården.

LANDSTINGET BLEKINGE

Landstinget Blekinge installerar en maskin som kraftigt minskar lustgasutsläppen från förlossningsverksamheten. Maskinen renar 95 procent av den klimatskadliga gasen. Eftersom cirka 20 procent av lustgasen spiller ut i förlossningsrummet blir den totala reningen cirka 75 procent.

Landstinget Blekinge har skaffat två lättvårdsambulanser som stationeras i Karlskrona och bemannas av ambulanssjuksköterskor. Lättvårdsambulanserna börjar rulla i november och kommer att bidra till att akutambulanserna blir mer tillgängliga för akuta uttryckningar.

Vårt uppdrag

Verksamhetsidé:

Landstinget ska, med en tillgänglig, säker och kostnadseffektiv vård av god kvalitet, medverka till bästa möjliga livskvalitet för Blekingeborna.

Vision:

Livskvalitet för dig, vårdkvalitet för oss.

Värdegrund:

Landstingets värdegrund utgår från en humanistisk människosyn där vi värnar om och respekterar alla människors lika värde. Den syftar ytterst till att göra vården ännu bättre och få patienterna att känna sig trygga. Värdegrunden vilar på tre ledstjärnor: engagemang, samarbete och kvalitet.

Mål:

För 2018 hade Landstinget Blekinge fyra övergripande målområden:

- God hälso- och sjukvård med insatser för en bättre folkhälsa.
- Aktivt klimat- och miljöarbete för hållbara livsmiljöer.
- Engagerade medarbetare och goda utvecklingsmöjligheter.
- Hållbar kostnadsutveckling för en långsiktigt stabil ekonomi.

LANDSTINGET BLEKINGE

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Sammanfattning och analys

Landstinget Blekinges huvuduppdrag är ”att erbjuda befolkningen en god vård, både idag, imorgon och i framtiden”. Vår verksamhetsidé är att ”med en tillgänglig, säker och kostnadseffektiv vård av god kvalitet medverka till bästa möjliga livskvalitet för Blekingeborna”. Visionen, ”livskvalitet för dig, vårdkvalitet för oss”, visar vart vi strävar.

Invånarnas perspektiv väger tungt i vår vision. Landstinget Blekinge ska arbeta för invånarnas intresse och medverka till att främja den enskilda människans hälsorelaterade livskvalitet. Vårdkvalitet för oss handlar om att vi strävar efter att ständigt förbättra verksamheten för att kunna erbjuda en hälso- och sjukvård med hög kvalitet. Verksamheten omfattar;

- Anslagsfinansierad och konkurrensutsatt primärvård.
- Blekingesjukhuset som ger vård som kräver mer specialiserade åtgärder än vad som kan ges inom primärvården.
- Psykiatri och habilitering med ansvar för barn- och ungdomspsykiatri, vuxenpsykiatri och habilitering.
- Folktandvården som ansvarar för allmäntandvård, specialist och sjukhustandvård.
- Hjälpmedelscenter som ansvarar för att länets medborgare erbjuds hjälpmedel.
- Blekinge Folkhögskola ingår i Landstinget Blekinges verksamhet. Folkhögskolan är en del av den fria och frivilliga folkbildningen.

Inom organisationen finns också landstingsservice som stödjer övrig verksamhet med varor och tjänster samt landstingsdirektörens stab som övergripande ansvarar för ledning, styrning, utveckling och uppföljning och patientnämndens kansli. Landstinget Blekinge samverkar också med andra aktörer, vilket sker genom samverkansavtal och engagemang genom dotterbolag, stiftelser och kommunalförbund.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER UNDER ÅRET

Landstingets ekonomiska resultat år 2017 blev ett underskott på 77 miljoner kronor och vid ingången till år 2018 förutspåddes ett större underskott för 2018. Kostnaderna ökade inte lika snabbt som tidigare men landstinget behövde göra mer för att dämpa kostnadsökningstakten. Landstingsfullmäktige beslutade därför i februari år 2018 om kortsiktiga sparåtgärder, där en åtgärd var att ytterligare minska användningen av inhyrd personal. Budgetföljsamhet blev ett viktigare inriktningsmål i förhållande till övriga mål i landstingsplanen under 2018.

Det målmedvetna arbetet med att minska beroendet av inhyrd personal har gett effekt. Genombrottet gjordes under andra kvartalet och på årsbasis har kostnaderna minskat med 31,4 miljoner kronor jämfört med år 2017. Det innebär en minskning med 19 procent, vilket är den näst största minskningen jämfört med övriga landsting och regioner. Nationellt ökade kostnaderna med 4,4 procent.

LANDSTINGET BLEKINGE

Stora investeringar görs för att möta framtidens krav på hälso- och sjukvården. Investeringstakten ökade under 2018 jämfört med 2017 från 233 miljoner kronor till 490 miljoner kronor. Ökningen berodde främst på ökade fastighetsinvesteringar. Under året invigdes till exempel ett nytt ortopedtekniskt centrum på Blekingesjukhuset i Karlskrona. Ett nytt hus för medicinsk service, bröstcentrum och dialysverksamhet började byggas i januari 2018 i Karlskrona och i Karlshamn pågår bygget av en ny ambulansstation. Region Blekinge kommer att satsa drygt 1,7 miljarder kronor på investeringar i fastigheter mellan åren 2019 och 2023.

HÄNDELSER EFTER ÅRETS SLUT

Den 1 januari 2019 gick kommunalförbundet Region Blekinge samman med Landstinget Blekinge och bildade den nya organisationen Region Blekinge. Den nya organisationen ger möjlighet till större långsiktighet, ökad demokratisk förankring och effektivitet. Nya Region Blekinge ansvarar för hälso- och sjukvård, tandvård, folkhälsa, kultur och bildning, kollektivtrafik samt regional utveckling och tillväxt. Visionen för nya Region Blekinge är, Den bästa livsmiljön för hållbar tillväxt och god hälsa.

I samband med bildandet av Region Blekinge och övergången till en ny mandatperiod efter valet tillträdde en ny politisk organisation. Från den 1 januari 2019 trädde också en ny förvaltningsorganisation i kraft för att matcha den nya politiska organisationen och skapa bra förutsättningar för verksamheten som bedrivs inom nya Region Blekinge. I samband med regionsbildningen togs beslut om en ny styrmodell och en ny varumärkesstrategi.

Vid regionbildningen gjordes en skatteväxling med Blekinges kommuner. Med anledning av det ökade skattesatsen med 45 öre. Utöver det beslutade fullmäktige om en skattehöjning med 40 öre, vilket innebär att skattesatsen höjs till 12,04 procent.

En ny organisation för hälso- och sjukvården har trätt i kraft från den 1 januari 2019. De tre hälso- och sjukvårdsförvaltningarna Blekingesjukhuset, primärvården samt psykiatri och habilitering går samman i en gemensam organisation. Syftet med förändringen är att förbättra vården för invånarna genom att skapa förutsättning för nya arbetssätt och samverkansformer.

MÅLUPPFYLLELSE OCH FÖRVÄNTAD UTVECKLING

Grunden för årsredovisningen är de politiskt prioriterade övergripande målområdena:

- God hälso- och sjukvård med insatser för en bättre folkhälsa
- Aktivt klimat- och miljöarbete för hållbara livsmiljöer
- Engagerade medarbetare och goda utvecklingsmöjligheter
- Hållbar kostnadsutveckling för en långsiktigt stabil ekonomi

Inom varje målområde finns ett antal politiskt prioriterade inriktningsmål. Totalt hade Landstinget Blekinge 11 inriktningsmål under 2018. Till hjälp för att utvärdera måluppfyllelsen följs ett antal indikatorer med målvärden upp för varje inriktningsmål. Resultatet av indikatorerna är en viktig del av bedömningen av inriktningsmålet, men kompletteras av en helhetsbedömning av övriga rapporterade resultat från verksamheten. I avsnitt måluppfyllelse 2018 finns en samlad uppställning av måluppfyllelse per inriktningsmål och utfall av indikatorer.

LANDSTINGET BLEKINGE

SAMLAD BEDÖMNING AV MÅLUPPFYLLELSE

Av landstingets 11 inriktningsmål var tre mål helt uppfyllda, sex mål hade en inte helt tillfredställande måluppfyllelse och två mål hade en otillfredsställande måluppfyllelse. Årets resultat blev ett överskott på 53,1 miljoner kronor. Budgeterat resultat för 2018 var 13,1 miljoner kronor. Den samlande bedömningen är att måluppfyllelsen för landstinget som helhet inte är helt tillfredställande, men att utvecklingen går åt rätt håll. Landstingets strategi- och utvecklingsarbete, där Framtidens hälso- och sjukvård är en del, kombinerat med spar- och effektiviseringsåtgärder i verksamheten på både kort och längre sikt gav en dämpad kostnadsutveckling. Kostnadsutvecklingen blev 3,2 procent jämfört med 4,4 procent för året innan. Ett gott exempel är trendbrottet som skedde under året, då kostnaden för användning av inhyrd personal minskade markant. Det i början av året prognostiserade underskottet innebar att fokus behövde läggas på mer kortsiktiga sparåtgärder. Detta har inte kunnat hanteras genom effektiviseringar, som till exempel förbättring i produktionsstyrningen, utan har också lett till minskning av viss produktion.

ORGANISATORISKA FÖRÄNDRINGAR

Landstinget har under året genomfört omorganisationer inom hälso- och sjukvården, som har påverkat alla delar av organisationen, samtidigt som ett stort arbete genomfördes för samgåendet mellan kommunalförbundet Region Blekinge och Landstinget Blekinge. Detta har kunnat ske med bibehållna goda resultat inom målområdet om engagerade medarbetare och goda utvecklingsmöjligheter. Resultatet från medarbetarundersökningen visade på förbättringar i flera områden även om index för hållbart medarbetar engagemang (HME) inte helt nådde önskad nivå. Arbetsmiljön förbättrades och sjukfrånvaron minskades.

Med tanke på ovan beskrivna situation kunde de negativa konsekvenserna ha blivit större på målområdet om ”En god hälso- och sjukvård med insatser för en bättre folkhälsa” än vad resultatet visar. Landstingets beslut om att minska andelen inhyrd personal har dock påverkat tillgängligheten negativt, framförallt för tillgängligheten till besök. Tillgängligheten till behandling inom 90 dagar för specialiserad vård når inte heller målet, men tillgängligheten har ökat jämfört med 2017. Inom medicinskt prioriterade områden där väntetiden kan vara avgörande för utgången, till exempel inom cancervården, har landstinget fokuserat på att upprätthålla en god tillgänglighet. Den är fortsatt bättre än på många andra håll i landet även om den har minskat under året. Psykiatri och rehabilitering uppfyller vårdgarantin inom samtliga områden. Vid en nationell jämförelse ligger Blekinge förhållandevis väl till om man ser till helheten. Blekinge ligger på en åttonde plats i ett nationellt tillgänglighetsindex som väger samman vårdgarantins krav på besök och behandling inom 60 dagar samt den särskilda satsningen med besök och behandling inom 30 dagar för barn- och ungdomspsykiatri (bup). Tillgängligheten är ett område där det finns behov av en förbättring, vilket återspeglas i att måluppfyllelsen inte är helt tillfredställande.

Resultat från en nationell undersökning visar på att den självupplevda hälsan bland Blekinges invånare försämrades jämfört med år 2014. Undersökningen visar också på ökande skillnader på upplevd hälsa mellan olika grupper. Liknande utveckling syns nationellt. Målet om bättre folkhälsa och en ökad jämlik hälsa nåddes därför inte. Målet om att medborgare och patienter har stort förtroende för landstingets verksamheter nåddes inte eftersom båda ingående indikatorer visar på försämringar. Även här var den nationella utvecklingen liknande. Inriktningsmålet om hälso- och sjukvård med patientens perspektiv i fokus har inte helt tillfredsställande måluppfyllelse. Resultat i nationell mätning för år 2018 om respekt och bemötande samt delaktighet och involvering visade på ett varierande utfall för olika enheter. Vissa resultat var dock mycket goda, men målet om en förbättring på en procentenhet i båda dimensioner är en hög ambition att nå upp till.

LANDSTINGET BLEKINGE

Resultatet för inriktningsmålet om att erbjuda en trygg och säker hälso- och sjukvård är förhållandvis gott men måluppfyllelsen nåddes inte fullt ut. Till exempel var utfallet för patientsäkerhetsindex samma som föregående år och genomsnittsvärdet i patientsäkerhetskulturmätningen var bättre än tidigare mätningar.

Inom miljö- och hållbarhetsområdet fortsätter det systematiska arbetet och goda resultat nås. Under 2018 installerades till exempel 320 kvadratmeter solceller med en effekt på 60 kilowatt på Blekingesjukhuset och det finns nya riktlinjer för hur miljöhänsyn ska tas vid om- och nybyggnationer. Samtliga förvaltningar har tagit fram verksamhetsspecifika miljö- och hållbarhetsmål. Primärvården och folkandvården har certifierade miljöledningssystem och landstingsservice samt hjälpmedelscenter har kommit långt i arbetet med detta. De två inriktningsmålen för målområdet är uppfyllda.

HÅLLBAR KOSTNADSUTVECKLING FÖR EN LÅNGSIKTIGT STABIL EKONOMI

Primärvården, Blekingesjukhuset, psykiatrin och habiliteringen, folkandvården och landstingsservice klarade inte att följa budget. Trots detta uppnådde landstinget indikatorn om budgetföljsamhet som helhet.

Landstinget är på god väg men når inte målet för 2018 om en procents kostnadsökning och behöver därför dämpa takten på kostnadsökningarna ytterligare. Nettokostnadsökningen visar på en förbättring jämfört med år 2017 och uppgår till 2,2 %. Måluppfyllnaden för inriktningsmålet om god kostnadskontroll bedöms därför som inte helt tillfredsställande. Målet om att verksamhet bedrivs med långsiktig ekonomisk planering bedöms som inte helt tillfredsställande. Det är soliditeten som avviker med 3,6 procentenheter från målvärdet.

Anledningen till minskningen, trots det positiva resultatet, är de investeringar i främst fastigheter landstinget gjort som en del i verksamhetens långsiktiga planering för att rusta för framtiden.

FÖRVÄNTAD UTVECKLING

Från den 1 januari 2019 ingår verksamheten i Landstinget Blekinge i den nya organisationen Region Blekinge. Detta ger många nya möjligheter till samordning och långsiktighet för att nå resultat. Ett exempel är inom folkhälsoområdet, där insatser inom regional utveckling och hälso- och sjukvården kan samverka och därigenom skapa ännu bättre förutsättningar för förbättringar. Inriktningen för nya Region Blekinge beskrivs i regionplanen för 2019-2021 med budget för 2019 som landstingsfullmäktige beslutat om. Regionplanen innehåller nya inriktningsmål för organisationen. Nedanstående avsnitt om förväntad utveckling tar fokus på de verksamhetsdelar i Region Blekinge som ingick i landstinget under 2018.

FRAMTIDENS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Det systematiska arbetet för att införa produktionsstyrning inom hälso- och sjukvården förväntas leda till bättre tillgänglighet för både planerade besök och behandlingar. Den nya vårdgarantin för primärvården, med krav på bedömning av legitimerad personal inom tre dagar, förväntas öka tillgängligheten till besök i primärvården. Pågående utvecklingsarbete för att förbättra tillgängligheten inom akutsjukvården och att korta vårdtiderna för ineliggande patienter bör positivt påverka tillgängligheten. Detsamma gäller för regionens och länets kommuners gemensamma insatser enligt Lag om samverkan. I takt med att landstingets e-hälsotjänster utvecklas kommer kontaktmöjligheterna till hälso- och sjukvården förbättras. Sammantaget bör detta leda till att invånarna i högre grad upplever att de får tillgång till den vård de är i behov av. Regionen kommer att fortsätta den inslagna vägen med utveckling av den nära vården, vilket stämmer väl med det som har framkommit i nationella delbetänkanden inom God och nära vård. Primärvård med tillgänglighet, kompetens och kvalitet lyfts fram som basen i den nära vården och bidrar till att invånarna fått förtroende för vården. Detta i kombination med fortsatt arbete med att tillämpa ett personcentrerat förhållningssätt bör ge

LANDSTINGET BLEKINGE

förutsättningar för förbättringar inom målet att erbjuda en hälso- och sjukvård med patientens perspektiv i fokus.

FORTSATT ARBETE FÖR MILJÖ OCH HÅLLBARHET

Den förväntade utvecklingen inom målområdet för miljö och hållbarhet bedöms sammantaget som god.

I slutet av 2018 installerades en maskin för lustgasrening som kommer att minska de klimatpåverkande utsläppen med upp till 30 procent. Landstinget Blekinges miljö- och hållbarhetsplan kommer att revideras under året och anpassas till nya krav och förutsättningar. Därefter ska relevanta mål implementeras i respektive förvaltning. Det systematiska arbetet med miljö- och hållbarhetsförbättringar kommer att fortsätta under året.

EFFEKTER AV DEN NYA ORGANISATIONEN

Den nya organisationen som utgår från nya arbetssätt inom hälso- och sjukvården kommer att ge positiva effekter på sikt. Under 2019 kommer dock mycket arbete att krävas innan nya strukturer och arbetssätt har etablerats. Detsamma gäller även för övrig verksamhet, som har påverkats genom regionbildningen. Därför är bedömningen att det kan finnas en risk att hållbar medarbetarindex (HME) inte kommer att öka det närmaste året alternativt minska något. Inom arbetsmiljöarbetet har mycket fokus lagts på att arbeta med systematik och att utveckla stödverktyg. Bedömningen är att detta kommer att ge fortsatt positiva effekter för arbetsmiljön även under 2019.

EKONOMISKA UTMANINGAR

Region Blekinges stora ekonomiska utmaningar ligger i att hälso- och sjukvården har ett högre kostnadsläge än andra regioner och landsting. Region Blekinge kommer att fortsätta med det effektiviseringsarbete och de kostnadssänkande åtgärder som redan påbörjats. För 2019 finns effektiviseringskrav som bör påverka regionens kostnadsutveckling för kommande år.

Sveriges Kommuner och Landstings bedömning är att Sverige befinner sig i slutet på den starka tillväxt som har lett till högkonjunktur. Den viktigaste faktorn för landstingens skatteintäkter, utvecklingen av arbetade timmar, ser ut att bli svag kommande år. Under år 2019 och framåt står Region Blekinge inför stora investeringar. Arbetet är långsiktigt och ska ses som en del i att rusta för framtiden. Kostnaderna i samband med investeringarna kommer att synas i kommande års resultat och fortsatt påverka soliditeten.

LANDSTINGET BLEKINGE

MÅLUPPFYLLELSE 2018

Det här är en samlad redovisning av Landstinget Blekinges resultat utifrån landstingsfullmäktiges mål, som är beslutade i landstingsplanen. För varje inriktningsmål och varje indikator har landstinget gjort en samlad bedömning av måluppfyllelsen.

Grönt: Tillfredsställande måluppfyllelse

Gult: Inte helt tillfredsställande måluppfyllelse

Rött: Otillfredsställande måluppfyllelse

Grått: Uppgift saknas eller är inte möjlig att värdera

Landstinget Blekinge har god tillgänglighet till besök och behandling

Samlad bedömning av inriktningsmålet.

Inriktningsmål	Uppföljning och kommentarer	Bedömning av inriktningsmålet 2018
Landstinget Blekinge har god tillgänglighet till besök och behandling	Män och kvinnor i Blekinge bedömde 2018 sin tillgång till vård likartat jämfört med 2017 då männen var mer nöjda än kvinnorna. Målen är inte uppnådda men för kvinnorna gick utvecklingen i rätt riktning. Minskad användning av hyrläkare har mest påverkat tillgängligheten till besök och tillgängligheten till planerade behandlingar/operationer i mindre grad. Målen är inte uppfyllda men pågående arbete med ökad produktionsstyrning resulterar i att tillgängligheten i stort utvecklats positivt under året. Inom flera områden ligger tillgängligheten klart över genomsnittet i riket så den sammanlagda bedömningen blir att utvecklingen går i rätt riktning.	

Indikatorer enligt Landstingsplan och budget 2018-2020:

Indikatorer	Ingångsvärde	Målvärde 2018	Uppföljning och kommentarer	Bedömning av indikatorn 2018
Andel av patienterna i primärvården som har varit på läkarbesök inom 7 dagar	%	100 % inom 7 dagar	Tillgänglighet över året varierar mellan 86 till 94 procent som har varit på läkarbesök inom 7 dagar. Utgångsvärdet något högre än ingångsvärdet 2018 och resultatet ligger över riksgenomsnittet.	
Andel av patienterna som har varit på första besök i specialiserad vård inom 90 dagar ¹	84%	85%	Målet har inte uppnåtts under någon månad men andelen ökar under årets sista tre månader. Genomsnitt för 2018 ligger på 74% jämfört med 81,5 2017	
Andel av patienterna som har påbörjat behandling i specialiserad vård inom 90 dagar efter beslut ²	90%	90%	Målet 90 % uppnåddes tre månader under året. Genomsnittet 2018 ligger på 87 % kan jämföras med genomsnitt 2017 på 84 % vilket visat på en förbättring. Resultatet låg i slutet av året 16 procentenheter över genomsnittet i riket.	

¹ Exl. Patientvald väntan.

² Exl. Patientvald väntan

LANDSTINGET BLEKINGE

Andel <i>kvinnor</i> i befolkningen som instämmer helt eller delvis i att de har tillgång till den sjukvård de behöver.	82% (riket 84%) Källa: Hälso- och sjukvårdsbarometern 2017	≥ 82%	Resultat 81 % Resultatet har förbättrats något jämfört med 2017 men ligger fortfarande under rikets genomsnitt 83 %. Källa: Hälso- och sjukvårdsbarometern 2018	
Andel <i>män</i> i befolkningen som instämmer helt eller delvis i att de har tillgång till den sjukvård de behöver.	84% (riket 83%) Källa: Hälso- och sjukvårdsbarometern 2017	≥ 84%	81% (riket 81%) Resultatet har försämrats samt når ej upp till målvärdet. Källa: Hälso- och sjukvårdsbarometern 2018	
Andel uppfyllda mål i landstingets handlingsplan för e-hälsa			Arbetet pågår enligt plan. Ett stort antal av de planerade insatserna har genomförts. Några aktiviteter har under året fått stå tillbaka för aktiviteter kopplade till regionbildning och framtidens vårdinformationssystem.	

Landstinget Blekinges arbete för en bättre folkhälsa avspeglas i en ökad jämlik hälsa

Samlad bedömning av inriktningsmålet.

Inriktningsmål	Uppföljning och kommentarer	Bedömning av inriktningsmålet 2018
Landstinget Blekinges arbete för en bättre folkhälsa avspeglas i en ökad jämlik hälsa.	Resultatet har försämrats och målet är inte uppnått. Samtliga förvaltningar arbetar med frågan men ökat fokus och mer strukturerat arbete behövs. Bildandet av Region Blekinge öppnar nya möjligheter inom folkhälsoområdet.	

Indikatorer enligt Landstingsplan och budget 2018-2020:

Indikatorer	Ingångsvärde	Målvärde 2018	Uppföljning och kommentarer	Bedömning av indikatorn 2018
Andel medborgare som bedömer sitt allmänna hälsotillstånd som bra eller mycket bra.	71,4 % (Riket 73,5 %) (2014)	Ska öka jämfört med år 2014	Resultat från Hälsa på lika villkor: 69,0 % (Riket 71,4 %) Många i Blekinge upplever sin hälsa som bra men skillnaderna mellan olika grupper är stora. Resultatet i Blekinge och i riket har försämrats jämfört med föregående mätning 2014.	
Andel kvinnor, lågutbildade och personer 60 år eller äldre som bedömer sitt allmänna hälsotillstånd som bra eller mycket bra.	Kvinnor: 66,7 % (Riket: 71,2 %). Lågutbildade: 65,5 % (Riket 66,6 %). Personer ≥ 60 år: 57,8 % (Riket 62,9 %) (2014)	Ska öka jämfört med år 2014	Resultat från Hälsa på lika villkor: Kvinnor: 66,2 % (Riket 68,9 %) Lågutbildade: 61,0 % (Riket 62,9 %) Personer ≥ 65 år: 56,3 % (Riket 58,2 %). Resultat har försämrats i Blekinge och i riket sedan förra mätningen. Enkäten visar att ålder, kön och utbildningsnivå är faktorer som påverkar hälsotillståndet.	

Medborgare och patienter har stort förtroende för Landstinget Blekinges verksamheter

Samlad bedömning av inriktningsmålet.

Inriktningsmål	Uppföljning och kommentarer	Bedömning av inriktningsmålet 2018
----------------	-----------------------------	------------------------------------

LANDSTINGET BLEKINGE

Medborgare och patienter har stort förtroende för Landstinget Blekinges verksamheter.	Medborgarnas och patienternas förtroende för hälso- och sjukvården i Landstinget Blekinge har sjunkit med en procentenhet och ligger tre procentenheter under riksgenomsnittet. Resultatet varierar mellan länets kommuner. Kvinnor och mäns uppfattning skiljer sig åt i alla kommuner förutom i Karlskrona där kvinnor och män har samma uppfattning.	
---	---	--

Indikatorer enligt Landstingsplan och budget 2018-2020:

Indikatorer	Ingångsvärde	Målvärde 2018	Uppföljning och kommentarer	Bedömning av indikatorn 2018
Andel medborgare som uppger att de har ganska eller mycket stort förtroende för hälso- och sjukvården i Landstinget Blekinge ³ .	59% (riket 61%) Kvinnor: 59% (riket 60%) Män: 59% (riket 62%) Källa: Hälso- och sjukvårdsbarometern 2017	60%	58% (riket 61%) Kvinnor: 57% (riket 59%) Män: 59% (riket 62%) Resultatet når inte upp till målvärdet. Källa: Hälso- och sjukvårdsbarometern 2018	
Andel medborgare som uppfattar att vården ges på lika villkor utifrån vårdbehov.	60% (riket 57%) Kvinnor: 55% (riket 52%) Män: 65% (riket 61%) Källa: Hälso- och sjukvårdsbarometern 2017	60%	48% (riket 50%) Kvinnor: 48% (riket 46%) Män: 49% (riket 55%) Resultatet når inte upp till målvärdet utan har sjunkit liksom i riket. I Blekinge har kvinnor och män i princip samma uppfattning. Källa: Hälso- och sjukvårdsbarometern 2018	

³ Uppföljningen går att dela upp på medborgare som inte har varit patient och medborgare som har varit patient.

LANDSTINGET BLEKINGE

Landstinget Blekinge erbjuder en trygg och säker hälso- och sjukvård

Samlad bedömning av inriktningsmålet.

Inriktningsmål	Uppföljning och kommentarer	Bedömning av inriktningsmålet 2018
Landstinget Blekinge erbjuder en trygg och säker hälso- och sjukvård.	Patientsäkerhetspolicy och resultat från patientsäkerhetskulturmätning, patientsäkerhetsdialoger, mätningar och granskningar samt anmälningsärenden är vägledande för det fortsatta arbetet för att förbättra patientsäkerheten. Personcentrerat förhållningssätt, kunskapsbaserad vård och en organisation för säker vård är framgångsfaktorer.	

Indikatorer enligt Landstingsplan och budget 2018-2020:

Indikatorer	Ingångsvärde	Målvärde 2018	Uppföljning och kommentarer	Bedömning av indikatorn 2018
Patientsäkerhetsindex	78,5 år 2017	Årlig förbättring	Utfallet är detsamma som föregående år 78,5 %. Följsamheten till hygienrutiner har förbättrats. Förskrivning av antibiotika och olämpliga läkemedel för äldre över 75 år, fortsätter att förbättras. Däremot har förekomst av trycksår och vårdrelaterade infektioner försämrats.	
Resultat och handlingsplan patientsäkerhetskulturmätning.	Resultat i 2014 års mätning. Genomsnitt år 2014 57,8 % och år 2011 56,7 %. Jämförelse år 2014 med år 2011 förbättrades sju dimensioner, två var i nivå och 6 försämrades. Handlingsplaner upprättades år 2014 respektive 2011.	Minst 13 av 15 dimensioner ska förbättras och resterande dimensioner ska vara i nivå med föregående mätning.	Målvärdet nåddes nästan. Nio dimensioner förbättrades och tre var i nivå. Tre dimensioner försämrades, dock med endast en till två procent vardera. Genomsnittet var dock bättre än tidigare år; 59,6 %. Förbättringsområde för landstinget är samarbete mellan vårdenheter, överlämning och överföring av patienter och information samt att högsta ledningen behöver öka sitt stöd till patientsäkerhetsarbetet.	
Andel basenheter som sammanställt och analyserat registrerade vårdskador.	Nytt mål för att gradvis minska antalet vårdskador.	100 %	Utredning, analys och sammanställning genomförs med största sannolikhet i större utsträckning än vad som kan utläsas av statistiken. Av den anledningen bedöms att cirka 60 % av basenheterna analyserar och sammanställer registrerade vårdskador.	

LANDSTINGET BLEKINGE

Landstinget Blekinge erbjuder en hälso- och sjukvård med patientens perspektiv i fokus

Samlad bedömning av inriktningsmålet.

Inriktningsmål	Uppföljning och kommentarer	Bedömning av inriktningsmålet 2018
Landstinget Blekinge erbjuder en hälso- och sjukvård med patientens perspektiv i fokus.	”Respekt och bemötande” samt ”Delaktighet och involvering” är Landstinget Blekinges indikatorer för uppföljning av patientperspektivet i hälso- och sjukvården. Resultaten av verksamhetsårets mätningar visar på ett varierat utfall för olika kliniker och enheter. Psykiatrins goda utfall påverkar bedömningen i positiv riktning.	

Indikatorer enligt Landstingsplan och budget 2018-2020:

Indikatorer	Ingångsvärde	Målvärde 2018	Uppföljning och kommentarer	Bedömning av indikatorn 2018
Andel positiva svar om respekt och bemötande.	Primärvård: 83,7% (riket 84,1%) Kvinnor: 83,3% (riket 83,5%) Män 84,2% (riket 84,9) Offentliga enheter: 82,5% Privata enheter: 86,1% <i>Källa: Nationell Patientenkät 2017</i>	Ska öka med 1 procentenhet jämfört med föregående år.	Primärvård: 84,5% (riket 84,1%) Kvinnor: 83,9% (riket 83,4%) Män: 85,2% (riket 85%) <i>Offentliga enheter: 83,4%</i> Kvinnor: 82,6% Män: 84,5% <i>Privata enheter: 86,5%</i> Kvinnor: 86,3% Män: 86,7% <i>Källa: Nationell Patientenkät 2018</i>	
	Akutmottagningen, Akutkliniken: 78,6% (riket 82,7%) Kvinnor: 76,8% (riket 81,1%) <i>Källa: Nationell Patientenkät 2017</i>		Akutmottagningen, Akutkliniken: 82,8% (riket 83,3%) Kvinnor: 80,7% (riket 82,5%) Män: 86% (84,2%) <i>Källa: Nationell Patientenkät 2018</i>	
	Det finns ingen tidigare jämförbar mätning.		Vuxenpsykiatri, öppenvård: 88,4% (riket 86,5%) Kvinnor: 88,1% (riket 86,7%) Män: 89,3% (riket 86,4%) Inom den vuxenpsykiatriska öppenvården varierar enheternas resultaten mellan 92,4% och 79%. Vuxenpsykiatri, slutenvård: 77,3% (riket 79,1%) Kvinnor: 74,3% (riket 78%) Män: 80,5% (riket 81,1%) Inom den vuxenpsykiatriska slutenvården varierar enheternas resultaten mellan 79,8% och 77,4%. <i>Källa: Nationell Patientenkät 2018</i>	
			Barn- och ungdomspsykiatri, öppenvård: 90,4% (riket 89,2%) Flickor/kvinnor: 89,9% (riket 88,7%) Pojkar/män: 91,1% (riket 90,1%) Inom barn- och ungdomspsykiatrins öppenvård varierar enheternas resultat mellan 94,1% och 86,7%.	

LANDSTINGET BLEKINGE

	Det finns ingen tidigare jämförbar mätning.		Barn- och ungdomspsykiatri, slutenvård: 87% (riket 82%) <i>Källa: Nationell Patientenkät 2018</i>	
	Specialiserad sjukhusvård, öppen: 90% (riket 89%)		Specialiserad sjukhusvård, öppen: 89,7% (riket 89,4%) Kvinnor: 90% (riket 89%) Män: 89,3% (riket 89,8%) Inom den specialiserade sjukhusvårdens öppenvård varierar enheternas resultat mellan 95,9% och 77,3%.	
	Specialiserad sjukhusvård, sluten: 85% (riket 84%) <i>Källa: Nationell Patientenkät 2016</i>		Specialiserad sjukhusvård, sluten: 82,6% (riket 83,1%) Kvinnor: 81,2 % (riket 82,1%) Män: 84,1% (riket 84,2%) <i>Källa: Nationell Patientenkät 2018</i>	

Andel positiva svar om delaktighet och involvering	Primärvård: 77,3% (riket 78,6%) Kvinnor: 76,9% (riket 77,8%) Män: 77,8% (riket 79,8%) Offentliga enheter: 76% Privata enheter: 79,9% <i>Källa: Nationell Patientenkät 2017</i>	Ska öka med 1 procentenhet jämfört med föregående år.	Primärvård: 77,9% (riket 78,8%) Kvinnor: 76,9% (riket 78%) Män: 79,1% (riket 80%) <i>Offentliga enheter:</i> 77,1% Kvinnor: 75,6% Män: 79% <i>Privata enheter:</i> 79,3% Kvinnor: 79,4% Män: 79,3% <i>Källa: Nationell Patientenkät 2018</i>	
	Akutmottagningen, Akutkliniken: 73% (riket 78,5%) Kvinnor: 71,1% (riket 77,4%) Män: 75,3% (riket 79,7%) <i>Källa: Nationell Patientenkät 2017</i>		Akutmottagningen, Akutkliniken: 74,5% (riket 78,7%) Kvinnor: 73,6% (riket 78,3%) Män: 75,8% (79,1%) <i>Källa: Nationell Patientenkät 2018</i>	
	Det finns ingen tidigare jämförbar mätning.		Vuxenpsykiatri, öppenvård: 86,1% (riket 81,2%) Kvinnor: 85,9% (riket 81,5%) Män: 86,8% (riket 81,1%) Inom den vuxenpsykiatriska öppenvården varierar enheternas resultaten mellan 78,4% och 91,3%. Vuxenpsykiatri, slutenvård: 75,6% (riket 69,4%) Kvinnor: 72,1% (riket 68,1%) Män: 79,4% (riket 70,8%) <i>Källa: Nationell Patientenkät 2018</i>	
			Barn- och ungdomspsykiatri, öppenvård: 86,3% (riket 83,3%) Flickor/kvinnor: 86,9% (riket 83,5%) Pojkar/män: 85,2% (riket 83,2%) Barn- och ungdomspsykiatri, slutenvård:	

LANDSTINGET BLEKINGE

	Det finns ingen tidigare jämförbar mätning.	73,7% (riket 75,4%) Källa: Nationell Patientenkät 2018	
	Specialiserad sjukhusvård, öppen: 80,7% (riket 81,3%) Specialiserad sjukhusvård, sluten: 74% (riket 73%) Källa: Nationell Patientenkät 2016	Specialiserad sjukhusvård, öppen: 88,3% (riket 87,8 %) Kvinnor: 89% (riket 87,6%) Män: 87,5% (riket 88,1%) Inom den specialiserade sjukhusvårdens öppenvård varierar enheternas resultat mellan 95,4% och 81,6%. Specialiserad sjukhusvård, sluten: 81,1% (riket 81,4%) Kvinnor: 79,8% (riket 80,6%) Män: 82,5% (riket 82,3%) Inom den specialiserade sjukhusvårdens slutenvård varierar enheternas resultat mellan 69,7% och 85,4%. Källa: Nationell Patientenkät 2018	

Landstinget Blekinges miljö- och hållbarhetsplan implementeras i relevanta delar i samtliga förvaltningar

Samlad bedömning av inriktningsmålet.

Inriktningsmål	Uppföljning och kommentarer	Bedömning av inriktningsmålet 2018
Landstinget Blekinges miljö- och hållbarhetsplan implementeras i relevanta delar i samtliga förvaltningar	Arbetet löper på enligt fastlagd plan.	

Indikatorer enligt Landstingsplan och budget 2018-2020:

Indikatorer	Ingångsvärde	Målvärde 2018	Uppföljning och kommentarer	Bedömning av indikatorn 2018
Antal förvaltningar som har fastställt verksamhetsspecifika miljö- och hållbarhetsmål i verksamhetsplanen.	6 förvaltningar av 8 *	5 förvaltningar av 8 *	Samtliga förvaltningar har tagit fram verksamhetsspecifika miljö- och hållbarhetsmål.	

* Landstinget Blekinges åtta förvaltningar: Blekingesjukhuset, psykiatri och habilitering, folktandvården, primärvården, folkhögskolan, hjälpmedelscenter och landstingsdirektörens stab

LANDSTINGET BLEKINGE

Landstinget Blekinges förvaltningar arbetar systematiskt med miljö- och hållbarhetsförbättringar

Samlad bedömning av inriktningsmålet.

Inriktningsmål	Uppföljning och kommentarer	Bedömning av inriktningsmålet 2018
Landstinget Blekinges förvaltningar arbetar systematiskt med miljö- och hållbarhetsförbättringar	Primärvården och folktandvården har certifierade miljöledningssystem. Övriga förvaltningar har kommit olika långt med sitt systematiska miljö- och hållbarhetsarbete men Landstinget Blekinge arbetar som helhet systematiskt med miljö- och hållbarhetsförbättringar.	

Indikatorer enligt Landstingsplan och budget 2018-2020:

Indikatorer	Ingångsvärde	Målvärde 2018	Uppföljning och kommentarer	Bedömning av indikatorn 2018
Antal förvaltningar som har implementerat miljöledningssystem enligt ISO 14001:2015	2 förvaltningar av samtliga 8 *	3 förvaltningar av samtliga 8 *	Primärvården och folktandvården har certifierade miljöledningssystem. Hjälpmedelscentralen och Landstingsservice har implementerat stora delar av ett miljöledningssystem. Flera av de övriga förvaltningarna har planer för hur de ska arbeta för att införa miljöledningssystem.	
Antal förvaltningar som har antagit ett verksamhetspecifikt miljöprogram.	3 förvaltningar av 8 *	4 förvaltningar av samtliga 8 *	5 förvaltningar har verksamhetspecifika miljöprogram. Primärvården, folktandvården, hjälpmedelscentralen, psykiatri och habilitering samt landstingsservice.	

* Landstinget Blekinges åtta förvaltningar: Blekingesjukhuset, psykiatri och habilitering, folktandvården, primärvården, folkhögskolan, hjälpmedelscenter och landstingsdirektörens stab

LANDSTINGET BLEKINGE

Landstinget Blekinge är en attraktiv arbetsgivare

Samlad bedömning av inriktningsmålet

Inriktningsmål	Uppföljning och kommentarer	Bedömning av inriktningsmålet 2018
Landstinget Blekinge är en attraktiv arbetsgivare	<p>Den samlade bedömningen är att måluppfyllelsen inte är helt tillfredsställande.</p> <ul style="list-style-type: none">HME-resultatet nådde inte riktigt upp till önskad målsättning.Resultatet av medarbetarundersökningen visar att samtliga områden som identifierades som förbättringsområden 2016 har ett förbättrat resultat 2018. Exempel på områden är delaktighet, lärande i arbetet och ledarskap.Nästan nio av tio (88,6%) medarbetare, något lägre än 2017 (88,9%), anger att de kan rekommendera andra att söka sig till sin arbetsplats.Beroendet av inhyrd personal minskade bland annat genom att tillsvidareanställda läkare kunnat rekryteras.	

Indikatorer enligt Landstingsplan och budget 2018-2020:

Indikatorer	Ingångsvärde	Målvärde 2018	Uppföljning och kommentarer	Bedömning av indikatorn 2018
Index för hållbart medarbetarengagemang (HME).	78,2 % (2017)	Som 2017 eller högre	Måluppfyllelse 77,7 % 2018	

Landstinget Blekinges medarbetare har en god arbetsmiljö

Samlad bedömning av inriktningsmålet

Inriktningsmål	Uppföljning och kommentarer	Bedömning av inriktningsmålet 2018
Landstinget Blekinges medarbetare har en god arbetsmiljö.	<p>Den samlade bedömningen är att måluppfyllelsen är tillfredsställande.</p> <ul style="list-style-type: none">Arbetsmiljöindex förbättras för fjärde åretSjukfrånvaron minskarInsatser erbjuds för att förebygga sjukskrivningar (Hälsofrämjande stöd)Landstingshälsans insatser har i större utsträckning inriktats på förebyggande och hälsofrämjande arbeteNy riktlinje för hälsosam arbetstidsförläggningTempmätningar genomförs inom BLS för att snabbt kunna fånga upp behov av arbetsmiljöförbättringar	

Indikatorer enligt Landstingsplan och budget 2018-2020:

Indikatorer	Ingångsvärde	Målvärde 2018	Uppföljning och kommentarer	Bedömning av indikatorn 2018
Index för arbetsmiljö.	66,2 % (2017)	Som 2017 eller högre	Måluppfyllelse 71,0 % 2018	

LANDSTINGET BLEKINGE

Landstinget Blekinges verksamhet bedrivs med god kostnadskontroll

Samlad bedömning av inriktningsmålet.

Inriktningsmål	Uppföljning och kommentarer	Bedömning av inriktningsmålet 2018
Landstinget Blekinges verksamhet bedrivs med god kostnadskontroll.	Den samlade bedömningen är att då enbart en av indikatorerna inom inriktningsmålet är uppnådd blir bedömningen att måluppfyllelsen inte är helt tillfredställande. Vi är på rätt väg mot måluppfyllse då budgeten är i balans men kostnadsutvecklingen är fortfarande för hög.	

Indikatorer enligt Landstingsplan och budget 2018-2020:

Indikatorer	Ingångsvärde	Målvärde 2018	Uppföljning och kommentarer	Bedömning av indikatorn 2018
Budgetföljsamhet för Landstinget Blekinge som helhet.	Ej relevant	Ingen eller positiv resultatavvikelse jämfört med budget.	Landstinget Blekinge visar ett positivt utfall mot budget	
Utveckling av verksamhetens kostnader.	Ej relevant		Målvärde 1 % Utfall 3,2 %	

Landstinget Blekinges verksamhet bedrivs med långsiktig ekonomisk planering

Samlad bedömning av inriktningsmålet.

Inriktningsmål	Uppföljning och kommentarer	Bedömning av inriktningsmålet 2018
Landstinget Blekinges verksamhet bedrivs med långsiktig ekonomisk planering.	Den samlade bedömningen är att måluppfyllelsen inte är helt tillfredställande. Avkastningen på pensionsplaceringarna når målvärde medan soliditeten ligger långt från målvärdet och har försämrats jämfört med 2017. Anledningen till att soliditeten försämrats är de investeringar landstinget nu genomför och som på sikt är positiva för landstinget.	

Indikatorer enligt Landstingsplan och budget 2018-2020:

Indikatorer	Ingångsvärde	Målvärde 2018	Uppföljning och kommentarer	Bedömning av indikatorn 2018
Soliditet	Ej relevant	35 %	31,4 %	
Avkastning på Landstinget Blekinges pensionsplaceringar.	Ej relevant	Real avkastning på 3 % i genomsnitt under en femårsperiod	Budget för finansiella intäkter 48,8 mnkr. Utfall = 170 mnkr Avkastning från 1 jan 2014 till och med 31 dec 2018 = 22 %. Avkastningskrav = 21 %	

LANDSTINGET BLEKINGE

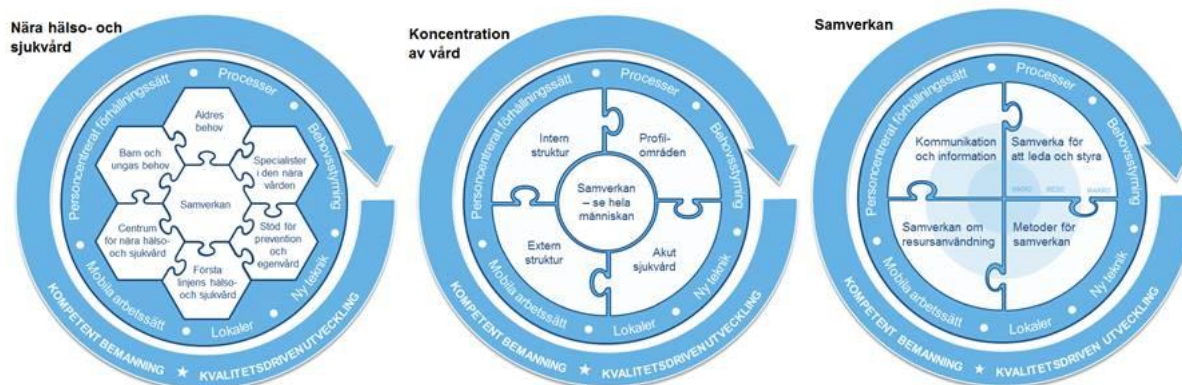
Framtidens hälso- och sjukvård

Landstinget Blekinges uppdrag är att erbjuda befolkningen en god vård och tandvård, både idag, imorgon och i framtiden. Vården ska ges på lika villkor för hela befolkningen. Hälso- och sjukvården ska också arbeta med folkhälsa och för att förebygga ohälsa.

En ny organisation som träder i kraft den 1 januari 2019 samlar hälso- och sjukvården i en gemensam förvaltning för att stärka både den nära och specialiserade vården. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen indelas i tre olika verksamhetsområden. ”Nära vård” samlar offentlig primärvård inom hälsovalet, anslagsfinansierad primärvård, psykiatri och habilitering, akutkliniken, barn- och ungdomsmedicin, rehabiliteringskliniken; geriatrik och palliativmedicin. Inom ”specialiserad vård” finns medicinklinik, thoraxcentrum, hud- och infektionsklinik, kirurgklinik, ortopedklinik, öronklinik, ögonklinik, kvinnoklinik, och anestesi-klinik. ”Medicinsk service” bestående av röntgen, laboratoriemedicin, medicinteknisk avdelning, klinisk fysiologi och Blekingesjukhuset apotek.

Från och med januari 2019 har hälso- och sjukvårdsförvaltningen i Region Blekinge ett tydligt fokus på att skapa förutsättningar för framtidens hälso- och sjukvård. Strategierna för arbetet ligger helt i linje med nationella utredningar för exempelvis God och nära vård och innebär också att vården ska utgå från patientens behov.

Genom samverkan mellan länets olika huvudmän på politisk- och tjänstepersonsnivå ges förutsättningar för utveckling av hälso- och sjukvård, omsorg och sammanhängande flöden för patienter. Den nya hälso- och sjukvårdsorganisationen, pågående pilotprojekt och tillsatta arbetsgrupper kommer att ge större kraft i utvecklingen av den nära vården. Omställningen av vården kommer att leda till ett ökat behov av bland annat digitala hjälpmedel utifrån invånarnas förutsättningar för egenvård och så kallad avancerad egenvård men också som stöd till personal vid arbete i patientens hem.

Tre strategier för framtidens hälso- och sjukvård

År 2017 togs inriktningsbeslutet om nära vård. Under 2018 har inriktningsbeslut fattats om koncentration av vård respektive samverkan. Utifrån dessa beslut har landstingsdirektören formulerat uppdrag för att genomföra insatser. De beslutade strategierna och inriktningsbesluten har varit vägledande för utformning av den nya hälso- och sjukvårdsorganisationen.

LANDSTINGET BLEKINGE

En av strategierna för framtidens hälso- och sjukvård är att utveckla den nära vården. Det innebär att den vård som människor behöver ofta ska finnas nära. Det kan också avse vård som idag ges på sjukhus och som i vissa fall istället kan ges i hemmet. Syftet är att göra vården mer tillgänglig så att invånarna får rätt vård utifrån behov. Den andra strategin är att viss vård koncentreras till färre platser i Blekinge eller Södra Regionen. Den tredje strategin är samverkan, för att utveckla vården krävs mer samverkan både internt och externt.

Blekingesjukhuset har etablerat nya arbetssätt för att flytta sjukhusvården närmare patienterna. Exempel på detta är mobila team, specialiserad rehabilitering i hemmet och kvinnoklinikens satsning på nära vård som alla nu är välfungerande verksamheter. I västra Blekinge finns ett mobilt team för vård i hemmet som utgår från akutkliniken och planer finns på att utöka verksamheten även i östra Blekinge. Blekingesjukhuset har förberett för att 2019 starta distansmonitorering. Det innebär att patienter med kroniska sjukdomar har tillgång mätinstrument hemma och kontinuerligt rapporterar in sina mätvärden till sjukvården. Försämrade vården upptäckts tidigare och nödvändiga insatser sätts in snabbare. Arbetssättet förväntas ge ökad trygghet, bättre kvalitet och minskade kostnader.

Primärvården har infört läkarbilar för underlätta och utöka besöken i patienternas hem. Läkarbilen samverkar med samtliga kommuner i Blekinge. Besöksbokning via nätet och pilotverksamhet för digitala besök är andra exempel på hur vården kommer närmare hemmet.

Lokaler

Arbetet med att utforma och bygga nya lokaler samt vårdmiljöer för att möta framtidens behov pågår. Bland de nuvarande byggprojekten finns psykiatrins hus samt nya byggnad 46 i Karlskrona. I Region Blekinges investeringsplan för 2019-2023 finns medel avsatta för att påbörja arbetet med ett nytt akutvårdsblock i Karlskrona.

EN GOD VÅRD OCH BÄTTRE HÄLSA

Landstinget Blekinges uppdrag är att erbjuda befolkningen en god vård och tandvård, både idag och i framtiden. Vården ska ges på lika villkor för hela befolkningen. Hälso- och sjukvården ska också arbeta för att förbättra folkhälsan och förebygga ohälsa. Vården ska vara tillgänglig, jämlik och patientsäker. Patienterna ska känna sig trygga och ha högt förtroende för hälso- och sjukvården och i vården ska patienternas perspektiv alltid vara i fokus.

TILLGÄNGLIGHET

Tillgänglighet, både fysisk och digital, är en viktig faktor både för att uppnå god kvalitet i vården och för att länets invånare ska vara trygga med hälso- och sjukvården. För vissa grupper skapas trygghet genom kontinuitet, en sammanhållen vårdkedja och en fast vårdkontakt. Ett grundläggande behov är att kunna komma i kontakt med vården och erbjudas vård inom rimlig tid.

Invånarnas egen upplevelse av om de har tillgång till den vård de behöver mäts med hjälp av Hälso- och sjukvårdsbarometern. Årets resultat på 81 procent för både Blekinge och genomsnittet i riket innebär en fortsatt nedåtgående trend. I Blekinge har skillnader mellan män och kvinnor däremot utjämnats. Fler kvinnor ansåg år 2018 att de har tillgång till den vård de behöver jämfört med år 2017 medan männens upplevelse går i motsatt riktning. En jämförelse över länet visar att invånarna i Karlskrona i högre

LANDSTINGET BLEKINGE

utsträckning upplever att de har tillgång till den vård de behöver än övriga invånare i länet. Karlshamn och Sölvesborg har det lägsta resultatet.

Primärvård

Den första kontakten med hälso- och sjukvården sker ofta via telefon till primärvårdens vårdcentraler eller 1177:s sjukvårdsrådgivning. Sjukvårdsrådgivningen 1177 redovisar för år 2018 en god tillgänglighet och lever upp till de nationellt satta målen. Allt fler söker kontakt via telefon både i vårdcentralernas call-back och telefonkontakt med läkare och sjukvårdsrådgivning. Telefontillgängligheten har därför följts och analyseras kontinuerligt. Andelen besvarade telefonsamtal inom primärvården har ökat jämfört med tidigare år, från 69 procent år 2016, 83 procent år 2017 till 86 procent vid senaste mätning år 2018. När det gäller telefontillgänglighet i primärvården ligger Landstinget Blekinge sämre till än rikssnittet.

Telefontillgängligheten till landstingets vårdcentraler varierar. 1177 Vårdguiden erbjuder sjukvårdsråd via webben. Antalet inkommande samtal till 1177:s sjukvårdsrådgivning och vårdcentralerna ökar kontinuerligt.

Jämfört med övriga landsting och regioner uppfyller Landstinget Blekinge vårdgarantin för primärvården lite bättre än riksgenomsnittet. Detta enligt de nationella mätningar som görs varje månad avseende läkarbesök som sker inom sju dagar i primärvården.

Specialiserad somatisk vård

För den specialiserade vården har Landstinget Blekinge satt delmål för att på sikt kunna uppfylla vårdgarantin. 2018-års mål innebär att 85 procent av patienterna ska få ett planerat nybesök inom garantitiden 90 dagar och 90 procent påbörja behandling inom 90 dagar. Målet uppnåddes under tre månader för behandling. Jämfört med år 2017 har den genomsnittliga tillgängligheten för besök minskat från 81,5 till 74 procent medan andelen som påbörjat behandling inom 90 dagar har ökat från 84 till 87 procent jämfört med år 2017. En bidragande faktor till det goda resultatet är Blekingesjukhusets operationsstyrelse och att enheten sedan ett par år produktions- och kapacitetsplanerar sin verksamhet. Vid en jämförelse med riket så ligger landstingets resultat för behandling varje månad betydligt över riksgenomsnittet och landstinget var vid utgången av året ett av fem landsting och regioner med bäst tillgänglighet. För planerade nybesök låg landstingets resultat i december på 80 procent, vilket är strax under riksgenomsnittet 81 procent.

För patienter med behov av återbesök är det viktigt att dessa planeras och genomförs enligt beslutade medicinska måldatum. Andelen patienter som genomförde sitt planerade återbesök i tid uppgick under år 2018 till i genomsnitt 78 procent. Detta är väsentligt bättre än för genomsnittet i riket där motsvarande siffra är 64 procent. Det innebär att landstinget år 2018 ligger bland de tre främsta i riket. Patienter med cancerdiagnoser är högt medicinskt prioriterade. Den nationella cancersatsningen har resulterat i att huvuddelen av patienterna med cancerdiagnos behandlas enligt standardiserade vårdförlopp (SVF). Under år 2018 anmäldes 1 973 patienter för utredning enligt SVF. Av dessa patienter var 595 i behov av behandling och 54 procent startade behandlingen inom rekommenderad ledtid. Årets resultat är sämre än föregående år men försämringen är lite mindre än genomsnittet i riket. För patienter från Blekinge som remitteras till Skåne och Kronoberg startade endast 42 procent inom utsatt tid.

Psykiatri och habilitering

Psykiatri och habiliteringen uppfyller vårdgarantin inom samtliga områden. Nationellt följs tillgängligheten till första besök/bedömning inom 30 dagar och till påbörjade fördjupad utredning eller behandling inom 30

LANDSTINGET BLEKINGE

dagar. Resultatet för Blekinge sjönk under början av året men har sedan utvecklats positivt. Hög personalomsättning med påföljande nyrekryteringar har inneburit minskad produktion men målmedveten planering och påbörjad produktionsstyrning har förbättrat läget under året. Den fortsatta bristen på psykologer kan komma att påverka tillgängligheten till utredning och behandling i negativ riktning.

Utveckling av tillgängligheten

Landstingets beslut att minska antalet hyrläkare har påverkat tillgängligheten, framförallt för besök till Blekingesjukhuset. Nationellt visar landstinget fortfarande goda resultat avseende tillgänglighet till operation/behandling och återbesök. Även psykiatri och habilitering uppfyller vårdgarantin. En bidragande faktor till landstingets relativt goda resultat är det systematiska arbetet för att införa produktionsstyrning inom alla områden. Produktionsstyrning avser inte enbart tillgänglighet till besök på mottagning och operationer/behandling utan också tillgänglighet till vård på akutmottagningen, till vårdplatser och telefontillgänglighet.

Inom akutsjukvården pågår ett systematiskt arbete för att förbättra tillgängligheten. För att uppnå full effekt behöver detta framöver samordnas med motsvarande arbete inom primärvården. För inläggande patienter har vårdtiden kortats. För patienter som är färdiga för utskrivning har landstingets och länets kommuners gemensamma arbete inom ramen för Lag om samverkan resulterat i att huvuddelen av patienterna lämnar vårdavdelning den dag de är utskrivningsklara.

Blekinge hamnar på en åttonde plats i ett nationellt tillgänglighetsindex som väger samman vårdgarantins krav, besök och behandling inom 60 dagar samt den särskilda satsningen med besök och påbörjad behandling inom 30 dagar för BUP.

EN BÄTTRE OCH MER JÄMLIK HÄLSA

Inriktningsmålet för en bättre och mer jämlik hälsa bedöms inte vara uppfyllt men aktiviteter som bidrar till att utvecklingen går i önskad riktning pågår i samtliga förvaltningar. Området är brett vilket avspeglas i pågående arbete. Det finns behov av att utveckla metoder och definitioner för att bättre kunna följa upp inriktningsmålet. Patientnämnden har under år 2018 börjat registrera ärenden där utredaren uppfattar problem sett ur ett jämlikhetsperspektiv.

Landstinget Blekinge arbetar dagligen för att skapa en bättre och mer jämlik hälsa. Hälsoval erbjuder levnadsvanesamtal rörande tobak, riskbruk av alkohol, fysisk aktivitet och matvanor till patienter med diabetes, fetma och/eller högt blodtryck. Vårdcentralerna (offentlig primärvård) har ett system för att arbeta med barns och ungas psykiska hälsa. Ungdomsmottagningen erbjuder internetbaserad behandling vid ångest, möter ungdomar med könsidentitetsfrågor, utvecklar killmottagningar och har gruppverksamhet för stresshantering. Ett projekt har påbörjats för att uppmärksamma levnadsvanor kopplat till psykisk hälsa. Vårdöverenskommelser gällande barn och unga samt riskbruk och beroendeproblematik håller på att tas fram gemensamt av primärvården och psykiatrin.

Folktandvården arbetar förebyggande med skolinformation, riskbedömning, individuellt anpassade revisionsintervall samt friskvårdsavtal.

LANDSTINGET BLEKINGE

Psykiatri och habiliteringen har fokus på hälsosamtal och somatiska undersökningar för att säkerställa att personer med psykisk ohälsa eller behov av habilitering får samma tillgång till vård som den övriga befolkningen. I barnhälsovården har följsamheten till det nationella programmet minskat under år 2018 både avseende generella och riktade insatser. På sikt kan detta bidra till en ojämlik hälsa i befolkningen.

Landstingsdirektörens stab arbetar med folkhälsa med fokus på att leda, stödja och följa upp det hälsofrämjande arbetet i vården. Implementering av nationella riktlinjer, mänskliga rättigheter, FN:s barnkonvention, våld i nära relationer, funktionshinder och lokala rapporter kring folkhälsa är några exempel. Stor vikt läggs vid samverkan med länets kommuner, länsstyrelsen och övriga aktörer. I hälso- och sjukvårdsverksamheterna pågår hälsofrämjande och förebyggande insatser som är tydligt riktade mot målet men inte i tillräcklig omfattning för att nå målet.

För att öka jämlikheten behöver hälso- och sjukvården på alla nivåer uppmärksamma och förstärka barnrättsperspektivet, funktionshindersperspektivet och HBTQ-frågor. I den pågående utvecklingen mot en mer personcentrerad vård ingår att möta alla individer med ett personcentrerat förhållningssätt. För att komma närmare målet om en bättre och mer jämlik hälsa behövs stöd och vägledning både från den politiska ledningen och från ledningsfunktionerna på alla nivåer.

TRYGG OCH SÄKER VÅRD

Svensk hälso- och sjukvård visar goda medicinska resultat, men samtidigt drabbas patienter av vårdskador. Med stöd av landstingets patientsäkerhetspolicy skapas en gemensam struktur för att nå visionen med en hälso- och sjukvård utan vårdskador. Målet är att minska antalet vårdskador, förbättra patientsäkerhetskulturen och öka landstingets patientsäkerhetsindex.

Patientsäkerhet ska skydda mot vårdskador. Med vårdskada avses lidande, kroppslig eller psykisk skada eller sjukdom samt dödsfall som hade kunnat undvikas om vården hade vidtagit adekvata åtgärder. Förutom onödigt lidande för patienten kan vårdskador påverka arbetsmiljö och leda till ökade kostnader genom längre vårdtider på sjukhus.

Patient och närstående ska informeras om en vårdskada har inträffat. Vårdens medarbetare ska ta emot och använda framförda klagomål och synpunkter för att förbättra vården. Medarbetarna bidrar till ökad patientsäkerhet genom att rapportera risk för vårdskada och händelser som har medfört eller hade kunnat medföra en vårdskada. Allvarliga avvikelser rapporteras till chefläkare som bedömer om en lex Maria anmälan ska ske. Chefläkarna återkopplar till verksamhetscheferna vid allvarigare vårdskador annars sker återkoppling till närmsta chef. I ett månadsbrev informerar chefläkarna om inträffade vårdskador som bedöms vara av mer allmänt intresse. Händelseanalyser som genomförs vid allvarigare vårdskador återkopplas främst till berörda vårdenheter men presenteras också på årets patientsäkerhetsdag. Årets tema för patientsäkerhetsdagen var läkemedel och Nättraby vårdcentral fick motta årets patientsäkerhetspris för sitt systematiska arbetssätt med läkemedelsförskrivning.

För att gradvis minska antalet vårdskador finns en ny indikator som belyser följsamheten till rutiner samt stödjer lärande i organisation. Utredning och analys genomförs med största sannolikhet i större utsträckning än vad som kan utläsas av statistiken. Av drygt 4 800 avvikelser inom vården bedömdes 160 som vårdskada. Chefläkare anmälde 44 allvarliga vårdskador enligt lex Maria, som främst avsåg behandling, diagnostik och

LANDSTINGET BLEKINGE

läkemedel. Patienter och anhöriga anmälde 32 fel i vården till Inspektionen för vård och omsorg. Antalet anmälningar bör ställas i relation till att landstinget har nästan en miljon besök och över 24 000 vårdtillfällen under ett år.

Patientsäkerhetsindex visar utvecklingen av de vanligaste skadeområdena samt aspekter som direkt ökar risken för att vårdskador ska uppkomma. Målet är att index ska öka och årets utfall blev detsamma som föregående år. Indexet består av sju delområden. Varje delområde har ett mål som redovisas nedan.

- Följsamheten till hygienrutiner har förbättrats till drygt 75 procent, vilket är något bättre än riket. Målet är en följsamhet på 100 procent. Egenkontroll och efterföljande konsultrond har inte genomförts av vården i den utsträckning som planerats.
- Vårdrelaterade infektioner ska minska. Antalet vårdrelaterade infektioner är få i Blekinge vilket medför att enstaka fall märkbart påverkar det procentuella utfallet och att resultatet varierar mellan mätningarna. Andelen vårdrelaterade infektioner har ökat från sex till nio procent av vårdtillfällena. Resultatet är i nivå med riket.
- Förekomsten av trycksår ska minska. Under året ökade andelen trycksår från nio till tolv procent. Chefssjuksköterska, omvårdnadsutvecklare och ombud har arbetat preventivt med att förhindra trycksår, fall och ofrivillig viktminskning. Omvårdnadsronder, med tillsyn för alla patienter en gång per timme, ska införas.
- Förskrivning av olämpliga läkemedel till äldre över 75 år fortsätter att minska. Blekinge låg år 2013 högst i landet men ligger nu på nionde plats och under riksgenomsnittet. Kontinuerlig utbildning och information ges till förskrivare.
- Utskrivning av antibiotika sjunker kontinuerligt och ligger nu på 291 recept per 1000 invånare. Det nationella målet är 250 recept. Blekinge startade år 2011 på 389 recept per 1000 invånare och förskrivningen ligger nu under riksgenomsnittet.
- Överbeläggningar och utlokaliserade patienter ska undvikas i möjligaste mån. Antalet överbeläggningar fortsätter att minska medan antalet utlokaliserade patienter har ökat lite.
- Journalgranskningar genomförs enligt en nationell metod och 90 slumpmässigt utvalda vårdtillfällen har granskats. Andelen vårdskador var detsamma som föregående år men en fördubbling jämfört med år 2016.

Patientsäkerhetskulturen är de värderingar, attityder och beteenden som finns på en arbetsplats kopplade till patientsäkerhet. En enkät till vårdpersonalen har genomförts år 2011, 2014 respektive 2017. Resultatet visar medarbetarnas upplevelse av hur patientsäker vården är. En av ledningens intentioner med enkäten är att chef och medarbetare utifrån resultatet ska prioritera åtgärder samt förtydliga detta i en handlingsplan. Det är få vårdenheter som har upprättat en sådan plan. För landstinget totalt syns inte någon väsentlig förändring av resultatet mellan åren. Landstinget Blekinges resultat ligger i nivå med eller lite bättre jämfört med övriga deltagande landsting och regioner. Förbättringsområde för landstinget är samarbete mellan vårdenheter, överlämning och överföring av patienter och information samt att högsta ledningen behöver öka sitt stöd till patientsäkerhetsarbetet.

Patientsäkerheten påverkas i varje möte och arbetsmoment av människa, teknik och organisation. Risker uppstår och de hanteras genom att alla bidrar och lär av tidigare erfarenheter samt utvecklar arbetssätt och system. Landstingets utmaning är uthållighet och att fortsätta mäta, granska och utifrån resultat och analys skapa varaktiga strukturer för att tillsammans förebygga vårdskador.

LANDSTINGET BLEKINGE

EN HÄLSO- OCH SJUKVÅRD MED PATIENTENS PERSPEKTIV I FOKUS

Landstingets verksamhet ska planeras utifrån invånarnas behov. För att nationellt fånga invånarnas och patienternas uppfattning i olika frågor används Hälsa- och sjukvårdsbarometern och Nationell patientenkät. Resultat från dessa undersökningar är viktiga underlag för förbättringsarbete. Av Hälsa- och sjukvårdsbarometern framkommer tre förbättringsområden; att få träffa samma läkare, kortare väntetider samt att vi behöver lyssna bättre och ta patienten på allvar.

Framtidens hälso- och sjukvård möter invånargrupper och psykiatrin har en väl etablerad brukarmedverkan. Södra sjukvårdsregionen har en gemensam regional webbpanel som används för att fånga invånarnas uppfattning inom olika områden.

Landstinget deltar i införande av nationell samverkan för kunskapsstyrning (NSK) som syftar till en jämlik vård utifrån bästa kunskap. En lokal organisation för samverkan håller på att etableras, det arbetet intensifieras under våren 2019 i den nya hälso- och sjukvårdsförvaltningen

Landstinget Blekinge deltar i Södra sjukvårdsregionens ”samarbete för bättre vård”. Blekinge har fått i uppdrag att behandla godartad övre bukkirurgi samt inflammatorisk tjocktarmskirurgi för patienter i hela södra regionen. Samverkan inom Södra sjukvårdsregionen och kunskapsstyrningen ska fortsätta att utvecklas så att patienten får tillgång till enheter som erbjuder bästa vård och behandling.

I landstingsstyrelsens indikator, andel medborgare som har ganska eller mycket stort förtroende för hälso- sjukvården, ligger primärvården på samma nivå som genomsnittet i riket men en nedåtgående trend syns både i riket och i Blekinge. För Blekingesjukhuset är förtroendet något högre än för primärvården men lägre än det nationella genomsnittet. Även här faller förtroendet både nationellt och i Blekinge. Det syns en skillnad mellan män och kvinnor i Blekinge. Männerna har något större förtroende för primärvården än kvinnorna medan kvinnorna har något större förtroende för sjukhusvården. Både kvinnor och män har större förtroende för Blekingesjukhuset än för primärvården i länet. Patienternas förtroende för vården inom psykiatrin har nått upp till målet att vara bättre än genomsnittet i riket. I psykiatrin är resultatet mycket gott på indikatorn ”erbjuder en hälso- och sjukvård med patientens perspektiv i fokus”. Psykiatrin har under året arbetat med:

- Vårdprocessen med syfte att ”öka patientens upplevda delaktighet och känsla av samskapande på avdelning 28” och målet att tydliggöra och utveckla utskrivningsprocessen utifrån ett personcentrerat förhållningssätt
- Dialogforum, patienterna som får vård på avdelningen vid det aktuella tillfället samlas tillsammans med avdelningschefen och mötesledare från Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa (NSPH). Patienternas frågor, funderingar och förslag till förbättringar är i fokus vid mötet.
- Upprätta en aktuell behandlings-/habiliteringsplan och att dokumentera i journalen tillsammans med patienten.

Landstingets hantering av digital information påverkar också förtroendet för verksamheten. För att bli ännu bättre pågår klassning av våra system utifrån konfidentialitet, riktighet och tillgänglighet.

Landstingsstyrelsens indikatorer inom inriktningsmålet mäter respekt och bemötande samt upplevd delaktighet. Resultatet för Blekingesjukhuset i stort är detsamma som resultatet för riket.

LANDSTINGET BLEKINGE

Primärvården lyckades inte nå målet när det gäller indikatorerna ”Andel patienter som känner delaktighet och involvering i vården” samt ”Andel patienter som upplever att de har blivit bemötta med respekt”. Resultatet är något försämrat jämfört med föregående år.

SÄRSKILDA UPPDRAG

Landstingets verksamheter arbetar ständigt med att utveckla verksamheten och sjukvården med patienten i fokus utifrån de nationella, regionala och lokala målen och prioriteringarna. Verksamheten är indelad i förvaltningar som styrs av nämnder. Nämnderna har landstingsfullmäktiges uppdrag att ansvara för olika delar av hälso- och sjukvården och för den utbildningsverksamhet som landstinget driver. Nämnderna ska var och en på sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt och de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Primärvården

Primärvården är en del av den öppna vården utan avgränsning vad gäller sjukdomar, ålder eller patientgrupper och ansvarar för den hälso- och sjukvård som inte kräver sjukhusets medicinska eller tekniska resurser. Inom primärvården finns förutom vårdcentralerna inom det offentliga vårdvalet också ungdomsmottagning, sårcentrum för svårläkta sår, sjukvårdsrådgivning 1177 och jourcentralerna.

Jourcentralerna i Karlskrona och Karlshamn är primärvårdens kvälls- och helgmottagningar. Förändringar inom akutvården i länets västra delar har under år 2018 medfört en ökning av besöken vid jourcentralen i Karlshamn. Läkarbesöken har ökat med drygt fyra procent jämfört med år 2017 och besöken till sjuksköterskor har fördubblats jämfört med år 2017. För att öka tillgängligheten till besök inom primärvården har Sölvesborgs och Olofströms vårdcentraler mottagningarna öppna en kväll per vecka.

Andelen av befolkningen som väljer att lista sig vid någon av den offentliga primärvårdens vårdcentraler uppgick år 2018 till 71 procent av befolkningen. Under hösten 2018 öppnade en privat vårdcentral en filial i Lyckeby, vilket inneburit ett listningstapp för övriga vårdcentraler.

Primärvården har under år 2018 fortsatt arbetet med vård för äldre, bland annat genom äldremottagningar. Inom den långsiktiga utvecklingsstrategin *Framtidens hälso- och sjukvård* har ett antal utvecklingsområden identifierats, bland andra barn och ungas samt äldres behov. Från och med den 1 januari 2018 gäller lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård (LOS). Lagen innebär att primärvården, liksom annan öppen vård, har ansvar för samordnad individuell planering (SIP). Dessutom har primärvården skyldighet att erbjuda en fast vårdkontakt. Den mobila verksamheten läkarbilen har utvecklats och finns nu i hela länet. Genom denna verksamhet har sjukhusinläggningar kunnat undvikas. Primärvården har under år 2018 gjort fortsatta satsningar inom området psykisk hälsa bland annat genom arbetet med en vårdöverenskommelse mellan primärvård och psykiatri och habilitering, inrättande av en förvaltningsgemensam samverkansgrupp, projekt kring levnadsvanor och psykisk ohälsa och utveckling av KBT. Första linjen för barn och unga har utvecklats och barnlots, för att underlätta för barn och vårdnadshavare att hitta rätt i vården, har införts. Under året har arbetet med införande av webb-tidbok påbörjats och mottagning via Skype-samtal provas i ett pilotprojekt.

LANDSTINGET BLEKINGE

Somatisk specialiserad vård

Den specialiserade somatiska vården bedrivs i huvudsak inom Blekingesjukhuset. Den innehåller både öppen och sluten vård som kräver mer specialiserade medicinska resurser, tekniskt avancerad utrustning eller annan speciell kompetens som inte ryms inom primärvården. I grunduppdraget ingår olika specialiteter och vårdområden och medicinsk service.

Blekingesjukhuset som under året arbetat med ett tydligt fokus på att uppnå hög kvalitet och effektivare vård har lyckats väl inom flera områden. På en sammanlagd ranking av mellanstora sjukhus, genomförd av tidningen Dagens medicin, hamnar Blekingesjukhuset på tolfte plats i landet. En bra placering men den visar också att det finns områden som kan förbättras. Effektivare vårdflöden har lett till minskade vårdtider som också gjort det möjligt att minska 40 vårdplatser under de senaste två åren utan att överbeläggningar eller utlokaliserade patienter ökat.

Blekingesjukhuset har sedan tidigare förflyttat sjukhusvård närmare patienterna exempelvis genom införande av specialiserad rehabilitering i hemmet och mobila team. Verksamheterna har under året fungerat bra och är nu etablerade arbetssätt. Ett pilotprojekt har initierats tillsammans med Karlskrona kommun och primärvården vars syfte är ge mer mobil geriatrisk vård, där de olika huvudmännen kan stötta varandras verksamheter och på så sätt nå högre kvalitet och effektivare vård.

Under året har det systematiska arbetet med produktionsstyrning givit önskat resultat och därför har en implementering i hela verksamheten inletts. Produktionsstyrningen har bland annat lett till en minskad användning av hyrpersonal. En effekt av genomförda besparingsåtgärder är att tillgängligheten till framförallt besök minskat genom den planerade minskningen av produktionen. Inom medicinskt prioriterade områden där väntetiden är avgörande för utgången, exempelvis inom cancerområdet, har Blekingesjukhuset fokuserat på att upprätthålla en bättre tillgänglighet än på andra håll i landet även om den har minskat. Blekingesjukhuset har utfört kirurgi, halsryggskirurgi och insatser inom thoraxområdet till andra landsting och därmed ökat sina intäkter. Det är viktigt att erbjuda vård till svårt sjuka patienter även från andra landsting och verksamheten är också av strategisk betydelse för Blekingesjukhusets förmåga att på lång sikt kunna upprätthålla verksamheten för de egna invånarna.

Psykiatri och habilitering

Psykiatri och habilitering ansvarar för barn- och ungdomspsykiatri, vuxenpsykiatri och habilitering. Under år 2018 har antalet besök inom psykiatrin minskat något både inom vuxenpsykiatrin och barn- och ungdomspsykiatrin. Gruppen med unga vuxna, det vill säga patienter som är 18-29 år, fortsätter att öka inom vuxenpsykiatrin och ungdomar födda på 90-talet har kraftigt ökat både i antal och i antal besök på psykakuten. Samtliga verksamheter förväntades nå vårdgarantin för nybesök och vuxenpsykiatrin och habiliteringen förväntades dessutom också ha nått de högre kraven på tillgänglighet som nämnden beslutat om.

Inom heldygnsvården avslutades fler vårdtillfällen under föregående år. Antalet vårddagar har under året varit detsamma medan medelvårdtiden minskat och var år 2018 10,4 vårddagar inom vuxenpsykiatrin och 5 vårddagar inom barn- och ungdomspsykiatrin. Haldygnsvården har tidvis haft mycket hög beläggning. I juni hade tre avdelningar en beläggningsgrad över 90 procent. Antalet återinskrivningar har under året ökat. Den höga beläggningsgraden har troligen varit en orsak till att antalet återinskrivningar ökat.

LANDSTINGET BLEKINGE

Utemiljön vid PAKA/PIVA togs i bruk under våren 2018. Utemiljön har gett patienterna möjlighet att komma ut i en vacker trädgård, vilket lett till en lugnare miljö på avdelningen, vilket har varit positivt för både patienter och medarbetare.

Habiliteringen har haft en kraftig ökning av besök.

Personalomsättningen på förvaltningen har minskat under året. Det har fortsatt varit svårt att rekrytera läkare och psykologer. Framgångsrika rekryteringar har gjorts avseende fysio- och arbetsterapeuter som också är bristyrken.

Ett omfattande arbete med att göra en behovsrapport för psykiatrins framtida lokaler har genomförts under året. Arbetet har skett i samverkan med chefer, medarbetare och brukare.

Under året har kommun- och landstingsgemensamma utbildningsinsatser kring SAMSPEL och den nya utskrivningsprocessen genomförts för att kunna erbjuda den enskilde en Samordnad individuell plan (SIP) då det finns behov av samordning av insatser som ges av båda huvudmännen. Ledningsamverkan vård och omsorg (LSVO) och berörda verksamhetsgrupper ansvarar för att följa effekterna av den förändrade utskrivningsprocessen.

Arbetet med att samordna insatser för att främja patienternas trygghet, integritet, självständighet och delaktighet fortsätter i samverkan mellan olika verksamheter och med kommunerna. Landstinget deltar också i Sveriges Kommuners och Landstings satsning på införandet av Patientkontrakt. Genom att arbeta mer med behovsanalyser ökar fokus på invånarnas behov på kort och lång sikt och det kommer att påverka fortsatt planering och utvecklingen av vården.

Tandvård

Tandvårdens verksamhet består av allmäntandvård, specialist- och sjukhustandvård samt folktandvårdens stab. Förutom den egna verksamheten administrerar folktandvården även landstingens särskilda tandvårdsstöd, all barn- och ungdomstandvård i Blekinge som utförs av både landstingets folktandvårdskliniker och av privata tandläkare som har avtal med landstinget samt konkurrensskyddad verksamhet. Exempel på detta är högspecialiserad tandvård och kompetensförsörjning av specialisttandläkare i länet.

Folktandvårdens åtagande har sedan år 2017 förändrats då tandvårdslagen ändrades och höjde åldersgränsen för fri tandvård. Patienter har från och med år 2018 fri tandvård till och med det år man fyller 22 år. För folktandvården har ändringen inneburit att andelen vårdtid till gruppen med avgiftsfri tandvård ökat och andelen taxefinansierad vuxentid minskat, eftersom barn- och ungdomstandvård tillhör prioriteringsgrupp ett efter akut tandvård. Lagändringen har påverkat tillgängligheten negativt för vuxna listade patienter och nya patienter som inte kan få undersökningstider. Därför fick allmäntandvårdens klinikledning i uppdrag att under året arbeta med tillgänglighet, vårdplanering och kvalitetssäkring av riskbedömningar. Folktandvården har även fortsatt förbättringsarbetet när det gäller att sätta rätt kallelseintervall utifrån gjord riskbedömning på vuxna patienter, eftersom det vid analys har visat sig att de friskaste patienterna kallas med för korta intervall och de sjukaste patienterna kallas med för långa intervall. Förutom att patienter med störst vårdbehov ska kallas först, har målet även varit att frigöra vårdtid och förbättra tillgängligheten för både nya och redan listade patienter, för att på så sätt minska uppkomna vårdköer till följd av den prioriterade barntandvården.

LANDSTINGET BLEKINGE

Utöver detta har även arbete pågått med tillämpning av debiteringsanvisningar för att uppnå en korrekt debitering.

Året har påverkats av fortsatta rekryteringsproblem av tandläkare framförallt inom allmäntandvården, vilket har lett till ökade vårdköer. I genomsnitt har 10-12 tjänster varit vakanta. Men mot slutet av året har situationen förbättrats något. Bristen på tandläkare är ett nationellt problem på grund av för få utbildningsplatser vid lärosätena i kombination med stora pensionsavgångar. Konkurrensen är hård om tandvårdsutbildad personal, vilket gör det allt viktigare för folktandvården att vara en attraktiv arbetsplats med moderna kliniker och goda utvecklingsmöjligheter. Under året har folktandvården arbetat med att ta fram förslag på en ny attraktiv arbetstidsmodell. Samtidigt som den ska vara en attraktiv modell för medarbetaren kommer den även att gynna verksamheten när det gäller ökad vårdtid med ett större patientflöde och ökad debiterbar tid avseende vuxna patienter.

Sedan årsskiftet har folktandvårdens nya ledningsorganisation implementerats, vilket lett till en effektivare styrning och uppföljning av ledningsgruppens fattade beslut. Även en organisatorisk förändring gällande uppsökande tandvård som är genomförd kommer att öka effektiviteten samtidigt som samverkan med kommunernas boenden kommer att förbättras.

Tandvården har i brist på nationella enkäter genomfört en egen patientenkät där patienten via sms kan tycka till om sin vård. Bland de frågor som ställdes återfinns bland annat huruvida patienten fått information om sin tandvård, vad behandlingen kommer att kosta och om man varit delaktig i den utsträckning man önskat. Resultatet blev mycket bra för samtliga områden men alla patienter har rätt till informationen om vad behandlingen kommer att kosta och tre av tio patienter svarade att de inte fått denna information.

Hjälpmedelsverksamhet

Hjälpmedelsverksamheten i Blekinge bedrivs av hjälpmedelscenter som är organiserad under en samverkansnämnd mellan Landstinget Blekinge och länets fem kommuner. Hjälpmedelscenter arbetar för att länets invånare ska erbjudas hjälpmedel för funktionsnedsättning enligt Hälso- och sjukvårdslagen. I hjälpmedelscenters uppgifter ingår bland annat att samordna och genomföra upphandlingar av hjälpmedel, fastställa policy och riktlinjer för hjälpmedelsverksamhet i Blekinge och fastställa kompetenskrav för förskrivning av hjälpmedel i länet.

Hjälpmedelscenter har år 2018 haft en ökad efterfrågan på samtliga tjänster inom upphandling, konsultation, utprovningar, utbildningar, reparationer, rekonditionering och logistik av hjälpmedel till länets kunder. Allt mer högdiagnostiserade tillstånd, äldre multisjuka och nya behov från kunden/vårdtagaren kräver mer specialiserade högteknologiska och välfärdstekniska hjälpmedel. Behovet av hjälpmedel för att möjliggöra vård och omsorg i hemmet har också ökat vilket gett en högre volym av traditionella hjälpmedel som rollatorer, rullstolar, sängar och olika lyftanordningar.

Under år 2018 har hjälpmedelscenter utarbetat nya och tydligare ärendehanteringsvägar för att skapa en bättre transparens gentemot förskrivande kunder när det gäller tillgänglighet och handläggningstid kring hjälpmedel. Ett utvecklingsarbete har under året påbörjats kring registrering, dokumentering och riskanalyser för hjälpmedelsingenjörer och tekniker.

Det kommer också att inledas ett övergripande processarbete för att effektivisera logistiken av hjälpmedel som kommer att ske parallellt med den stora ombyggnationen av lager och rekonditionering.

LANDSTINGET BLEKINGE

Folkhögskoleverksamhet

Blekinge folkhögskola är en skola där vuxna människor får möjlighet att utveckla och fördjupa sina kunskaper för att påverka sin livssituation och delta i samhällsutvecklingen. Folkhögskolan har ett särskilt ansvar att hjälpa kursdeltagare med funktionsnedsättning och invandrarbakgrund. Folkhögskolan är en del av den fria och frivilliga folkbildningen som ska främja demokrati, jämlikhet, jämställdhet samt internationell och kulturell förståelse.

Den ordinarie kursverksamheten vid Blekinge folkhögskola har år 2018 bedrivits som planerat. Skolan har bedrivit allmänna kurser på grundskolenivå och gymnasienivå, ett naturvetenskapligt basår och särskilda kurser, fiskevård, konst, mat, teater och textil. Skolan har även erbjudit sommarkurser inom bland annat jazz och världsmusik, akvarellmålning, textil och låtskrivarkurs. Dramapedagogutbildningen och ”snabbspåret för invandrare med vårdutbildning” har genomfört sitt tredje år. Höstterminen 2018 startades en ettårig låtskrivarlinje som särskild kurs eftersom musik efterfrågats av många.

De uppdragsutbildningar som genomförts var två studiemotiverande folkhögskolekurser (SMF) på 12 veckor vardera samt två etableringskurser för nyanlända flyktingar med uppehållstillstånd på sex månader vardera. Båda dessa kurser genomförs i samarbete med arbetsförmedlingen där folkhögskolan har varit beroende av att arbetsförmedlingen rekryterat kursdeltagare.

Skolan har producerat 5 459 deltagarveckor år 2018, vilket kan jämföras med 5 507 deltagarveckor år 2017. Det var för folkhögskolan viktigt att nå 5 182 deltagarveckor eftersom det var gränsen för att få fullt statsbidrag. Ytterligare krav från staten är att de allmänna kurserna inklusive naturvetenskapligt basår ska uppgå till minst 15 procent av verksamheten. För år 2018 uppgick de allmänna kurserna på Blekinge folkhögskola till 23,5 procent av verksamheten. Folkhögskolan har alltså år 2018 nått sina statsbidragsgrundande deltagarveckor men skulle kunna ta emot fler deltagare, framförallt inom allmänna kurser men även i vissa särskilda kurser.

Service- och stödverksamhet

Landstingsdirektörens stab har det övergripande strategiska ansvaret i landstinget gällande ledning, styrning, utveckling och uppföljning av landstingets samtliga verksamheter. Landstingsdirektörens stab har stöttat förvaltningarna i deras arbete med att minska användandet av inhyrd personal och deltagit i den nationella projektledningen för att driva på arbetet med att bli oberoende av inhyrd personal. Resultatet av arbetet blev under år 2018 en tydlig minskning av kostnaderna för inhyrd personal. Även ett arbete med att sammanställa principer för ekonomistyrning har gjorts under året.

Landstingsdirektörens stab har under 2018 förberett och genomfört aktiviteter för sammanslagningen av Landstinget Blekinge och kommunalförbundet Region Blekinge. Arbetet har pågått under hela året och har påverkat samtliga områden. Införandet av ett nytt varumärke för nya Region Blekinge har också förberetts där bland annat en varumärkesstrategi och en varumärkesmanual har tagits fram. Anpassning av informationskanaler har pågått under året och kommer att fortgå även under 2019.

En lägesrapport för framtidens hälso- och sjukvård med förslag till fortsatt plan har sammanställts av landstingsdirektörens stab och inriktningsbeslut har fattats om koncentration av vård respektive samverkan. Utifrån dessa beslut har landstingsdirektören formulerat uppdrag för att genomföra insatser. Utformning av nya lokaler och vårdmiljöer pågår. Arbetet med upphandling av nytt vårdinformationsstöd (FVIS) och

LANDSTINGET BLEKINGE

utveckling av gemensamma metoder för verksamhetsutveckling och planering inför implementering har under året fortlöpt i samverkan med övriga landsting och regioner.

Implementering av ett nytt kompetenssystem, som är en central del i att utveckla landstingets arbete med kompetensutveckling och kompetensplanering, har fortsatt. Kursmodulen har införts och arbetet med att föra in medarbetarsamtalet i systemet har påbörjats.

Landstingsservice är den förvaltning som ska stödja landstingets kärnverksamhet med varor och tjänster inom bland annat lokaler, it, telefoni, kost och transporter. Mellan landstingsservice och övriga förvaltningar i landstinget råder ett internt köp- och säljförhållande. Landstingsservice uppdrag är att se till nyttan för hela landstinget.

År 2018 har för landstingsservice inneburit ökade uppdrag utifrån politiska mål men också från landstingsledningen och landstingets verksamheter. Arbetsbelastningen har under året varit hög. Regionbildningen, framtidens hälso- och sjukvård, ökade investeringsramar och framtidens vårdinformationsstöd har krävt mycket arbete.

I takt med den ökade nybyggnationen har landstingsservice tagit fram riktlinjer i samarbete med landstingets miljöfunktion som blivit beslutade i landstingsstyrelsen. Landstingsservice har under året vidarutvecklat digitaliseringen av interna tjänstbeställningar och fortsatt att utveckla ett processororienterat arbetsätt inom verksamhetens områden.

Den varma sommaren 2018 krävde en del särskilda insatser för landstingsservice som generellt fungerat på ett bra sätt. Landstingsservice har gjort en sammanställning av sommarens särskilda situationer som ska ligga till grund för arbetet vid framtida somrar med varmare klimat.

Patientnämnd

Patientnämndens verksamhet är obligatorisk för landsting, regioner och kommuner och regleras i lagen om patientnämndsverksamhet. Patientnämnden ska utifrån synpunkter och klagomål stödja och hjälpa enskilda patienter och bidra till kvalitetsutveckling och hög patientsäkerhet i hälso- och sjukvården. Patientnämnden samverkar med Inspektionen för vård och omsorg och informerar om iakttagelser som ligger inom ramen för deras tillsyn. Under år 2018 fick patientnämnden 600 patientsynpunkter och klagomål vilket var ungefär samma antal som för år 2017. Liksom tidigare år var det största området vård- och behandling som stod för 54 procent av antalet ärenden. Området kommunikation hade 22 procent av ärendena vilket är en minskning i förhållande till föregående år. Skillnaden mellan åren när det gäller antal klagomål per förvaltning är små, undantaget folktandvården som under år 2018 har ökat antalet klagomål.

Patientnämnden har under år 2018 gjort en fördjupad granskning av ärenden som rör någon form av tillgänglighetsproblematik till verksamheterna inom landstinget. Rapporten överlämnades till patientnämnden i december 2018 och kommer att presenteras i början av år 2019.

LANDSTINGSFULLMÄKTIGES PRIORITERADE OMRÅDEN

Landstingsplan och budgeten för 2018-2020 har särskilt prioriterat utvecklingen mot en nära hälso- och sjukvård samt tillgänglighet och digitalisering av verksamheten. Utveckling och insatser för att förbättra tillgängligheten redovisas under ”En god vård och bättre hälsa” avsnitt ”Tillgänglighet”, utvecklingen mot en ”Nära vård” redovisas i avsnittet om ”Framtidens hälso- och sjukvård”.

LANDSTINGET BLEKINGE

Digital teknik bidrar till ökad trygghet, kunskap och tillgänglighet för patienterna, förbättrad kvalitet men också till att effektivisera verksamheten. För att möta efterfrågan utvecklar landstinget sina digitala tjänster. Landstinget har en handlingsplan för utveckling av sina e-hälsotjänster. Prioriterade områden under år 2018 har varit förberedelse, införande och upphandling av nytt vårdinformationssystem, digital vårdcentral, tidbokning via internet samt nya generationens nätverk med tillhörande övervakning. Landstinget har ökat sitt utbud av e-hälsotjänster i primärvården. Under 2018 har ett e-hälsoprojekt med läkemedelsuppföljning genomförts vid två vårdcentraler och webbtidboken håller på att införas i hela primärvården. Ett projekt pågår sedan 2017 med syftet att etablera en digital vårdtjänst med samma uppdrag som vårdcentralerna avseende råd, stöd och uppföljning.

Psykiatri och habiliteringsförvaltningens samtliga basenheter har följt den beslutade planen för digitalisering och 2019 kommer aktiviteterna att bli mer konkreta. Vuxenpsykiatri Öst och Väst har bildat en gemensam arbetsgrupp som förbereder införandet av e-tjänster. E-tjänster via 1177 Vårdguiden kommer att starta 2019. De övriga enheterna har fått information och ska göra en inventering av framtida behov. Befintlig information på 1177 har reviderats.

Hjälpmiddelscenter har fokuserat på utveckling av 1177 kring hjälpmedelssortimentet, e-Hälsa-tjänster, nya digitala hjälpmedel. Ett Valfärdstekniksprojekt som ska göra det möjligt att ansluta olika nya digitala hjälpmedel har avslutats under året och nu finns en process som stödjer ett ordnat införande av digitala hjälpmedel.

Landstinget förbereder för att införa elektronisk hantering av synpunkter på vården. Patientnämnden använder idag en e-tjänst kopplad till 1177 Vårdguiden och avsikten är att införa en liknande lösning för samtliga verksamheter som är mottagare av synpunkter från patienter.

Kostnad per patient

Kostnad per patient (KPP) är en metod för att beräkna hälso- och sjukvårdens kostnad för varje enskild vårdkontakt. Metoden används för analys och uppföljning i kvalitetsutvecklingsarbete och effektivisering. Under 2018 fortsatte arbetet med att utvärdera och dokumentera KPP för att säkerställa en så hög kvalitet som möjligt.

Under året fick Blekingesjukhuset i uppdrag att analysera tre områden inom KPP:

- Utifrån KPP-data år 2017 göra en analys per klinik av de två dyraste DRG inom slutenvård respektive öppenvård i jämförelse med SKL:s nationella KPP-databas
- Beskriva effekten av ytterfallsanalysen som gjordes till årsbokslutet 2017 samt hur klinikerna använder resultatet.
- Beskriva hur användandet av KPP kommer att arbetas med framöver.

Psykiatrin och habiliteringen deltog under hösten i det nationella benchmarkingarbetet. Vården av patienter med förstämningssyndromen bipolär sjukdom och depression ingick i analysen, liksom vården av patienter med ångestsyndrom samt schizofreni och andra psykotiska sjukdomar.

I primärvården pågår validering av KPP-datat och under hösten startade SKL upp ett arbete med att ta fram gemensamma regler för hur primärvårdens kostnader i KPP ska fördelas. Fortfarande återstår en del arbete för att nå målet att kunna göra jämförelser mellan vårdcentraler avseende patientrelaterade kostnader för besök.

LANDSTINGET BLEKINGE

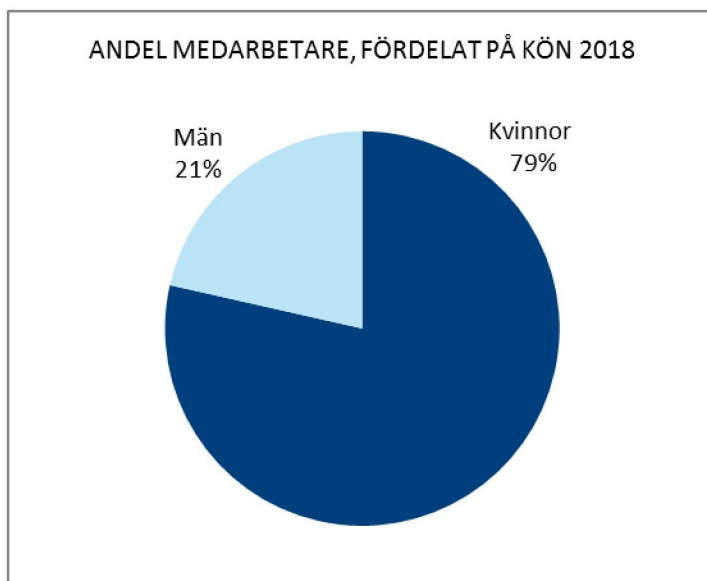
Engagerade medarbetare och goda utvecklingsmöjligheter

Landstinget Blekinge ska vara en attraktiv arbetsgivare där medarbetarna är involverade och delaktiga i utvecklings- och förbättringsarbete. En gemensam värdegrund ska fungera som en kompass i vardagen för organisationen och dess medarbetare och främja samarbete, engagemang och kvalitet.

Landstingets verksamheter arbetar kontinuerligt med verksamhetsutveckling för ökad effektivitet, bra arbetsmiljö, högre kvalitet och lägre kostnader. För att möjliggöra detta behövs kontinuerlig dialog och rätt kompetens, medarbetarsamtal, individuella mål- och utvecklingsplaner, kompetensförsörjningsplaner och meningsfulla möten som viktiga delar.

MEDARBETARE

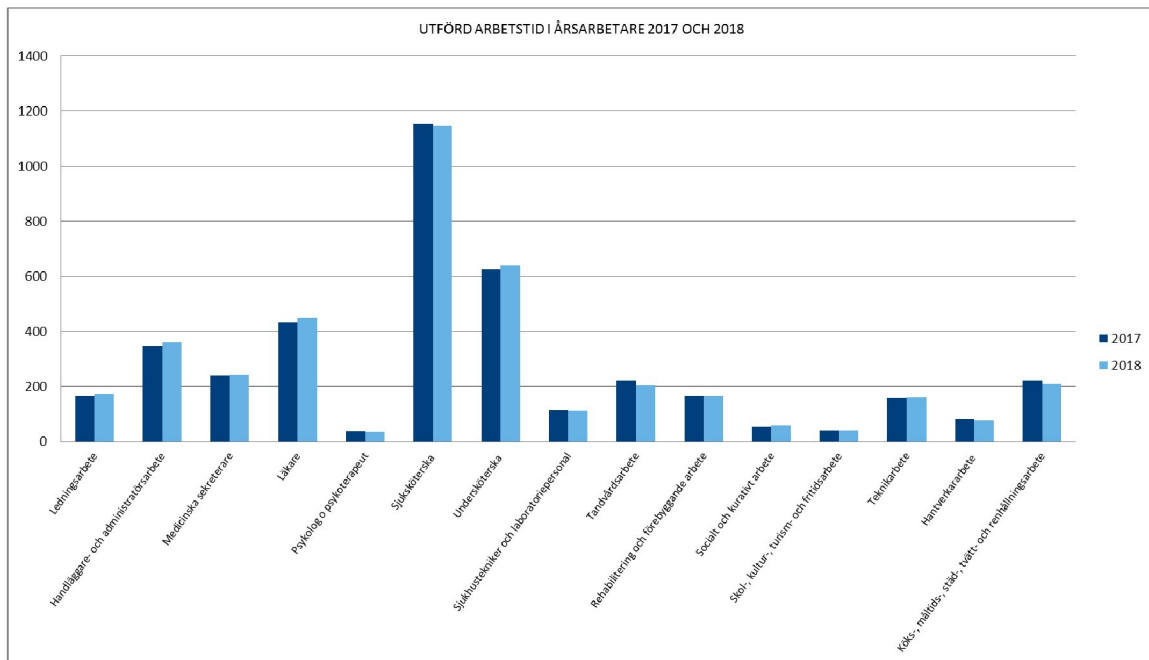
Landstinget hade vid årets slut 4 946 medarbetare. Antalet medarbetare ökade jämfört med år 2017 med 8 personer (0,2 procent). År 2017 var 79 procent av de anställda kvinnor och 21 procent män. Andelen medarbetare med en heltidsanställning ökade från 92,4 procent år 2017 till 92,9 procent år 2018. Medelsysselsättningsgraden för tillsvidareanställda medarbetare var 97,8 år 2018 jämfört med 97,7 år 2017. Heltidsarbetande har ökat med 0,5 procent i jämförelse med år 2017. Landstinget hade vid årets slut 4 313 heltidsarbetande årsarbetare. Att heltidsarbetande ökade mer än antal anställda beror främst på att långtidssjukfrånvaron har minskat.

Den utförda arbetstiden i landstinget, inklusive arbetad tid under jour och beredskap, övertid, mertid och timavlönade, omräknat till årsarbetare (1 760 timmar) ökade med cirka 14 årsarbetare jämfört med år 2017. Den största ökningen fanns i gruppen undersköterska, med 16 årsarbetare, och det är förvaltningen Blekingesjukhuset som står för ökningen. Den samlade frånvaron har ökat med 2 årsarbetare jämförelse med år 2017. Den största ökningen har skett i frånvarogrupperna tillfälligt vård av barn, med 6 årsarbetare, föräldradledighet, med 2 årsarbetare, och utbildning, med 6 årsarbetare. Sjukfrånvaron har minskat med 3 årsarbetare, övrig frånvaro utan lön har minskat med 5 årsarbetare och semester med 4 årsarbetare.

LANDSTINGET BLEKINGE

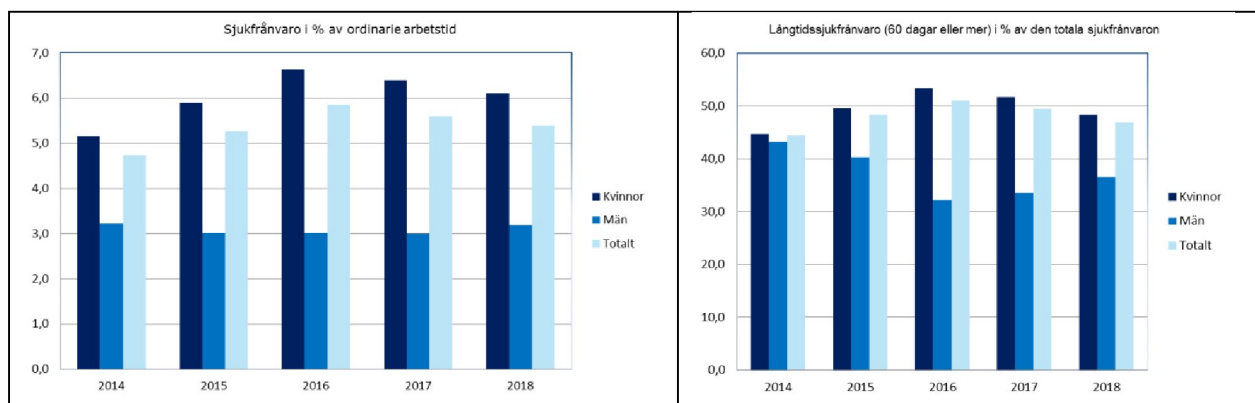

SJUKFRÅNVARO

Mellan år 2017 och 2018 minskade sjukfrånvaron från 5,6 procent till 5,4 procent i förhållande till den ordinarie arbetstiden. Minskningen skedde i åldersgrupperna 30-49 år och 50 år eller äldre. Sjukfrånvaron för kvinnor minskade från 6,4 procent till 6,1 procent, medan den ökade från 3,0 procent till 3,2 procent för män. Andelen medarbetare som var sjuka i mer än 60 dagar minskade från 49,6 procent till 46,9 procent och det är kvinnorna som står för denna minskning.

Obligatorisk redovisning av sjukfrånvaro, för månads- och timavlönade

År	29 år eller yngre			30-49 år			50 år eller äldre		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
2014	4,4	2,5	3,9	4,7	2,4	4,2	5,7	4,2	5,4
2015	4,3	3,2	4,0	5,7	2,2	4,9	6,5	3,8	5,9
2016	5,6	2,5	4,9	6,4	2,6	5,6	7,1	3,6	6,4
2017	4,9	2,7	4,3	6,3	2,4	5,4	6,9	3,8	6,2
2018	5,7	2,6	4,9	5,7	2,3	4,9	6,5	4,3	6,1

LANDSTINGET BLEKINGE

EN GOD ARBETSMILJÖ

Under året har ett fokus för arbetsmiljöarbetet varit att, i samarbete med landstingshälsan, implementera ett projekt för tidiga rehabiliteringsinsatser. Projektet, Hälsofrämjande stöd, syftar till att skapa verktyg och arbetssätt som underlättar för chefer att snabbt kunna erbjuda rehabiliteringsinsatser till medarbetare som visar tidiga tecken på ohälsa, och där det bedöms att risken är hög att denna kommer att leda till sjukfrånvaro. En utvärdering av projektet, som finansieras av Sveriges kommuner och landsting (SKL), visar på förbättrad hälsa hos deltagarna och fortsatt efterfrågan från deltagarnas chefer. Hälsofrämjande stöd kommer därför att drivas i projektform även under år 2019 och då finansieras med interna medel.

I samarbete med landstingshälsan har ett förslag till revidering av den grundläggande arbetsmiljöutbildningen för chefer och skyddsombud tagits fram. Den nya utbildningen ges för första gången under våren år 2019.

I arbetet med att minska sjukfrånvaron har ett samarbetsavtal med Försäkringskassan ingåtts. Samarbetet innebär löpande gemensam återkoppling kombinerat med uppföljningsmöten och gemensamma utbildningsinsatser. Tillsammans med andra större arbetsgivare i länet har landstinget deltagit i ”nätverk för ökad hälsa i arbetslivet”. Syftet med landstingets medverkan har varit erfarenhetsutbyte och att öppna för möjligheter att tillsammans kunna medverka till att sjukalet i länet sjunker. Nätverket samordnas av Försäkringskassan och Arbets- och miljömedicin Syd.

Årligen gör landstinget en mätning av medarbetarnas upplevelse av arbetsmiljön. Den innehåller frågor om fysisk och psykosocial arbetsmiljö och upplevd arbetsbelastning. Resultatet presenteras i ett arbetsmiljöindex. Index för år 2018 blev 71 jämfört med 68,2 år 2017. Utifrån resultatet skapas handlingsplaner för fortsatta förbättringar på arbetsplatserna. Indexet är en indikator för inriktningsmålet ”Landstinget Blekinges medarbetare har en god arbetsmiljö”. En förväntad utveckling inom arbetsmiljöområdet är ett förstärkt systematiskt arbetsmiljöarbete genom ökat fokus på det förebyggande arbetet. Detta kan bland annat ske genom en ökad tydlighet i uppdrag och mål och genom förbättrad uppföljning och analys. Även utvecklingen av formerna för samverkan kring arbetsmiljöfrågorna finns på agendan i samband med tecknande av nytt samverkansavtal.

Under första halvåret av 2018 tecknades en överenskommelse om nattkvot med fackförbund. Syftet är att skapa förutsättningar för, och öka, medarbetarnas möjligheter att få ett långsiktigt hållbart arbetsliv. Detta genom att ge möjlighet till vila och återhämtning i nära anslutning till arbetad tid. I överenskommelserna ingår att följa upp vilka effekter nattkvotsavtalet har för bland annat sjukfrånvaro och övertid. Nya riktlinjer som ska ge vägledning för en hälsosam arbetstidsförläggning beslutades under hösten 2018.

Landstingshälsan levererade år 2018 en ökad andel förebyggande och hälsofrämjande tjänster. Andelen hälsofrämjande tjänster ökade från 31 procent år 2017 till 37 procent år 2018 och förebyggande tjänster från 18 procent år 2017 till 20 procent år 2018. Förändringen ligger i linje med landstinshälsans uppdrag. I jämförelse med annan intern företagshälsovård inom Sveriges kommuner och landsting får landstingshälsan högt betyg bland annat för bemötande, stöd och hälsofrämjande och förebyggande arbete.

MEDARBETARUNDERSÖKNING OCH HME

Medarbetarnas engagemang i förbättrings- och utvecklingsarbeten är en förutsättning för att skapa en bra arbetsplats som ger bästa möjliga vård till Blekinges invånare. Mätningen ”Hållbart medarbetarengagemang” (HME) och medarbetarundersökningen ger viktig information om nuläge men också om utvecklingsområden framöver. HME mäts årligen och innehåller nio frågor som ger index för motivation, ledarskap och styrning. Utifrån resultatet skapas handlingsplaner för fortsatta förbättringar på arbetsplats- och organisationsnivå. Indexet är en indikator för inriktningsmålet ”Landstinget Blekinge är en attraktiv arbetsgivare”.

LANDSTINGET BLEKINGE

Medarbetarundersökningen som genomförs vartannat år är mer omfattande. Under år 2018 genomfördes både medarbetarundersökning och HME-mätning. Svarsfrekvensen var 84 procent vilket är en högre nivå jämfört med år 2016 och 2017. Resultatet på medarbetarundersökningen visar på förbättringar inom i stort sett alla områden och en ökning av den så kallade prestationsnivån, som är ett samlat mått på medarbetarnas förutsättningar för en god prestation och ett hållbart arbetsliv. Trots detta sjönk indexet för HME något jämfört med föregående år. Sammanfattningsvis visar resultaten på bra ledarskap, bra socialt klimat och lärande i arbetet. Förbättringsområden som lyfts fram är målkvalitet, arbetsrelaterad utmattning och värdegrund.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Landstinget strävar efter att aktivt bemöta framtida behov av kompetens. Det förutsätter kompetensförsörjningsplaner på grupp- och även individuella mål- och utvecklingsplaner. Både landstings- och förvaltningsnivå arbetar aktivt med att förbättra ledningsprocessen, där kompetensplanering är en naturlig del, tillsammans med planering av verksamhet och ekonomi.

Alla förvaltningar arbetar aktivt för att kunna bemanna sin verksamhet idag och i framtiden. Under år 2018 utannonserades cirka 1 500 lediga tjänster, vilket var samma nivå som år 2017. Det är fortfarande svårt att hitta kandidater med rätt kompetens inom vissa yrken. Inom hälso- och sjukvård är det svårast att rekrytera specialistläkare, grundutbildade och specialistutbildade sjuksköterskor, barnmorskor, psykologer, tandläkare och biomedicinska analytiker. Inom övriga områden är till exempel upphandlare, ingenjörer, IT-arkitekter och systemutvecklare svårrekryterade.

Satsningar på kompetenshöjande insatser

Landstinget fortsatte att utveckla strukturen för kompetensplanering med kompetensdialoger, medarbetarsamtal, individuella mål- och utvecklingsplaner och kompetensförsörjningsplaner som viktiga delar. Upphandlingen av ett it-stöd för kompetensplanering (Kompetenskompassen) har genomförts och införandet har påbörjats. Första steget i införandet var en ny kurskatalog som under hösten gick i produktion inom samtliga verksamheter i Landstinget Blekinge. Andra steget var att påbörja införande av systemstöd för medarbetarsamtal och den individuella mål- och utvecklingsplanen. Detta kommer att ske i flera steg tillsammans med pilotavdelningar inom olika verksamheter.

Under år 2018 fortsatte arbetet med utbildningsanställningar för sjuksköterskor inom prioriterade specialistutbildningar och barnmorskeutbildning. År 2018 ökade det centrala utbildningsanslaget, som huvudsakligen används för utbildningsanställningar till specialistsjuksköterska. En utbildningsanställning sker inom ramen för en tillsvidareanställning på heltid. Under året anställdes tolv sjuksköterskor efter utbildningsanställning: två inom anestesi, en inom intensivvård, fem inom psykiatri, en inom ögonsjukvård och fyra barnmorskor.

Svårigheterna att rekrytera sjuksköterskor till Blekingesjukhuset har bland annat resulterat i beslut om att stänga en vårdavdelning tillfälligt under år 2019. Ett kontinuerligt arbete pågår även när det gäller omfördelning av arbetsuppgifter från sjuksköterska till undersköterska, vilket förklarar ökningen av antalet undersköterskor. Fortsatt brist på specialistsjuksköterskor inom intensivvård, operation, anestesi, psykiatri och barnmorskor innebär att dessa specialiteter prioriterats för utbildningsanställningar med start hösten 2018.

LANDSTINGET BLEKINGE

Under året fortsatte introduktionsprogrammet för nyutexaminerade sjuksköterskor. Det innebär utbildning och reflektion i tjänsten (motsvarande 10 procent av arbetstiden under det första yrkesverksamma året) och ska öka de nyutexaminerade sjuksköterskornas kunskaper. Genom regelbundna träffar med en mentor får de även stöttning i att utveckla sin reflektionsförmåga och stöd i att utvecklas till trygga och handlingskraftiga sjuksköterskor. Introduktionsprogrammet ingår nu i ett forskningsprojekt. Syftet är att hitta rätt metod för att underlätta introduktionen till sjuksköterskeyrket, och minska sjukfrånvaro och personalomsättning, bland annat med hjälp av personcentrerad välbefinnandecoaching alternativt mentorshandledning.

Landstinget har tecknat ett samverkansavtal med Lunds universitet om verksamhetsintegrerat lärande inom läkarutbildningen. I avtalet finns även ambitioner om att utveckla en bredare samverkan mellan parterna, om bland annat utbildning på grundnivå och avancerad nivå, forskarutbildning och forskning inom hälso- och sjukvårdsområdet. Landstinget har tagit emot nio läkarstudenter från Lunds universitet och kommer framöver att ta emot läkarstudenter varje termin. Läkarstudenterna är viktiga i arbetet för att säkra den framtida läkarförsörjningen.

Under året genomfördes en förberedande kurs för läkare från länder utanför EU/EES. Kursen genomfördes i samarbete med Region Kronoberg och Landstinget Kalmar. Från Blekinge var deltagarna de som tidigare gått landstingets snabbspår. Syftet med kursen är att förbereda deltagarna för Socialstyrelsens kunskapsprov. Ett godkänt kunskapsprov är en förutsättning för att sedan gå in i en praktiktjänstgöring som varar i sex månader. Efter godkänd praktiktjänstgöring kan ansökan om svensk läkarlegitimation göras. Om kunskapsprov och praktiktjänstgöring blir godkända uppskattas tiden för att få svensk läkarlegitimation halveras jämfört med genomsnittstiden, från cirka åtta år till cirka fyra år. Genom att deltagarna gått både snabbspår och preparandkurs i Landstinget Blekinges regi är förutsättningarna goda för att de ska stanna och arbeta i Blekinge när de fått sin legitimation.

Under året har kompetenshöjande insatser genomförts inom Blekingesjukhuset för att öka kunskapen kring produktionsstyrning. Detta som ett led i att optimera vårdresurserna för patienterna. I samband med planering för detta arbete påbörjades också ett arbete kring bemanningstal i syfte att få en bemanningsmodell med utgångspunkt från gemensamma grundläggande parametrar av belastning på vårdavdelning.

Inom primärvården ökade antalet ST-tjänster med tio, och utbildningsvårdcentralen har permanentats. En anställning på utbildningsvårdcentralen kan vara ett första steg in i svensk sjukvård för de som utbildat sig till läkare utomlands och inte gjort allmäntjänstgöring innan legitimation. Två grupper med utbildningsläkare har hittills genomgått sex månaders anställning och nyrekryteringar har gjorts.

I psykiatri har ett antal läkare rekryterats, vilket minskat behovet av hyrläkare. Fortsatt arbete med utlandsrekrytering planeras. Genomförda lösningar för att kunna klara läkarförsörjningen har bland annat varit ett försök att låta specialistläkare arbeta på distans och att anställa underläkare. Förvaltningen har arbetat aktivt med framtagande av planer och åtgärder för kompetensförsörjningen till exempel plan för psykiatrisjuksköterskor och steg 1-utbildningar.

Bemanning

Folk tandvården har fortsatt stora svårigheter att rekrytera, speciellt tandläkare, både till allmän- och specialisttandvård. Bristen på tandläkare är ett nationellt problem. Förvaltningen arbetar för att skapa utvecklingsmöjligheter och karriärvägar. Nationellt pågår ett arbete med att utveckla samarbete för hur man kan hjälpas åt att lösa tandläkarbristen, bland annat genom att med gemensamma krafter rekrytera internationellt. Under året har flera meriteringstjänster utannonserats för att skapa intresse inom specialisttandvården. Meriteringstjänster är ett sätt att skapa möjligheter för medarbetare att vidareutvecklas i enlighet med verksamhetens framtida behov. Under år 2018 förekom meriteringstjänster inom oral protetik, ortodonti (ortodontist eller ortodontiassistent) och bettfysiologi. Tanken är att dessa tjänster ska leda till intresse och möjlighet till ST-utbildning.

LANDSTINGET BLEKINGE

Inom landstingsservice avslutades den andra omgången av traineeprogrammet Stjärnfemman. Programmet ger studenter möjlighet att arbeta 25 procent samtidigt som de studerar. Satsningen spelar stor roll för den långsiktiga personalförsörjningen inom landstingsservices verksamheter. Traineerna har haft placeringar inom affärsutveckling, fastighet, informatik, verksamhetsstöd och teknik. Av de tre traineerna som erbjöds fortsatt anställning valde en att tacka ja.

Landstinget har en omfattande verksamhet i form av praktik och verksamhetsförlagd utbildning för studerande. Totalt antal praktikveckor under år 2018 var 7 313 veckor jämfört med 7 715 veckor år 2017. Det var övervägande sjuksköterskepraktik. En orsak till att antalet veckor minskade var att studenter i större utsträckning hoppade av utbildningen. Behovet av praktikplatser ökar kontinuerligt och landstinget behöver hela tiden förbättra planering och genomförande av praktik. Det är en ständigt ökad efterfrågan på praktikplatser för personer med utländsk hälso- och sjukvårdsutbildning. Behovet finns inom flera olika yrkeskategorier och fortsätter att öka. Praktikperioderna är oftast långa och nödvändiga för att personerna ska kunna ansöka om svensk legitimation. Det är också en större efterfrågan om sjukvårdspraktik för Försvarmakten. Vårdförbundets studentmedlemmar rankade år 2018 Blekinge som tredje bästa län för verksamhetsförlagd utbildning.

Södra regionvårdsnämnden beslutade i februari 2016 att starta ett projekt för att se över möjligheterna till ett ökat samarbete mellan vårdgivarna i Södra sjukvårdsregionen. Målet var att utveckla det samarbete som redan fanns, men också att starta samarbeten kring nya områden. I samarbetet ingår bland annat att arbeta med kompetensförsörjningsfrågor och att försöka hitta bra lösningar genom samarbete mellan regionerna, till exempel gemensamma utbildningar. Under år 2018 beslutade Södra regionvårdsnämnden att samarbetet skulle permanentas.

Liksom tidigare somrar erbjöd landstinget ungdomar mellan 17 och 19 år feriearbete. Cirka 250 ungdomar anställdes i landstinget och i föreningar i Blekinge i treveckorsperioder.

Den externa personalrörligheten (avgångar förutom pensionsavgångar) ökade något, från 5,4 procent till 5,9 procent. Störst rörlighet har psykologer och psykoterapeuter, med 20 procent.

EN ATTRAKTIV ARBETSGIVARE

Landstinget arbetar aktivt med arbetsgivarvarumärket för att attrahera och rekrytera nya medarbetare, men framförallt för att behålla nuvarande medarbetare. En av målsättningarna i ”Plan för att bli en mer attraktiv arbetsgivare 2017-2022” är att medarbetarna är stolta över att arbeta i landstinget. För att skapa stolthet och vi-känsla initierades en intern stolthetskampanj under våren 2018. Kampanjen består av flera moment och pågick under hela år 2018. Exempel på innehåll är chefsverktyg för arbetsplatsträffar med syfte att skapa dialog och stolthet, synliga budskap på intranät och i offentliga rum, artiklar i personaltidningen och ambassadörer i sociala medier. Det har dessutom arbetats fram en ny kommunikativ idé och ett visuellt koncept för både platsannonsering och strategiskt varumärkesarbete. Landstinget arbetar med planerad och långsiktig varumärkesbyggande annonsering och marknadsföring, som ett komplement till den behovsstyrda platsannonseringen för rekrytering. Framförallt sker annonsering i sociala medier men även på landstingets webbplats, i rörlig media och genom arbete med landstingets ambassadörer.

LANDSTINGET BLEKINGE

Under år 2018 ökade landstinget sin närvaro i sociala medier. På LinkedIn och Facebook synliggjordes bland annat svårrekryterade yrken och goda exempel från vår verksamhet. Instagram väckte stort intresse både inom och utanför landstinget. Där turas medarbetarna om att visa sin verksamhet och att landstinget är en intressant, rolig och engagerande arbetsplats med spännande yrken. Intresset för landstingets sociala medier ökade under år 2018. Den 31 december 2018 hade landstinget cirka 6 000 följare på Instagram. På LinkedIn var motsvarande siffra 2 000 följare och på Facebook var antalet följare 4 040.

Landstinget tar varje år fram en aktivitetsplan för rekryteringsfrämjande åtgärder och marknadsföring av landstinget som arbetsgivare. Landstinget deltog under år 2018 på cirka 40 rekryteringsmässor, arbetsmarknadsdagar och evenemang för att nå bland annat sjuksköterskor, ST-läkare och gymnasie- och grundskoleelever.

Landstingets arbete för att vara en attraktiv arbetsgivare gick i önskad riktning, bland annat genom ett förbättrat resultat av arbetsmiljöindex och sänkt sjukfrånvaro. En stor andel medarbetare uppger också att de kan rekommendera andra att söka sig till sin arbetsplats, 88,6 procent.

Organisationsförändringar

Det gångna årets omorganisation har för många medarbetare inneburit en ovisshet om placering, arbetsuppgifter, arbetssätt etcetera, vilket också i vissa delar speglat resultatet i HME, arbetsmiljöindex och medarbetarundersökningen. En förväntad utveckling under år 2019 är att fokus kommer att ligga på arbetet med gemensamma mål och nya arbetssätt, för att på sikt få de önskade effekter som varit avsikten med en ny organisation. Utvecklingsarbete förväntas även inom områdena karriärutveckling och kompetensutveckling.

ÅRETS ARBETSPLATS 2018

För åttonde året utsåg landstinget Årets arbetsplats – chef och medarbetare mot samma mål. Priset gick till intensivvårds- och postoperativa avdelningen i Karlskrona med motiveringen:

”På IVA är medarbetarna ständigt beredda att fatta avgörande beslut i akuta situationer. Samarbetet i teamet kring patienten är av största vikt för att kunna erbjuda personcentrerad vård av hög kvalitet. Medarbetarna arbetar aktivt med att se människan i varje situation. Klimatet är öppet och det är högt till tak, alla kan fråga vem som helst om vad som helst och det skapar en trygghet i gruppen. Allas kompetens tas till vara och man visar respekt för varandra, oavsett yrkeskategori. Verksamheten har tydliga mål och är väl uppstyrd, men ger utrymme för medarbetarnas egna initiativ. Cheferna visar förtroende för medarbetarnas kompetens och alla gör sitt bästa utifrån givna förutsättningar.”

CHEF- OCH MEDARBETARSKAP

Landstinget har drygt 200 chefer och omsättningen bland cheferna var 13 procent under året, vilket är i samma nivå som föregående år.

En väl planerad och genomförd introduktion är en viktig förutsättning för en ny chef att lära känna organisationen, sin arbetsplats och sitt uppdrag. Ett samlat introduktionsmaterial utifrån chefs ledningsansvar för verksamhet, personal och ekonomi togs fram och lanserades på landstingets intranät under året. Det har även pågått ett arbete med att utveckla en strategi för lärande och utveckling. Syfte är att kunna möta behovet av lärande på ett individuellt plan, på organisationsnivå och lärande i team. En viktig grund i

LANDSTINGET BLEKINGE

strategin är chefernas roll, hur chefer kan uppmuntra och stödja utveckling av individer och verksamhet, hur de kan motivera medarbetarna att utveckla, tillämpa och sprida kunskap. Bättre lärprocesser och ett stödjande klimat från både chefer och kollegor kan också påverka hälsa och arbetsmiljö i positiv riktning.

Under året har ett arbete påbörjats med att utveckla ledarskapsutbildningarna så att de i högre grad stöttar de strategiska inriktningarna i landstinget och bidrar till att skapa en attraktivare arbetsgivare.

Inom de övergripande utbildningsaktiviteterna med målgrupperna chefer, medarbetare, nyutexaminerade sjuksköterskor och ST-läkare har 4 000 utbildningsdagar genomförts.

Under året genomfördes en chefsdag för landstingets alla chefer. Fokus för dagen var ledarskap. På agendan fanns bland annat information om ny organisation, arbetssätt och regionbildning, föredrag om tillitsbaserad styrning och ledarskap och framtidens ledar- och medarbetarskap. Dagen innehöll även gemensamma övningar och tid för reflektion.

LÖN

Landstinget genomförde löneöversyn med samtliga fackförbund. I årets löneöversyn fortsatte landstinget att utveckla analys- och förberedelsearbetet. Även arbetet med att ta fram en långsiktig lönepolitisk strategi fortgår. Strategin omfattar önskvärda lönerelationer och lönespridning som förväntas ge en ökad förmåga att driva en strukturerad, aktiv och finansierad lönepolitik. Detta som ett led i att kunna trygga kompetensförsörjningen och att landstinget uppfattas som en attraktiv arbetsgivare.

Den landstingsövergripande strukturella prioriteringen av löneökningstrymnet gjordes utifrån målet att uppnå ett oberoende av inhyrd personal. Det innebar satsningar på allmänsjuksköterskor, specialistsjuksköterskor inom dygnetruntsverksamhet (anestesi, intensivvård och operationsverksamhet), barnmorskor och vissa läkarspecialiteter.

INTERN KOMMUNIKATION

Väl fungerande intern kommunikation är en framgångsfaktor för att Landstinget Blekinge ska nå sina mål. Genom en tydlig struktur för den interna kommunikationen och väl fungerande kanaler för information och dialog skapas goda förutsättningar för att chefer och medarbetare ska kunna genomföra sitt arbete med fokus på de mål som finns för verksamheten. En av de viktigaste kanalerna för intern kommunikation i landstinget är intranätet. Under början av år 2018 lanserades ett nytt intranät. Parallellt med lanseringen etablerades en webborganisation. Syftet med webborganisationen är att ha väldefinierade roller och processer för att säkerställa kvalitet och användbarhet. Framgångsfaktorn är att kontinuerligt arbeta med ständiga förbättringar så att intranätet fortsätter att utvecklas utifrån användarnas behov. På grund av ett omfattande arbete med att anpassa kommunikationskanaler och förbereda för ett nytt varumärke prioriterades arbetet med att förbättra intranätet ned under år 2018. Det behöver därför ges högre prioritet under år 2019. Bland annat behöver sökfunktionen förbättras ytterligare. Användarnas uppfattning om intranätet ska också följas upp.

VÄRDEGRUND

Landstingsdirektörens stab har under år 2018 arbetat med att stärka värdegrunden som en del av arbetsgivarvarumärket. Utgångspunkten för arbetet har varit den handlingsplan för att bli en attraktivare arbetsgivare som beslutades år 2017. Fokus har varit att arbeta med den interna stoltheten över att arbeta i

LANDSTINGET BLEKINGE

Landstinget Blekinge, eftersom stolta medarbetare är de som bäst sprider en positiv bild av landstinget som arbetsgivare. Ett flertal ambassadörer identifierades, och har blivit en del av marknadsföringen av landstingets arbetsgivarvarumärke. Ett antal vardagsberättelser, som visar hur värdegrundens ledstjärnor visar sig i det dagliga arbetet, fångades både på film och i skriftlig form. Vardagsberättelserna används i olika aktiviteter för att stärka värdegrunden och arbetsgivarvarumärket. Bland annat kan chefer använda dem i sitt arbete med att utveckla arbetsplatserna. En av filmerna användes på landstingets chefsdag och används även kontinuerligt i introduktionen för nya medarbetare. För att få en indikation på hur värdegrunden etableras i landstinget ställs i medarbetarundersökningen fyra frågor, som sedan vägs samman i ett värdegrundsindex. År 2018 ökade indexet till 57,6 jämfört med 54,8 år 2017. En ny fråga som mäter hur stolta medarbetarna är över att arbeta i Landstinget Blekinge infördes år 2018. På en skala 1-10, där 10 är det högsta, blev det genomsnittliga värdet strax över 7. Detta bör troligen betraktas som ett ganska gott resultat, och spegla en generellt sett hög stolthet hos medarbetarna över landstinget som organisation. Förvaltningarnas värdegrundsarbete sker på olika sätt utifrån den landstingsgemensamma inriktningen.

REGIONBILDNING

Inför regionbildningen den 1 januari 2019 har arbetet med projektet Region Blekinge 2019 skett i enlighet med projektplan och aktivitetslista. Under första delen av år 2018 har underlag för att fatta övergripande beslut på politisk nivå tagits fram. I februari beslutade landstingsfullmäktige om vision, verksamhetsidé, uppdrag och varumärkesstrategi för nya Region Blekinge. Visionen för nya Region Blekinge är ”Den bästa livsmiljön för hållbar tillväxt och god hälsa”.

Varumärkesstrategin ska vara ett stöd i arbetet med att kommunicera en attraktiv och trovärdig bild av Region Blekinge och dess verksamheter. Nästa steg har varit att ta fram en manual för hur varumärket ska kommuniceras. Anpassningen till det nya varumärket är påbörjad men kommer att ske successivt under en tvåårsperiod. Första steget har varit att ta fram en ny webbplats. Webbplatsen regionblekinge.se lanserades vid årsskiftet i samband med regionbildningen.

Andra viktiga beslut som landstingsfullmäktige fattade är arbetsordning, reglementen, arvodesregler och regler för partistöd. Under hösten 2018 var störst fokus på olika praktiska förberedelser inför regionbildningen.

LANDSTINGET BLEKINGE

Miljö- och hållbarhetsboks slut

En god hälsa förutsätter en god miljö. Landstinget Blekinge driver därför sin verksamhet med ansvar för både människor och miljö genom att följa lagar och andra krav samt bidra till genomförandet av nationella och globala mål för hållbar utveckling. Under 2018 arbetade Landstinget Blekinge särskilt med att minska miljöpåverkan från transporter, användning av lustgas samt med att se över hur organisationen kan ta miljöhänsyn vid om- och nybyggnation.

Landstinget Blekinges verksamhet bidrar till några av dagens stora samhällsutmaningar. Bland dessa finns bland annat klimatförändringar, ökad antibiotikaresistens och miljöföroreningar. Genom att agera ansvarsfullt och att aktivt arbeta för att minska verksamhetens miljöpåverkan bidrar organisationen till en bättre miljö och minskar risken för miljörelaterad ohälsa. Landstingets, liksom alla andras, resurser är begränsade. Det är viktigt att organisationen arbetar med de frågor där verksamheten kan göra störst nytta. Ett systematiskt miljöarbete ger organisationen förutsättningar för att arbeta effektivt och nå de resultat som landstinget satt upp inom miljö- och hållbarhetsområdet.

Ett av Landstinget Blekinges fyra prioriterade målområden är ”aktivt klimat- och miljöarbete för hållbara livsmiljöer”. Under år 2018 hade landstinget följande två inriktningsmål kopplade till detta målområde:

- Landstinget Blekinges förvaltningar arbetar systematiskt med miljö- och hållbarhetsförbättringar.
- Landstinget Blekinges miljö- och hållbarhetsplan införs i relevanta delar i samtliga förvaltningar.

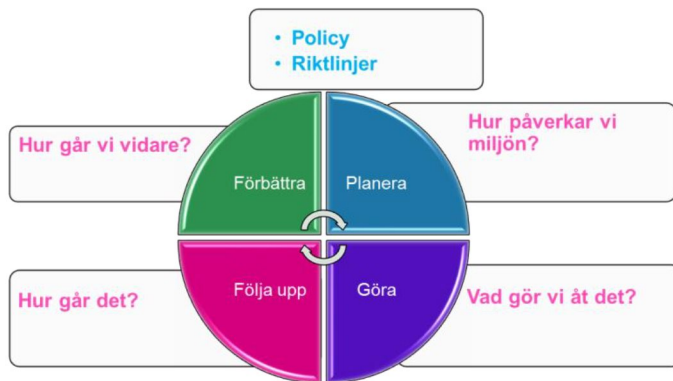
Båda dessa inriktningsmål nåddes.

SYSTEMATISKT MILJÖ- OCH HÅLLBARHETSARBETE

Landstingets miljö- och hållbarhetsarbete följer strukturen i miljöledningsstandarden ISO 14001:2015. Detta innebär att Landstinget Blekinge tar reda på hur verksamheten påverkar miljön, arbetar strukturerat med de frågor som har stor miljöpåverkan samt följer upp och utvärderar att arbetet fungerat som tänkt vartefter organisationen bestämmer hur arbetet går vidare.

LANDSTINGET BLEKINGE

MILJÖPÅVERKAN

Landstingets verksamhet påverkar omvärlden på olika sätt, dels genom utsläpp från organisationens egen verksamhet, dels genom utsläpp som uppkommer på grund av landstingets inköp av produkter och tjänster. Genom organisationens beslut, arbetssätt och rutiner påverkar landstinget inte enbart verksamhetens eget beteende, utan även omvärlden. I Landstinget Blekinges miljö- och hållbarhetsplan finns miljöpolicy och visioner för organisationens arbete och mål för hur verksamheten ska minska påverkan från de områden där landstinget har stor miljöpåverkan. Baserat på en tidigare miljöutredning har Landstinget Blekinge identifierat att verksamheten främst påverkar miljön genom klimatpåverkande utsläpp från energianvändning, transporter och användning av lustgas och anestesigaser.

ÅTGÄRDER FÖR ATT MINSKA MILJÖPÅVERKAN

För att minska landstingets miljöpåverkan arbetar organisationen på flera sätt förebyggande. Exempelvis ställer landstinget alltid miljö- och hållbarhetskrav vid upphandling av produkter och tjänster, organisationen arbetar med miljöledningssystem för att effektivisera det egna arbetet, landstinget gör miljö- och hållbarhetsanalyser för att få underlag och möjlighet att fatta kloka beslut. Landstinget Blekinge arbetar också med kompetensutveckling för att verksamheten ska ha kunskap om hur den kan bidra till en hållbar livsmiljö. Ett av de mest synliga exemplen på landstingets miljö- och hållbarhetsarbete var att verksamheten under år 2018 bytte till kläder som delvis är tillverkade av det miljövänliga materialet lyocell. Lyocell tillverkas från träfibrer och går inte att få i vitt. Därför ersattes landstingets tidigare vita bussaronger med turkosa.

Den åtgärd som mest bidragit till att minska Landstinget Blekinges utsläpp av klimatpåverkande gaser är installeringen av lustgasrening från förlossningsavdelningen. Genom att rena dessa utsläpp kommer landstingets klimatpåverkande utsläpp att minska med upp till 30 procent.

Landstinget Blekinge kommer att göra stora investeringar i fastigheter under de kommande åren. Med anledning av det har landstinget tagit fram nya riktlinjer för hur organisationen ska ta miljöhänsyn vid ombyggen och nybyggen. I fortsättningen kommer landstinget därför planera för att bygga mer miljövänligt och energisnålt genom att uppfylla kraven enligt riktlinjer för standarden ”Miljöbyggnad silver”. Detta kommer leda till minskad miljöpåverkan från landstingets fastigheter under många år framåt.

I linje med Landstinget Blekinges miljö- och hållbarhetsplan har samtliga förvaltningar tagit fram miljömål för sina verksamheter. Exempel på förvaltningarnas miljömål är:

LANDSTINGET BLEKINGE

- Verksamheten ska fortsätta vara certifierade enligt ISO-standaren 14001: 2015 (folktandvården och primärvården)
- Intern miljörevision ska genomföras vid folktandvården och primärvårdens förvaltningar. (landstingsdirektörens stab)
- Extern miljö- och hållbarhetsrevision ska genomföras i leverantörsledet för området medicinteknik. (landstingsdirektörens stab)
- Arbeta för elektronisk ärendehantering av patientsynpunkter. (patientnämnden)
- Klimatpåverkan från verksamheten ska minska jämfört med år 2017. (folktandvården)
- Hållbarhetskrav ska ställas vid samtliga upphandlingar. (hjälpmedelscenter och landstingsservice)
- Andelen utlevererade ersättande artiklar, det vill säga återanvändningen av hjälpmedel ska öka. (hjälpmedelscenter)
- Miljöprogram ska antas och presenterat för cheferna. (psykiatrin och rehabiliteringen)
- Antalet kliniker som har infört landstingets miljöledningssystem ska öka. (Blekingesjukhuset)
- Kemikaliepåverkan ska minskas genom utfasning av kemikalier, genom att ersätta med andra kemikalier eller finna nya arbetssätt. (primärvården)
- Andelen krav-certifierade eller ekologiska livsmedel och miljömärkt fisk och skaldjur ska årligen öka. (landstingsservice)
- Förbrukningen av fossila bränslen för uppvärmning i landstingsägda lokaler ska vara noll. (landstingsservice)
- Inköp av krav-märkta produkter i köket ska överstiga 48 procent. (Blekinge folkhögskola)

Indirekt miljöpåverkan

Beslut, arbetssätt och rutiner påverkar medarbetare, patienter och samhället. Genom utskrivning av läkemedel påverkar verksamheten exempelvis läkemedelsanvändningen. Att servera en stor andel ekologisk och kravmärkt mat i landstingets restauranger och caféer visar hur man kan äta mer miljösamt. Genom att erbjuda anställda rabatt på årskort i kollektivtrafiken har Landstinget Blekinge underlättat miljövänligare transporter. Via solceller på taken till landstingets fastigheter bidrar verksamheten till att öka andelen förnyelsebar energi i Blekinge.

Krav vid upphandling

En stor del av den miljöpåverkan som verksamheten orsakar sker vid produktionen av produkter som landstinget köper in. Landstinget har under år 2018 fortsatt arbeta för att ställa relevanta krav vid upphandlingar, men arbetar även med att följa upp att de krav som ställs i upphandlingen uppfylls under avtalstiden. Under år 2018 genomfördes en hållbarhetsrevision av en underleverantör av medicinteknisk utrustning. Detta gjordes i syfte att säkerställa att leverantören uppfyllde de krav som Landstinget Blekinge ställer rörande bland annat etiska riktlinjer. Tyvärr kunde landstinget inte säkerställa att de krav som ställts på leverantören uppfylldes. Därför kommer uppföljande revisioner genomföras under 2019.

LANDSTINGET BLEKINGE

Hållbar kapitalplacering

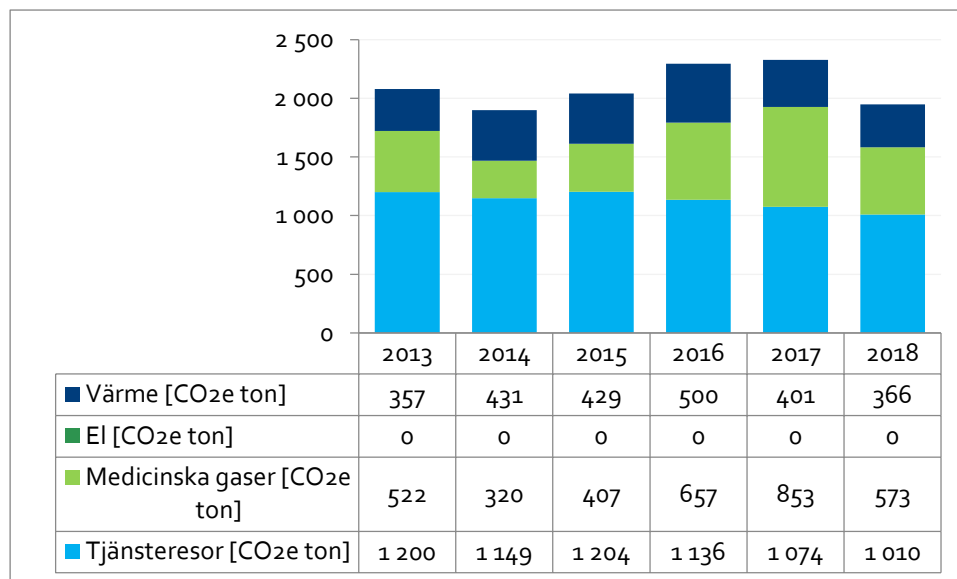
Landstinget Blekinge är en stor kapitalförvaltare och organisationens investeringar ger en stor indirekt miljöpåverkan. Landstinget Blekinge arbetar för att allt kapital ska placeras i aktier och fonder som förvaltas utifrån etiska riktlinjer och med hänsyn till såväl ekonomisk, ekologisk som social hållbarhet. Under år 2018 var 97 procent av landstingets investeringar placerade i fonder som förvaltas i linje med etiska riktlinjer och med hänsyn till hållbar utveckling.

UPPFÖLJNING AV MILJÖPÅVERKAN

Genom att följa upp miljöpåverkan skapas möjlighet att se om de åtgärder som görs har önskad effekt. Nedan följer en sammanfattning av hur arbetet med landstingets betydande miljöaspekter gått under de senaste åren.

MINSKAD KLIMATPÅVERKAN

Landstinget genererar utsläpp av klimatpåverkande ämnen genom energianvändning, transporter och användning av lustgas och anestesigaser. Under perioden 2013-2018 har klimatpåverkan minskats från energianvändning (värme och el), transporter (tjänsteresor) och användning av medicinska gaser med 6 procent.

Transporter – fler fossilfria bilar

De klimatpåverkande utsläppen från tjänsteresor utgör en stor andel av landstingets påverkan på klimatet. För att minska klimatpåverkan från våra tjänsteresor har landstinget under år 2018 bytt delar av sin bilpool från fordon som drevs av bensin, diesel och etanol till fordon som kan drivas av biogas.

El och värme

Landstinget använder 100 procent förnyelsebar el och fastigheter värms till 99 procent upp av förnyelsebar energi. Den el som används i verksamheten kommer från förnyelsebara energikällor så som vindkraft, vattenkraft, solkraft och biobränslen. En del av den energi som används kommer från solceller som installerats på taken till byggnaderna. Som länets största fastighetsägare har landstinget många tak som är lämpliga platser för solceller. Varför landstingservice, i linje med Blekinges energi och klimatprogram, alltid

LANDSTINGET BLEKINGE

ser över möjligheterna att installera solceller vid ombyggen och nybyggen. Under år 2018 installerades 320 kvadratmeter solceller med en effekt på 60 KW på Blekingesjukhuset i Karlskrona. Ytterligare solceller är planerade för Blekingesjukhuset i Karlskrona, ambulanscentralen i Karlshamn och hjälpmedelcenters lokaler i Rosenholm.

Landstingets fastigheter värms främst med fjärrvärme från de kommunala fjärrvärmeverken i Blekinge. Fjärrvärmens tillverkas till 99 procent från förnyelsebara energikällor, så som träflis och restvärme från industrier. Kommunernas fjärrvärmeproducenter har ett pågående arbete med att öka andelen förnyelsebara energikällor. Därför räknar landstinget med att inom ett par ha ökat andelen förnyelsebar energi för uppvärmning ytterligare.

Medicinska gaser

Utsläpp av medicinska gaser, i form av lustgas och anestesigas, bidrar till stor klimatpåverkan. Som ett resultat av flera års arbete installerades i december 2018 en anläggning som bryter ned den lustgas som släpps ut från förlossningsavdelningen vid Blekingesjukhuset i Karlskrona till kväve och syre. Detta kommer minska Landstingets klimatpåverkan med upp till 30 procent under kommande år.

MINSKAD FÖRORENING AV MILJÖN

Landstingets verksamhet orsakar förorening av miljön genom kemikalieanvändning, läkemedelsanvändning och avfall. Genom att välja miljömärkta livsmedel kan landstinget minska miljöpåverkan från livsmedelsproduktionen, samtidigt som landstinget värnar om exempelvis hållbara fiskebestånd genom att köpa in MSC-märkt fisk.

Kemikalier

För att minska risken för påverkan på människors hälsa och miljö har landstinget under år 2018 fortsatt arbeta med det webbaserade kemikaliesystemet Klara för att registrera vilka kemikalier som används i verksamheten. Detta system gör det inte bara möjligt att veta vilka kemikalier som används. Landstinget har även möjlighet att säkerställa att personal som hanterar kemikalier har rätt information om hur kemikalierna ska hanteras och att verksamheten kan arbeta med att byta ut kemikalier som klassificeras som farliga.

Läkemedel

Läkemedel är en grupp kemiska ämnen som används för att bota och lindra sjukdomar. Om dessa ämnen sprids till miljön, exempelvis via utsläpp från produktionsprocessen, genom att de utsöndras med urin och avföring eller genom att oanvända läkemedel slängs på fel sätt, så kommer det i många fall att uppstå miljöpåverkan. Arbetet med att minska miljöpåverkan från läkemedel sker på många håll i verksamheten. Exempelvis ställs krav vid upphandling av läkemedel, arbete pågår för en minskad förskrivning av antibiotika och oanvända läkemedel samlas in så att dessa hanteras på ett sätt som inte orsakar negativ miljöpåverkan.

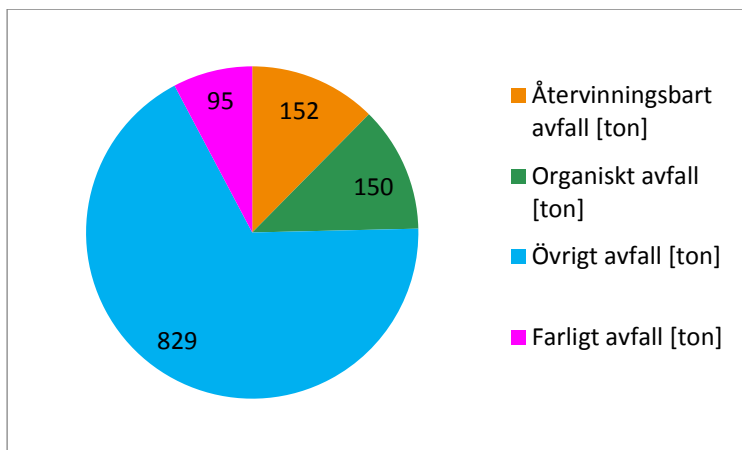
Avfall

Landstinget Blekinge producerade 1 226 ton avfall under året. Landstinget sorterar det avfall som uppkommer i olika fraktioner. En stor del av det avfall som producerades, närmare 68 procent, gick till förbränning. Av avfallet lämnades 12 procent för återvinning och en lika stor andel, organiskt avfall, gick till utvinning av biogas. Det avfall som klassas som farligt, exempelvis frätande, giftigt, brandfarligt eller

LANDSTINGET BLEKINGE

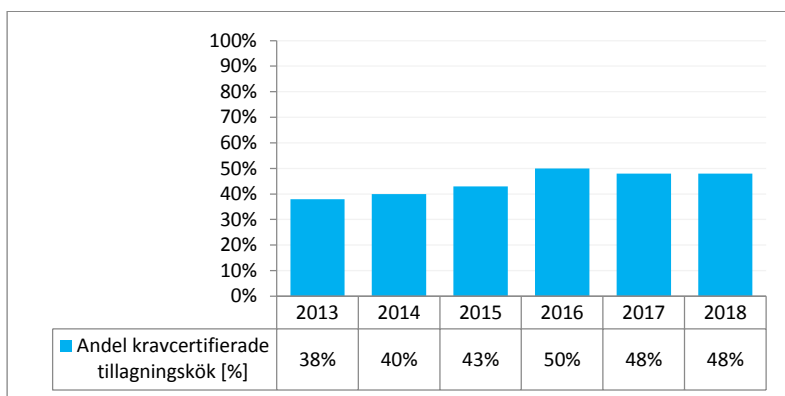
smittförande avfall, förbränns separat för att minska miljöpåverkan och säkerställa att dessa ämnen inte sprids i miljön.

Fördelning av Landstinget Blekinges avfall i ton år 2018.

Mer ekologiska livsmedel i tillagningsköken

Landstinget Blekinge har i miljö- och hållbarhetsplanen satt som mål att andelen miljömärkta livsmedel i verksamhetens tillagningskök ska vara minst 50 procent av det totala inköpsvärdet. Med miljömärkta livsmedel avses Krav-certifierade, ekologiska och MSC-certifierade livsmedel. Under år 2018 stod de miljömärkta livsmedlen för 48 procent av det totala inköpsvärdet. Detta innebär att Blekinge är bland de landsting och regioner i Sverige som har högst andel ekologiska livsmedel.

Andelen livsmedel av inköpsvärdet med miljömärkningarna svenska KRAV, ekologiskt certifierat i enlighet med Europeiska kommissionens krav, Marine Stewardship Council (MSC) eller Aqua Culture Stewardship Council (ASC) åren som använts i Landstinget Blekinges tillagningskök 2013 till 2018.

LANDSTINGET BLEKINGE

Finansiell analys

Syftet med den finansiella analysen är att beskriva landstingets finansiella ställning och klargöra om landstinget har en god ekonomisk hushållning.

Landstinget gjorde år 2018 ett positivt resultat på 53,1 miljoner kronor. Årets balanskravsresultat blev positivt med 74 miljoner kronor. Då har landstinget tagit hänsyn till orealiserade förluster.

Landstingsskatten år 2018 låg kvar på 11,19 kronor.

Mnkr	2018
Balanskravsutredning	
Årets resultat	53,1
Avgår; samtliga realisationsvinster	-0,2
Tillägg; orealiserade förluster i värdepapper	21,1
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	74,0
Synnerliga skäl, Social investeringsfond	0,0
Årets balanskravsresultat	74,0
Balanskravsunderskott från tidigare år	-70,7
SUMMA	3,3

EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

Sveriges Kommuner och Landsting skriver i sin ekonomirapport från december 2018 att kommunsektorn står inför tuffa ekonomiska utmaningar framöver. Den demografiska utvecklingen kommer att ställa höga krav på välfärden åren framöver. Hittills har dessa varningar inte resulterat i den försvagning av ekonomin som förutspåts. De senaste åren har den snabba ökningen av intäkter räddat kommun- och landstingssektorn från ekonomiska bakslag. Efter några års snabb tillväxt råder högkonjunktur i svensk ekonomi. Sveriges Kommuner och Landstings bedömning är att Sverige är i slutet på den starka tillväxt som lett till högkonjunktur. De tror att toppen på högkonjunkturen nu har passerats, även om arbetsmarknaden är fortsatt stark. Ekonomin har drivits av en stark internationell tillväxt, som tillsammans med en försvagad krona påverkat svensk exportsektor positivt. Det kraftigt ökande bostadsbyggandet har också varit en stark injektion i den svenska ekonomin. Tecknen är många på att en försvagning av ekonomin är i antågande. Den globala tillväxten håller på att växla ned till ett långsammare tempo och byggandet har gått in i en betydligt långsammare fas. Den viktigaste faktorn för landstingens skatteintäkter, nämligen utvecklingen av arbetade timmar, ser ut att vara svag kommande år.

Av landstingets totala intäkter år 2018 uppgick skatter, generella statsbidrag och utjämningsystem till drygt 83 procent. Landstinget Blekinges intäkter och finansiering påverkas i allra högsta grad av den ekonomiska utvecklingen i samhället.

Avkastningen på landstingets likvida medel och medel avsatta för framtida pensionsutbetalningar är också konjunktur- och räntekänsliga. Pensionsportföljens marknadsvärde ökade under året med nästan 16 miljoner kronor till 1 298 miljoner kronor.

LANDSTINGET BLEKINGE

RAPPORTERING UNDER ÅRET

Landstingets ekonomiska rapporteringsplan innehöll en kvartalsrapport per den 31 mars och en delårsrapport per den 31 augusti. Landstingsstyrelsen och landstingsfullmäktige godkände dem. Landstingets revisorer granskade delårsbokslutet från augusti. I augustiprognosen bedömde landstinget resultatet till ett underskott på 19 miljoner kronor för verksamheten som helhet. Utöver detta presenterade landstinget sju månadsrapporter för landstingsstyrelsen.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Enligt lagen om god ekonomisk hushållning ska budget och resultat visa positiva resultat varje enskilt verksamhetsår. Syftet är att varje generation ska betala för sin välfärd och inte skjuta kostnaderna på framtiden. Negativa resultat ska återställas inom tre år.

Landstinget ska förvaltas på ett sådant sätt att verksamheten karaktäriseras av god hushållning av tillgängliga resurser. Ekonomin ska vara stark på såväl kort som på lång sikt och en förutsättning för detta är att det finns balans mellan intäkter och kostnader. På lång sikt räcker det inte med att intäkterna och kostnaderna är lika stora. En god ekonomi ger förutsättningar för en stabil och långsiktigt trygg verksamhet. Ska landstinget kunna behålla sin kapacitet över tiden måste det egna kapitalet värdesäkras. Genom att skapa tillräckligt stora positiva resultat kan landstinget också bättre stå emot naturliga svängningar i konjunkturen och den effekt de får på landstingets skatte- och statsbidragsintäkter. Positiva resultat ökar också möjligheterna till att med egna medel finansiera investeringsutgifterna så att långsiktig skuldsättning kan undvikas.

Ekonomin ska kännetecknas av långsiktighet och stabilitet, vilket ledde till följande ekonomiska inriktningsmål under året:

- Landstinget Blekinges verksamhet bedrivs med god kostnadskontroll.
- Landstinget Blekinges verksamhet bedrivs med långsiktig ekonomisk planering.

RESULTAT INKLUSIVE BALANSKRAVSUTREDNING

Landstingets resultat år 2018 var positivt med 53,1 miljoner kronor. Balanskravsresultatet var positivt med 74 miljoner kronor. Då är hänsyn tagen till orealiserade förluster i värdepapper. Det innebär att landstinget kunde återställa tidigare års förluster på 70,7 miljoner kronor.

Landstingets huvudsakliga styrinstrument för att uppnå en ekonomi i balans är att följa upp resultat jämfört med den budget som landstingsfullmäktige beslutat. I landstingsplanen finns inriktningsmålet att Landstinget Blekinges verksamhet ska bedrivas med god kostnadskontroll. Inriktningsmålet är nedbrutet i två mål: budgetföljsamhet för landstinget som helhet och utveckling av verksamhetens kostnader.

Landstingets budgeterade resultat för år 2018 var 13,1 miljoner kronor. Primärvården, Blekingesjukhuset, folkandvården, landstingsservice och psykiatri och habiliteringen klarade inte att följa den budget landstingsfullmäktige beslutat. Trots detta uppnådde landstinget indikatorn om att följa budget.

KOSTNADSUTVECKLING

Verksamhetens kostnader ska vara lika med eller lägre än budget. Den budgeterade kostnadsnivån styrs av förändringen av skatter och statsbidrag. I budgeten för år 2018 ryms lönerevision, satsningar, uppräknings av

LANDSTINGET BLEKINGE

avtal med mera. Med hänsyn till 2017 års negativa resultat och ett budgeterat överskott var målvärdet för landstingets kostnadsutveckling 1,0 procent.

Landstinget Blekinges kostnadsutveckling år 2018 var 3,2 procent, att jämföra med året innan, då kostnadsutvecklingen var 4,4 procent. Kostnadsutvecklingen på 3,2 procent motsvarar 182,2 miljoner kronor. Under året genomförde landstinget aktiviteter som gav en positiv effekt på kostnadsnivån. Dock var åtgärderna inte tillräckliga för att landstinget skulle nå kostnadsutvecklingsmålet. De största kostnadsdrivande delarna är personal, läkemedel och köpt vård. Läkemedelskostnadsutvecklingen var 1,8 procent eller motsvarande 10,2 miljoner kronor. Kostnadsutvecklingen för köpt vård var 3,3 procent eller motsvarande 14,4 miljoner kronor. Personalkostnadsutvecklingen var 4,0 procent eller motsvarande 128,8 miljoner kronor.

Utvecklingen av verksamhetens nettokostnader, det vill säga verksamhetens intäkter, kostnader och avskrivningar, ökade år 2018 med 2,2 procent jämfört med en ökning på 5,4 procent år 2017.

Landstinget behöver dämpa takten på kostnadsökningarna ytterligare men utfallet på ökningstakten av nettokostnaderna visar att Blekinge låg näst lägst i landet år 2018 med 2,2 procent. En förbättring jämfört med år 2017 med 3,2 procentenheter. Riksgenomsnittet låg på 4,5 procent i nettokostnadsutveckling.

KÄNSLIGHETSANALYS

Känslighetsanalysen visar hur en förändring med 1 procent av olika ekonomiska faktorer påverkar Landstinget Blekinges ekonomi. En ökning av läkemedelskostnaderna med 1,0 procent påverkar landstingets ekonomi negativt med 5,5 miljoner kronor.

Förändring i	Förändring	Konsekvens
Personalkostnader inkl arbetsgivaravgifter	+ / - 1%	+ / - 33,6 mnkr
Inhyrd personal	+ / - 1%	+ / - 1,3 mnkr
Läkemedelskostnader	+ / - 1%	+ / - 5,5 mnkr
Köpt vård	+ / - 1%	+ / - 4,5 mnkr
Övriga kostnader	+ / - 1%	+ / - 13 mnkr
Skatteintäkter	+ / - 1%	+ / - 36,2 mnkr
Generella statsbidrag	+ / - 1%	+ / - 13,6 mnkr

(mnkr = miljoner kronor)

SOCIAL INVESTERINGSFOND

Landstinget Blekinge har 20 miljoner kronor avsatta i en social investeringsfond. Den sociala investeringsfonden ska användas för samverkansprojekt mellan verksamheter inom Landstinget Blekinge eller mellan Landstinget Blekinge och en utomstående partner. Satsningarna ska vara förebyggande och på sikt ge minskade kostnader. Särskilt fokus riktas mot barn och unga. Under år 2016 beviljade landstinget en satsning på totalt 2,3 miljoner kronor. Cirka 920 000 kronor av dessa användes under år 2016 till 2018. Inga nya satsningar beviljades under året.

LIKVIDITET OCH SOLIDITET

Kassalikviditet visar landstingets kortsiktiga betalningsförmåga och den uppgick till 211,2 procent år 2018, att jämföra mot förra året då den var 222,4 procent. En kassalikviditet på över 100 procent visar på att de kortfristiga skulderna kan betalas direkt. I kassalikviditeten inräknas medel som är avsatta för pensionsmedelsförvaltning. Om pensionsmedelsförvaltningen exkluderas är kassalikviditeten 89,2 procent. Landstinget Blekinge har en checkräkningskredit på 100 miljoner kronor.

LANDSTINGET BLEKINGE

Soliditet är ett finansiellt nyckeltal som anger hur stor andel av tillgångarna som är finansierade med eget kapital. Det är ett nyckeltal som mäter den långsiktiga betalningsförmågan. Ju högre soliditet, desto starkare är den långsiktiga betalningsförmågan. De tillgångar som inte är finansierade med eget kapital finansieras med lån. Landstinget Blekinges soliditet är 31,4 procent år 2018, motsvarande siffra år 2017 var 32,2 procent. Målet i landstingsplanen är att soliditeten ska vara minst 35 procent. Om hänsyn tas till ansvarsförbindelsen för pensioner på 2 650,2 miljoner kronor, som redovisas utanför balansräkningen, är soliditeten negativ med 35,4 procent. Soliditetsmålet uppnåddes inte trots att Landstinget Blekinge uppvisade ett positivt resultat för år 2018. Anledningen är att det bokförda värdet på mark och byggnader ökat mer än det egna kapitalet. Värdeökningen på mark och byggnader avspeglar de investeringar landstinget gjort som en del i verksamhetens långsiktiga planering och att rusta för framtiden.

LANDSTINGETS INTÄKTER OCH KOSTNADER

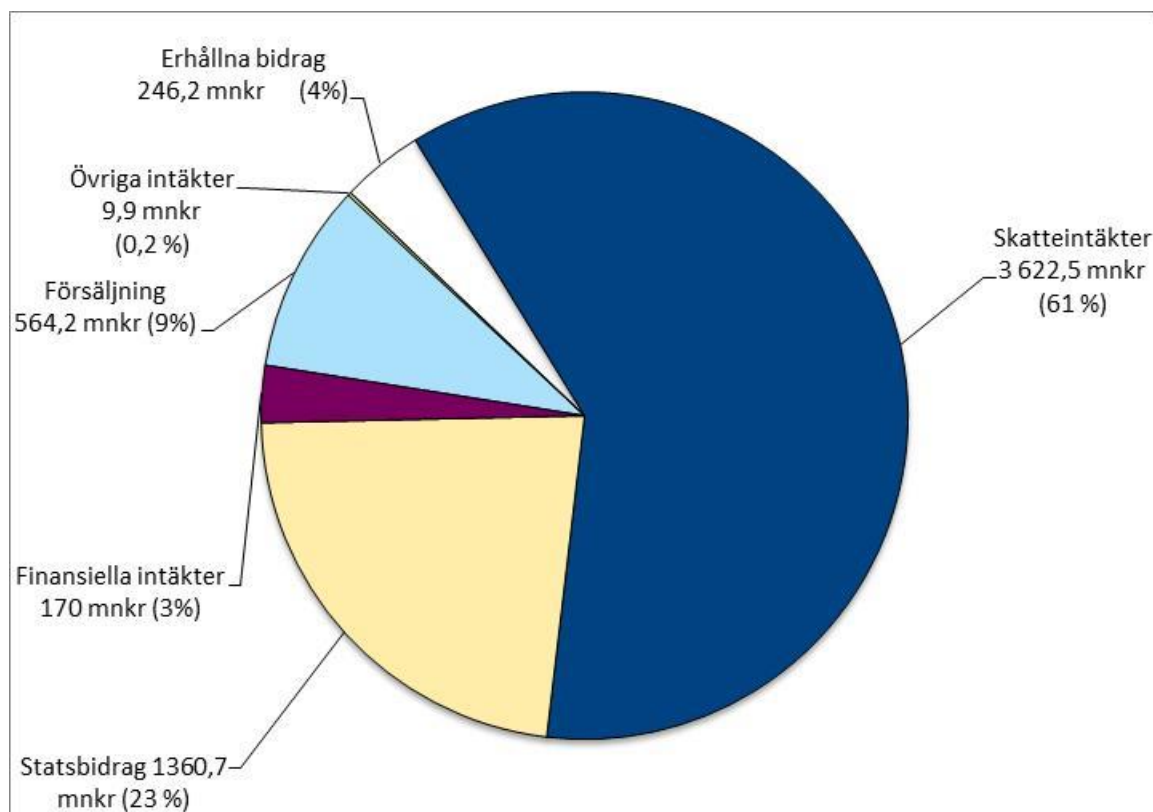
Landstingets totala intäkter var vid årsskiftet 5 973,5 miljoner kronor, en ökning med 325,8 miljoner kronor sedan år 2017. Det motsvarar 5,8 procent. Den största ökningen var finansiella intäkter på 119,2 miljoner kronor. Kostnaderna för landstinget, inklusive finansiella kostnader, ökade med 195,8 miljoner kronor, motsvarande 3,4 procent under år 2018. Den största ökningen var personalkostnader inklusive sociala avgifter, med 128,8 miljoner kronor.

Intäkter

<i>Mnkr</i>	Redovisning 2018	Redovisning 2017	Redovisning 2016
Försäljning	564,2	554,1	560,1
Övriga intäkter	9,9	19,7	7,5
Erhållna bidrag	246,2	174,0	194,3
Skatteintäkter	3 622,5	3 524,5	3 390,0
Statsbidrag	1 360,7	1 324,6	1 245,8
Finansiella intäkter	170,0	50,8	54,9
Summa intäkter	5 973,5	5 647,7	5 452,7

LANDSTINGET BLEKINGE

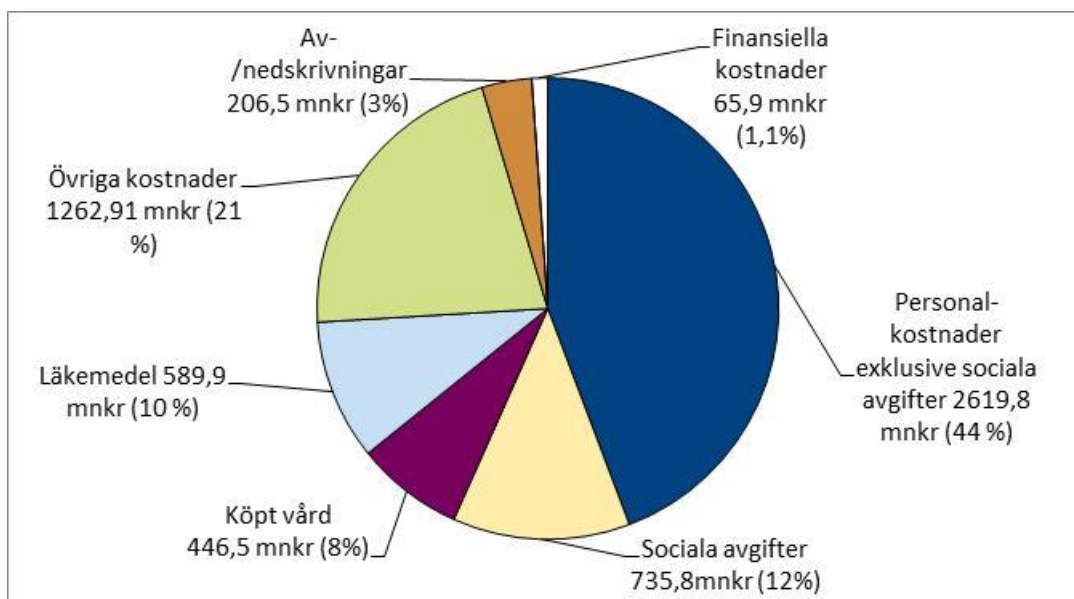

Kostnader

Mnkr	Redovisning	Redovisning	Redovisning
	2018	2017	2016
Personalkostnader exklusive sociala avgifter	2 619,8	2 521,5	2 436,6
Sociala avgifter	735,8	705,3	683,8
varav inhyrd personal	131,4	162,9	138,1
Köpt vård	446,5	432,1	412,4
varav köpt högspecialiserad vård	293,7	274,5	256,9
Läkemedel	582,9	572,7	528,6
Övriga kostnader	1 262,9	1 242,4	1 183,9
Avskrivningar / nedskrivningar	206,5	198,1	189,0
Finansiella kostnader	65,9	52,5	27,7
Summa kostnader	5 920,3	5 724,5	5 462,0

LANDSTINGET BLEKINGE

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter (försäljning, övriga intäkter och bidrag) ökade med 72,5 miljoner kronor till 820,3 miljoner kronor, en ökning med 9,7 procent jämfört med år 2017. Ökningen berodde till största delen på att intäkterna från riktade statsbidrag ökade med 80 miljoner kronor. Regeringen har sedan tidigare fattat beslut om att stödja åtgärder inom olika områden med riktade statsbidrag. Områdena är bland annat sjukskrivningar och rehabilitering, personal, satsningar inom cancerområdet och förbättringar av förlossningsvården. Landstinget Blekinge fick bland annat 24,4 miljoner kronor för att förbättra förlossningsvården, 15,5 miljoner kronor i patientmiljard, 8,3 miljoner kronor i rehabiliteringsgarantin, 14,8 miljoner kronor för att förbättra sjukskrivningsprocesser och 7,8 miljoner kronor för satsningar inom cancervård. Landstinget Blekinge har också fått ett statsbidrag för flyktingar, 32,8 miljoner kronor, men de har redovisats under generella statsbidrag. Statsbidragen för asylsökande har minskat mellan år 2017 och 2018 med 9,6 miljoner kronor. Antalet asylsökanden som kom till Sverige och Blekinge har minskat under år 2018. Patientavgifterna har minskat med 9,6 miljoner kronor, till 138,6 miljoner kronor. Minskningen beror bland annat på minskade ersättningar för sjukvårdande behandlingar och minskade intäkter inom tandvården.

Skatteintäkter

Skatteintäkterna ökade med 98 miljoner kronor till 3 622,5 miljoner kronor jämfört med år 2017. Skatteintäkterna har ökat med 2,8 procent jämfört med föregående år, vilket är en lägre ökningstakt än året innan, då den var 4 procent. Ökningen berodde på att befolkningens skatteunderlag ökade, vilket innebar högre skatteintäkter för Landstinget Blekinge. Skatteintäkterna blev 13,9 miljoner kronor lägre än budgeterat. Slutavräkningen av 2017 års skatteintäkter gav minskade skatteintäkter med 71 kronor per invånare vilket innebar 11,7 miljoner kronor totalt för Landstinget Blekinge. Den preliminära slutavräkningen för år 2018 beräknas bli negativ med 23 kronor per invånare, vilket blir 3,6 miljoner kronor i minskade skatteintäkter. Skatteintäkterna stod för 60,6 procent av de totala intäkterna, vilket är en minskning med 1,8 procent från föregående år. Utvecklingen av skatteintäkterna har mycket stor betydelse för landstingets ekonomi. Landstinget bokade upp slutavräkningarna från skatteintäkterna efter Sveriges Kommuner och Landstings prognoser.

LANDSTINGET BLEKINGE

Generella statsbidrag och utjämning

Statsbidragen, inklusive utjämningsystemet, till landstinget ökade med 36,1 miljoner kronor till 1 360,7 miljoner kronor. Generella statsbidrag och utjämning var 22,8 procent av de totala intäkterna 2018.

Motsvarande procent förra året var 23,5 vilket innebär att statsbidragen del av de totala intäkterna har minskat. Generella statsbidrag och utjämning blev 12,4 miljoner kronor lägre än budgeterat. Flera parametrar förändrades mellan åren. Bland annat ökade intäkterna från inkomstutjämnningen med 8,5 miljoner kronor till 810,3 miljoner kronor, och kostnadsutjämningsbidraget minskade med 13,1 miljoner kronor till 33 miljoner kronor. Statsbidraget för läkemedelsförmånen ökade med 23,1 miljoner kronor till 449,3 miljoner kronor. Regleringsavgiften till staten minskade med 14,5 miljoner kronor från året innan till 48,3 miljoner kronor och strukturbidraget ökade med 0,7 miljoner kronor till 79,8 miljoner kronor. Generella bidrag ökade från förra årets 34,2 miljoner kronor till årets 36,5 miljoner kronor. Då kommunerna och landstingen i Sverige har stora skillnader i geografiska, demografiska och sociala och ekonomiska förutsättningar är utjämningsystemet till för att skapa likvärdiga förutsättningar för landets befolkning. En övergripande ambition är att landstingen ska kunna erbjuda likvärdig service, oberoende av invånarnas inkomster eller andra förhållanden.

Personalkostnadsredovisning, inklusive inhyrd personal

Mnkr	Redovisning	Förändring	Redovisning	Förändring	Redovisning
	2018	2018 - 2017	2017	2017 - 2016	2016
Offentlig primärvård	354,9	1,8%	348,7	7,8%	323,6
Blekingesjukhuset	1 818,8	4,3%	1 743,6	4,5%	1 668,9
Psykiatri och habilitering	332,3	3,3%	321,7	3,2%	311,6
Folktandvård	170,8	3,5%	165,0	0,1%	164,9
Blekinge folkhögskola	25,1	8,2%	23,2	5,9%	21,9
Landstingsservice	305,3	1,1%	302,0	0,6%	300,2
Landstingsdirektörens stab	103,0	6,4%	96,7	0,7%	96,1
Finansförvaltning	160,9	9,3%	147,2	-5,9%	156,5
Landstingsgemensamt	53,2	8,4%	49,1	0,5%	48,8
Patientnämnd	2,8	4,5%	2,7	2,9%	2,6
Samverkansnämnd	28,6	6,1%	26,9	6,6%	25,3
Personalkostnad	3 355,6	4,0%	3 226,8	3,4%	3 120,3

Personalkostnadsredovisning, inhyrd personal

Mnkr	Redovisning	Förändring	Redovisning	Förändring	Redovisning
	2018	2018 - 2017	2017	2017 - 2016	2016
Offentlig primärvård	63,2	-10,5%	70,6	30,2%	54,2
Blekingesjukhuset	48,0	-28,1%	66,7	35,1%	49,4
Psykiatri och habilitering	20,3	-20,6%	25,6	-25,9%	34,5
Inhyrd personal	131,4	-19,3%	162,9	17,9%	138,1

Personalkostnader

De totala personalkostnaderna år 2018 var 3 355,6 miljoner kronor, en ökning med 128,8 miljoner kronor, vilket motsvarar 4,0 procent jämfört med 2017. Inför 2018 förändrades de sociala avgifterna med 1,97 procentenheter vilket motsvarade cirka 41 miljoner kronor för Landstinget Blekinge. De största personalkostnadsökningarna fanns inom Blekingesjukhuset, som ökade kostnaderna med 75,1 miljoner kronor, vilket motsvarar 4,3 procent. Ökningen av personalkostnaderna berodde främst på att Blekingesjukhuset tagit över och startat nya verksamheter och på ökad utförd arbetstid. För specificering av

LANDSTINGET BLEKINGE

inhyrd personal, se nedan. Årets pensionskostnader var 464,7 miljoner kronor, vilket var 68,8 miljoner kronor högre än år 2017. Pensionskostnaderna påverkades av bland annat antal anställda, antal pensionsavgångar, lönenivåer och räntenivåer.

Inhyrd personal

Kostnaderna för inhyrd personal år 2018 var 131,4 miljoner kronor, vilket är 31,4 miljoner kronor lägre än år 2017. Kostnaderna för inhyrd läkarpersonal minskade med 26,1 miljoner kronor och kostnaden för inhyrda sjuksköterskor minskade med 5,1 miljoner kronor. Kostnadsminskningarna återfanns inom alla tre förvaltningar som använder inhyrd personal och är ett resultat av ett målinriktat arbete att minska antalet inhyrda timmar. Resultatet per förvaltning ser ut som följer: primärvården (7,4 miljoner kronor), Blekingesjukhuset (18,8 miljoner kronor) och psykiatri och habiliteringen (5,3 miljoner kronor).

Köpt vård

Kostnaderna för den köpta vården ökade med 14,4 miljoner kronor, eller 3,3 procent under år 2018. Större delen av kostnadsökningen återfinns inom Blekingesjukhuset. Kostnaden för den köpta högspecialiserade vården ökade med 19,2 miljoner kronor jämfört med år 2017. I den högspecialiserade vården ingår kostnader för rättspsykiatrisk vård, som under år 2018 minskade med 2,5 miljoner kronor. Kostnaderna för fritt vårdval ökade med 1,4 miljoner kronor jämfört med år 2017. Ökningen fanns framförallt i Region Skåne men det fria vårdvalet ökade även till Västra götalandregionen. Däremot minskade kostnaderna för det fria vårdvalet till Region Kronoberg och Landstinget i Kalmar. Kostnaden för akutsjukvård minskade med knappt 0,8 miljoner kronor och det var främst vården köpt akut av Region Kronoberg, Region Östergötland och av Stockholms läns landsting som minskade, medan den akut köpta vården av Region Skåne ökade.

Läkemedelskostnader

Kostnaderna för läkemedel kan delas in i två olika poster: läkemedel i öppen vård (läkemedel som skrivs ut på recept till patient och smittskyddsläkemedel) och rekvisitionsläkemedel (läkemedel som används inom den slutna vården). Läkemedelskostnaderna ökade totalt för landstinget med 10,2 miljoner kronor, motsvarande 1,8 procent. Av de 10,2 miljoner kronorna avser en kostnadsökning på 22,4 miljoner läkemedel i öppen vård och därmed avser en kostnadsminskning på 12,2 miljoner kronor läkemedel i slutna vård.

Under år 2018 var det framför allt inom cancerläkemedel och immunsuppressiva medel (medel för att åstadkomma begränsning av immunsystemets funktion) som kostnaderna ökade. Bland cancerläkemedlen finns möjlighet att behandla fler cancerdiagnoser då nya preparat blivit tillgängliga. Dessa nya läkemedel är mer effektiva och gör behandling av ytterligare delar av befolkningen möjlig. Även utskrivningen av nya orala antikoagulantia (läkemedel som hämmar blodets koagulation) ökade. Detta beror delvis på att Läkemedelsverket kommit med nya behandlingsriktlinjer under år 2017. Ökade kostnader för psykiatri och habiliteringen beror på en ökad utskrivning av sömnläkemedlet melatonin och ökad utskrivning av läkemedel mot neuropsykiatriska diagnoser, som till exempel adhd.

Övriga kostnader

De övriga kostnaderna ökade med 20,5 miljoner kronor till 1 262,9 miljoner kronor vilket motsvarade en ökning med 1,7 procent jämfört med år 2017. Ökningen berodde bland annat på ökade kostnader för sjukvårdsmaterial, lagerförändring, fastighetsunderhåll och ökat bidrag till Blekingetrafiken.

LANDSTINGET BLEKINGE

Avskrivningar och nedskrivningar

Avskrivningarna var 201,5 miljoner kronor, en ökning med 3,4 miljoner kronor mot år 2017. Ökningen berodde på ökad investeringstakt. År 2016 gjorde Landstinget Blekinge nedskrivningar med 5 miljoner kronor på de vindkraftverk som landstinget äger. Denna nedskrivning återfördes år 2018.

Finansnetto

Finansnettot är skillnaden mellan de finansiella intäkterna och kostnaderna. De finansiella intäkterna blev 170 miljoner kronor och de finansiella kostnaderna blev 65,9 miljoner kronor. Således blev finansnettot positivt med 104,1 miljoner kronor. Förra året var finansnettot negativt med 1,7 miljoner kronor. De finansiella intäkterna var budgeterade till 48,8 miljoner kronor och resultatet blev 121,2 miljoner kronor bättre än budget. De finansiella intäkterna bestod främst av vinster vid försäljning av aktier med 132,2 miljoner kronor. Från och med 2019 kommer nya lagen om kommunal bokföring och redovisning att gälla. Det innebär bland annat att finansiella instrument ska värderas till verkligt värde. Med anledning av förändringen i lagen har Landstinget Blekinge valt att avyttra stora delar av aktieinnehaven. Ränteintäkter från räntefonder och räntebärande värdepapper gav 15 miljoner kronor och utdelning på aktier och aktiefonder 14,7 miljoner kronor. Landstinget Blekinge fick även rabatter på fondavgifterna med 6,5 miljoner kronor, som återinvesterades i fonderna, och 0,9 miljon kronor för sålda elcertifikat. De finansiella kostnaderna bestod främst av en finansiell kostnad på pensioner med 43,8 miljoner kronor. Nedskrivning av värdet på räntefonder 12,9 miljoner kronor och nedskrivning av värdet på aktier med 8,2 miljoner kronor. Annan utgift var 0,8 miljon kronor för kostnader till banken. Finansiella kostnader var budgeterade till 46,3 miljoner kronor och budgetavvikelsen blev 19,6 miljoner kronor. Orsaken är att nedskrivningarna av värdepapper inte var budgeterade.

DRIFTSREDOVISNING

Primärvården

Primärvårdens nettoresultat år 2018 var 98,6 miljoner kronor, vilket motsvarade ett underskott på 18,1 miljoner kronor jämfört med budget. Förvaltningen är uppdelad i verksamhet som ingår i Hälsoval Blekinge (länets landstingsägda vårdcentraler) och anslagsfinansierad verksamhet. Budgetavvikelsen för hälsovalsverksamheten blev ett underskott på 18,9 miljoner kronor och ett överskott för den anslagsfinansierade verksamheten på 0,8 miljoner kronor. Förvaltningen fick enligt beslut i landstingsfullmäktige den 12 februari i uppdrag att reducera 2018 års negativa budgetavvikelse till maximalt 15 miljoner kronor. Under året har förvaltningen genomfört kostnadsreduceringar på 11 miljoner kronor, huvudsakligen genom att minska kostnaderna för hyrläkare. Anledningen till att målet om en negativ budgetavvikelse på maximalt 15 miljoner kronor inte uppnåddes berodde främst på akuta vakanser av sjuksköterskor vid framför allt jourcentralen i Karlshamn och vid 1177 sjukvårdsrådgivningen.

Kostnaden för primärvården i Blekinge har de senaste åren legat under genomsnittet i landet. Nettokostnadsutvecklingen mellan år 2017 och 2018 uppgick till 1,3 procent.

Blekingesjukhuset

Resultatet för Blekingesjukhuset år 2018 var 3 075 miljoner kronor vilket var 84,7 miljoner kronor sämre än budgeterat och 174,5 miljoner kronor högre än år 2017.

LANDSTINGET BLEKINGE

Blekingesjukhusets intäkter uppgick till 689,8 miljoner kronor, vilket innebar ett underskott med 1,2 miljoner kronor jämfört med budget. Patientavgifterna var i nivå med budget men minskade med 2 miljoner kronor jämfört med 2017. Minskningen berodde främst på effektivare utskrivningsprocess. Intäkterna för såld vård uppgick till 254,7 miljoner kronor, vilket var 1,9 miljoner kronor högre än budgeterat. Inom den sålda vården blev intäkterna för utskrivningsklara patienter och asylsökande lägre både än budgeterat och jämfört med år 2017, medan intäkterna för såld hjärtkirurgi och ryggoperationer blev högre än budgeterat och högre än år 2017. Försäljningen av medicinska tjänster ökade med 11,8 miljoner kronor jämfört med år 2017 och var 9,8 miljoner kronor högre än budgeterat. Ökningen berodde främst på intäkter för klinisk kemi, klinisk fysiologi och patologi.

Kostnaden för Blekingesjukhusets personal år 2018 var 1 830 miljoner kronor, vilket var 74 miljoner kronor högre än budgeterat och 78,1 miljoner kronor högre än år 2017. Personalkostnadsutvecklingen blev 5,7 procent jämfört med år 2017. Kostnadsökningen jämfört med år 2017 berodde, utöver lönerrevision och höjda sociala avgifter, på mammografi i egen regi, uppstart av mobila team och övertagande av verksamhetsnära tjänster från landstingsservice. Av de totala personalkostnaderna uppgick kostnaden för hyrpersonal till 47,9 miljoner kronor, vilket var 18,8 miljoner kronor lägre än år 2017. Blekingesjukhuset arbetade under året med personalplanering och uppföljning och särskild prövning vid tillsättningar för att dämpa kostnadsutvecklingen.

Blekingesjukhusets driftskostnader år 2018 var 1 877,7 miljoner kronor vilket var 6,7 miljoner kronor högre än budgeterat och 112,6 miljoner kronor högre än år 2017. Kostnaderna för köpt vård var i nivå med vad som budgeterats men 30,3 miljoner kronor högre än år 2017. De ökade kostnaderna jämfört med år 2017 berodde främst på högre priser och ett antal dyra fall i början av året.

Läkemedelskostnaderna blev totalt 357,4 miljoner kronor, vilket var 13,4 miljoner kronor lägre än budgeterat och 7,8 miljoner kronor högre än år 2017. Det var öppenvårdsläkemedlen som avvek negativt med 10,3 miljoner jämfört med budget och var 20,6 miljoner kronor högre än år 2017, medan kostnaden för slutenvårdsläkemedel var 23,7 miljoner kronor lägre än budgeterat och 12,8 miljoner kronor lägre än år 2017. De lägre kostnaderna för slutenvårdsläkemedel berodde främst på patentutgångar.

Kostnaderna för sjukvårdsartiklar och medicinskt material år 2018 blev 187,1 miljoner kronor, vilket var 14,1 miljoner kronor högre än budgeterat och 11,2 miljoner kronor högre än år 2017. De högre kostnaderna berodde på en högre produktion inom hjärtkirurgi och högre kostnader för engångsmaterial och diabetessensorer.

Kostnaderna för övrig drift var 21,5 miljoner kronor högre än budgeterat. Avvikelsen berodde på inköp av ny medicinsk utrustning, engångsinstrument, reparation och underhåll av bland annat ambulanser samt kostnader för leasingbilar.

Psykiatri och habiliteringen

Psykiatri och habiliterings resultat 2018 var 480,1 miljoner kronor, vilket var 7,8 miljoner kronor högre än budgeterat och 37,3 miljoner kronor högre än år 2017. Förvaltningen hade intäkter på 30 miljoner kronor, vilket var 5 miljoner kronor högre än budgeterat men 12,3 miljoner kronor lägre än föregående år. De

LANDSTINGET BLEKINGE

minskade intäkterna berodde på att statsbidragen har sjunkit med 5,5 miljoner kronor och asylintäkterna med 6,6 miljoner kronor.

Kostnaden för anställd personal var 307,5 miljoner kronor, vilket var 17,4 miljoner kronor lägre än budget. Jämfört med år 2017 var kostnaden 17,7 miljoner kronor högre. Förvaltningen ökade den arbetade tiden för både specialläkare och icke specialiserade läkare, vilket medförde att kostnaderna för de personalkategorierna ökade med 6,0 miljoner kronor jämfört med föregående år. Lönerrevision och höjningen av sociala avgifter påverkade också kostnaderna jämfört med år 2017. Det finns fortfarande vakanser på läkare och psykologer. Kostnaden för inhyrd personal år 2018 minskade med 5,3 miljoner kronor, från 25,6 miljoner kronor till 20,3 miljoner kronor. Vissa psykologtjänster bemannas av PTP-psykologer vilket minskade kostnaderna.

Kostnaden för köpt vård blev 2,6 miljoner kronor högre än budgeterat och 0,9 miljoner kronor lägre än föregående år. Läkemedelskostnaderna ökade med 4,8 miljoner kronor jämfört med föregående år och var 5,7 miljoner kronor högre än budgeterat. Det är främst kostnaderna för adhd-läkemedel och sömnmedel som ökat. Kostnaden för hjälpmedel var 10,5 miljoner kronor vilket var 2,0 miljoner kronor högre än budget och 0,9 miljoner kronor högre än föregående år.

Förvaltningens kostnader för övrig drift blev 2018 88,5 miljoner kronor vilket var 0,2 miljoner kronor högre än budgeterat och 9,2 miljoner kronor högre än föregående år. Kostnadsökningen beror främst på en fortsatt förändring av de interna kostnaderna där kostnader som tidigare täckts av koncernbidrag till landstingservice 2018 fördelats ut. Även kostnaden för leasingbilar ökade med 2,1 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Folktandvården

Folktandvårdens nettoresultat år 2018 var 155,4 miljoner kronor, vilket var 6,7 miljoner kronor sämre än budgeterat och 14 miljoner kronor högre än år 2017. Av den negativa budgetavvikelsen avser 6,1 miljoner kronor beställarverksamhet för tandvård och 0,6 miljoner kronor folktandvårdens kliniker. Budgetavvikelsen inom beställarverksamheten beror på att antalet patienter som omfattas av landstingens särskilda tandvårdsstöd (nödvändig tandvård till patienter med stort omvårdnadsbehov, tandvård som led i sjukdomsbehandling och tandvård till långvarigt sjuka) ökade. Avvikelsen berodde också på att åldersgränsen för fri tandvård höjts till 22 år 2018, vilket medfört att fler patienter fått fri tandvård. Även kostnaderna för tolktjänster var högre än budgeterat och högre än tidigare år.

Den negativa budgetavvikelsen inom folktandvårdens kliniker beror på att intäkterna var lägre än budgeterat. Anledningen till de lägre intäkterna är att förvaltningen i genomsnitt under året hade 10-12 vakanta tandläkartjänster inom taxefinansierad tandvård. De lägre intäkterna berodde också på att den debiterbara tiden för vuxentandvård minskade till följd av den höjda åldersgränsen för fri tandvård.

Landstingsservice

Landstingsservices nettoresultat år 2018 var på 9,5 miljoner kronor vilket var 0,5 miljoner kronor sämre än budgeterat. Landstingsservice hade under år 2018 ett effektiviseringskrav på 10 miljoner kronor, vilket nästan klarades av.

LANDSTINGET BLEKINGE

Landstingsservice intäkter år 2018 var 20,6 miljoner kronor högre än budgeterat. Av överskottet berodde 16,5 miljoner kronor på intäktskompensation för underskott på kapitalkostnader och FVIS-arbete. I övrigt berodde den positiva intäktsavvikelsen främst på en ökad försäljning från materialdepån, högre intäkter från parkeringsavgifter och högre intäkter från kök och restaurang i Karlskrona.

Personalkostnaderna var 3,2 miljoner kronor lägre än budgeterat men 4,4 miljoner kronor högre än år 2017. I överskottet ingick högre kostnader än budgeterat för FVIS som förvaltningen istället blivit intäktskomparerade för. De lägre personalkostnaderna jämfört med budget berodde främst på att många affärsområden hade vakanta tjänster under året.

Förvaltningens driftskostnader år 2018 var 417,5 miljoner kronor vilket var 11,3 miljoner kronor högre än budgeterat och 10,6 miljoner högre än år 2017. Att driftskostnaderna är högre än budgeterat berodde främst på högre uttag av varor i materialdepån, inköp av it-utrustning och högre kostnader för fastighetsunderhåll.

Kapitaltjänstkostnaderna blev 178,5 miljoner kronor vilket var 13,1 miljoner kronor högre än budgeterat och 14,7 miljoner kronor högre än år 2017. De högre kostnaderna berodde främst på fler aktiverade fastighetsinvesteringar. Förvaltningen fick koncernbidrag som kompensation för underskottet på kapitaltjänstkostnaderna.

Samverkansnämnden

Samverkansnämndens nettoresultat år 2018 var, före återbetalning till köparna, en nettointäkt på 0,7 miljoner kronor. Resultatet var i nivå med budget. Samverkansnämndens intäkter var 3 miljoner kronor högre än budgeterat och 5 miljoner kronor högre än år 2017. Ökningen berodde dels på prisförändring på uthyrning av hjälpmedel och dels på högre efterfrågan av hjälpmedel. Personalkostnaderna var 0,4 miljoner kronor högre än budgeterat vilket berodde på att den höga efterfrågan ledde till att förvaltningen hade behov av timanställd extrapersonal. Samverkansnämndens driftskostnader var 2,7 miljoner högre än budgeterat vilket främst berodde på ökade inköp av efterfrågade produkter.

Blekinge folkhögskola

Nettoresultatet för Blekinge folkhögskola 2018 var 24,3 miljoner kronor vilket var 0,9 miljoner kronor lägre än budgeterat men 3,1 miljoner kronor högre än år 2017. Budgetavvikelsen berodde främst på högre intäkter i form av bidrag från specialpedagogiska skolmyndigheten, ett högre antal deltagarveckor samt högre intäkter för etableringskurserna. Personalkostnaderna var 25,3 miljoner kronor vilket var 1,3 miljoner kronor högre än budgeterat och 1,9 miljoner kronor högre än år 2017. Budgetavvikelsen berodde på att flertalet kurser och projekt, bland annat Kom-In projektet och yrkesutbildningen för dramapedagogik som också genererar intäkter, lett till högre personalkostnader. På grund av ökad administrativ belastning utökades personalen under år 2018 med en heltidstjänst vilket påverkade avvikelsen jämfört med budget och jämfört med år 2017. Ett högre löneläge och högre sociala avgifter ledde också till högre personalkostnader jämfört med år 2017. Driftskostnaderna var 0,3 miljoner kronor lägre än budgeterat. Avvikelsen beror främst på lägre bidrag (mobilitetsstöd) till andra folkhögskolor i länet.

Landstingsdirektörens stab

Resultatet för landstingsdirektörens stab år 2018 var 115,1 miljoner kronor vilket var 1,7 miljoner kronor bättre än budgeterat. Förvaltningens intäkter blev 2,6 miljoner kronor högre än budgeterat men 2,6 miljoner kronor lägre än år 2017. Den positiva budgetavvikelsen berodde främst på interna uppdragsutbildningar. De lägre intäkterna jämfört med föregående år berodde på fakturerade lönekostnader för Samordningsförbundet

LANDSTINGET BLEKINGE

Finsam för 2015-2016 gav förvaltningen högre intäkter år 2017. Personalkostnaderna blev 91,3 miljoner kronor vilket var 5 miljoner kronor högre än budgeterat och 5,8 miljoner kronor högre än år 2017. Att personalkostnaderna blev högre än budgeterat berodde dels på att det finns personalkostnader som finansieras av intäkter istället för av budgetmedel och dels på att det under året inrättats en ny tjänst inom förvaltningen. Avvikelsen jämfört med år 2017 berodde främst på ett högre löneläge och högre sociala avgifter men också på att det under delar av år 2017 fanns budgeterade tjänster som var vakanta som nu är tillsatta. Den nyinrättade tjänsten ledde också till en högre kostnad år 2018 jämfört med 2017.

Driftskostnaderna år 2018 blev 31,7 miljoner kronor vilket var 3,7 miljoner kronor lägre än budgeterat och 0,1 miljoner kronor lägre än år 2017. De lägre driftskostnaderna beror främst på att förvaltningen under året arbetade med att minska kostnaderna inom fokusområdena konferenser, resor, utbildningar och konsulter.

Patientnämnden

Patientnämndens resultat år 2018 var 3,2 miljoner kronor, vilket var i nivå med budget. Patientnämndens intäkter är 0,4 miljoner kronor högre än budgeterat vilket beror på en intäkt från länets kommuner som inte finns budgeterad. Personalkostnaderna uppgick till 2,9 miljoner kronor vilket var 0,2 miljoner kronor högre än budgeterat. Driftskostnaderna var 0,2 miljoner kronor högre än budgeterat och 0,3 miljoner kronor högre än år 2017. Skillnaden i driftskostnader jämfört med år 2017 berodde främst på en ökning av interna driftskostnader som sin tur berodde på en ny prissättningsprincip av interna tjänster.

Landstingsgemensamt

Förvaltningen landstingsgemensamt är organiserad i tre basenheter förtroendemannaorganisation, anslag under landstingsstyrelsen och hälsoval. Resultatet år 2018 för förvaltning landstingsgemensamt var 1 078,2 miljoner kronor, vilket motsvarar ett överskott på 31,3 miljoner kronor i jämförelse med budget.

Resultatet 2018 för förtroendemannaorganisationen var 18,6 miljoner kronor vilket var 0,7 miljoner kronor lägre än budgeterat. Anslag under landstingsstyrelsen avvek 2018 positivt med 23,8 miljoner kronor jämfört med budget. Den positiva avvikelsen berodde främst på lägre kostnader för centrala öppenvårdsläkemedel, återbetalningar från Blekingetrafiken och Region Blekinge samt budgetöverskott för centrala it-kostnader. Erhållet statsbidrag för rehabiliteringsinsatser och lägre kostnader för sysselsättningsbefrämjande åtgärder påverkade också resultatet positivt. Samtidigt hade förvaltningen under 2018 obudgeterade kostnader för tomma lokaler och landstingsövergripande kostnader.

Hälsoval avvek positivt med 6,7 miljoner kronor. All budget för hälso- och sjukvårdspeng samt läkemedelspeng är enligt beslut utdelad till vårdcentralerna. Avvikelsen inom hälsoval berodde främst på lägre kostnader för asylsökande, tolk och specialistläkare samt högre patientintäkter.

LANDSTINGET BLEKINGE

Driftresultat per förvaltning och nämnd <i>Mnkr</i>	Utfall ackumulerat	Budget	Avvikelse
Offentlig primärvård	-98,6	-80,5	-18,1
Blekingesjukhuset	-3 075,0	-2 990,3	-84,7
Psykatri och habilitering	-480,1	-472,4	-7,8
Folktandvård	-155,4	-148,7	-6,7
Blekinge folkhögskola	-24,3	-25,1	0,9
Landstingsservice	9,5	10,0	-0,5
Landstingsdirektörens stab	-115,1	-116,8	1,7
Finansförvaltning	5 073,5	4 948,8	124,7
Landstingsgemensamt	-1 078,2	-1 109,4	31,3
Patientnämnd	-3,2	-3,2	0,0
Samverkansnämnd	0,0	0,7	-0,7
Driftsresultat totalt	53,1	13,1	40,1

PENSIONS FÖRPLIKTELSE

Landstinget Blekinge redovisar pensionsskulden enligt lagen om kommunal redovisning, det vill säga enligt blandmodellen. Blandmodellen innebär att pensionsförmåner intjänade före år 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Pensionsförmåner intjänade från och med år 1998 redovisas som avsättning i balansräkningen.

Pensionsförpliktelse (inkl särskild löneskatt)	2018	2017	2016
Pensionsavsättning	1 772,3	1 599,7	1 493,1
Ansvarsförbindelse	2 650,2	2 716,3	2 822,0
Totalt pensionsförpliktelse	4 422,6	4 316,0	4 315,1
Pensionsmedel (bokfört värde)	2018	2017	2016
Likvida medel	103,4	24,2	14,6
Aktier	427,6	384,4	387,5
Räntebärande instrument	766,3	741,9	720,2
Summa	1 297,3	1 150,5	1 122,3
Återlån pensionsmedel	3 125,3	3 165,5	3 192,8

De förvaltade pensionsmedlen är placerade i aktier, aktiefonder, räntebärande instrument och räntefonder. Landstinget har inte gjort någon avsättning till pensionsmedlen under de senaste åren. Bokförda värdet på förvaltade pensionsmedel har ökat med 146,8 miljoner kronor till 1 297,3 miljoner kronor under år 2018. Marknadsvärdet på förvaltade pensionsmedel ökade med 15,2 miljoner kronor till 1 297,3 miljoner kronor

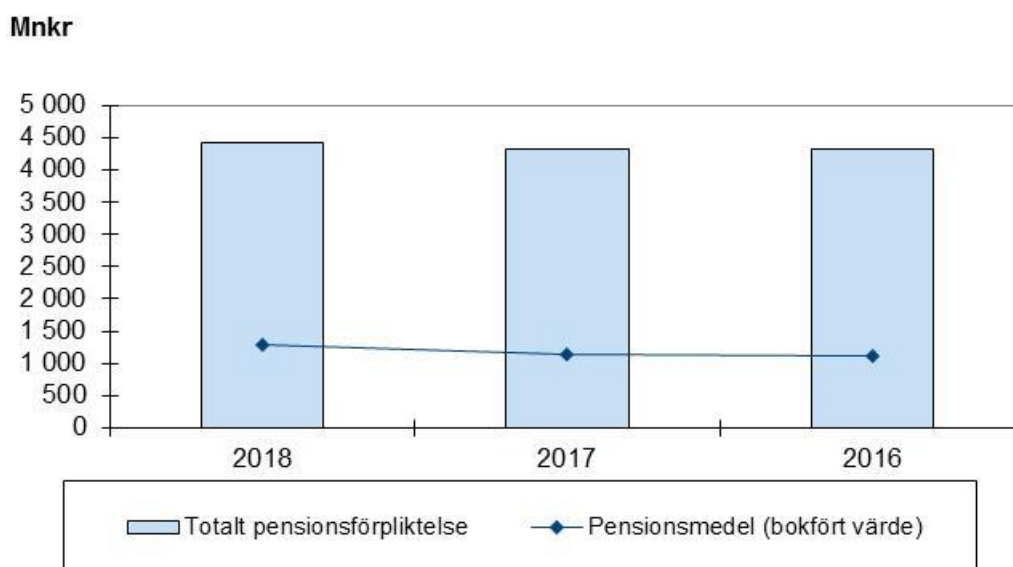

LANDSTINGET BLEKINGE

under år 2018. Under samma period ökade det totala pensionsåtagandet med 106,6 miljoner kronor till 4 422,6 miljoner kronor.

Landstinget Blekinge har sedan år 2014 anlitat företaget Coin för att följa upp placerade pensionsmedel. Uppföljningen började den sista december 2013 och landstinget får varje månad en rapport som visar värdering och utveckling av aktieportföljen. Landstingets pensionsplaceringar hade år 2018 en avkastning på 0,6 procent jämfört med avkastningskravet på 5 procent. Mellan den 1 januari 2014 och den 31 december 2018 har aktieportföljen gett 22 procent i avkastning. Avkastningskravet under samma period var 21 procent.

Pensionsförpliktelse

INVESTERINGSREDOVISNING

För att möta de framtida kraven på Landstinget Blekinge och framför allt en hälso- och sjukvård av hög kvalitet kommer Landstinget Blekinge de närmaste åren att göra omfattande nyinvesteringar. Investeringarna ska bidra till utveckling av verksamheten och göra det möjligt att effektivisera genom nya eller förbättrade produkter, ökad kapacitet eller sänkta kostnader. Investeringarna görs även för att byta ut befintliga resurser för att behålla kapaciteten eller standarden.

Varje år gör Landstinget Blekinge en investeringsplan för kommande verksamhetsår. Årets investeringsbudget var på 626,9 miljoner kronor. Investeringstakten ökade under år 2018 jämfört med år 2017 från 233,3 miljoner kronor till 489,9 miljoner kronor. Ökningen berodde främst på ökade fastighetsinvesteringar. De största investeringarna var fastighetsinvesteringar, som uppgick till 388 miljoner kronor, och medicintekniska investeringar, som uppgick till 55,2 miljoner kronor.

Investeringsbudgeten nåddes inte. Fastighetsbudgeten nåddes till 94 procent. Ett antal investeringar kom inte igång i den omfattning det var planerat då verksamheternas behovsanalyser inte blev klara. Det gällde framförallt de nya akutvårdsbyggnaderna i Karlskrona men även permanenta lokaler för primärvården på

LANDSTINGET BLEKINGE

Trossö, en ny serverhall och en ny psykiatribyggnad i Ronneby. Projektarbetet med Trossö vårdcentrals lokaler har stannat av i avvaktan på en utredning av alternativa lösningar för hur lokalbehovet kan tillgodoses.

I samband med bygglovsansökan för det nya elevboendet på folkhögskolan i Bräkne-Hoby, samt för tillbyggnaden av hjälpmedelcentrums lokaler i Rosenholm, så krävdes samråd med Länsstyrelsen gällande artskydd. Det begärdes även in kompletteringar i form av antikvariskt utlåtande gällande folkhögskolan då området omfattas av riksintresse för kulturmiljövård. Detta gjorde att bygglovsprocessen drog ut på tiden och byggstarten för dessa projekt blev något förskjuten. Samtidigt har folkhögskolan sett ett minskat behov av rum i elevboendet, vilket föranlett en omprojektering som försenar byggstarten ytterligare.

Den största enskilda investeringen som inte föll ut som planerat under år 2018 var de bygg- och installationsarbeten som skulle gjorts i en ny materialdepå. Detta på grund av en överprövning som ledde till att hyreskontraktet som Landstinget Blekinge tecknat ogiltigförklarades. Åtgärderna kan påbörjas först när det finns ett nytt hyreskontrakt på en lämplig lokal.

En större investering i panncentralen har prioriterats ner på grund av resursbrist till förmån för projekt för att tillgodose vårdverksamheternas behov av ändamålsenliga lokaler.

Budgeten för övriga investeringar nåddes till 70 procent. Inom investeringsslaget övrigt ryms investeringar i olika maskiner och utrustningar, konst, bilar med mera.

Investeringar som gjorts under året är bland annat inredning i nybyggda lokaler, lastbilar och matvagnar.

Budgeten för it-investeringar nåddes till 47 procent. Den största investeringsposten i budgeten under år 2018 är FVIS på 36 miljoner kronor, men denna investering föll inte ut under år 2018 då tilldelningsbeslutet blev framflyttat till årsskiftet.

Budgeten för medicintekniska investeringar nåddes till 44 procent. Den låga uppfyllandegraden berodde bland annat på att investeringarna överprövades eller inte påbörjades på grund av resursbrist. Analysutrustning/automation till klinisk kemi, blodgrupperingar, ultraljud kvinnokliniken är exempel på medicintekniska investeringar som blivit överprövade eller överklagade. Budgeten för dessa uppgick totalt till 22,3 miljoner kronor.

Självfinansieringsgraden av investeringarna mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med årets resultat före avskrivningar (årets resultat plus avskrivningar i relation till årets investeringar). 100 procent eller högre innebär att landstinget kan finansiera samtliga investeringar som är genomförda under året, vilket i sin tur innebär att landstinget inte behöver låna till investeringarna och att landstingets långsiktiga finansiella handlingsutrymme stärks. Självfinansieringsgraden för år 2018 var 258,6 procent exklusive fastighetsinvesteringar.

Självfinansieringsgrad exklusive fastighetsinvesteringar

<i>Procent</i>	2018	2017	2016
Självfinansieringsgrad	258,6	136,1	181,1

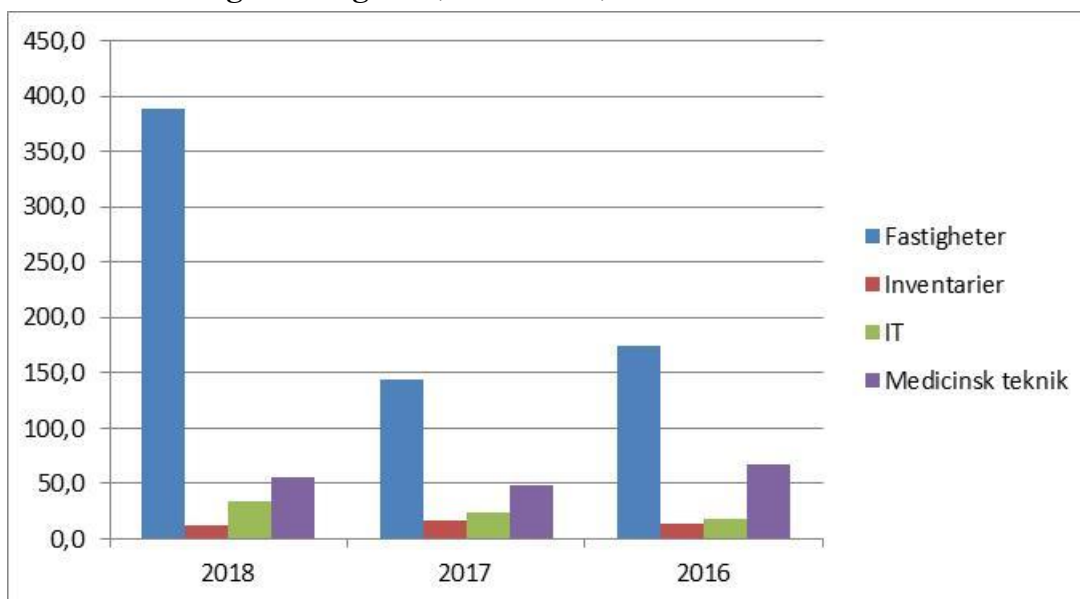

LANDSTINGET BLEKINGE

Investeringar i fastigheter, inventarier, it och medicinsk teknik

<i>Mnkr</i>	Utfall 2018	Budget 2018	Utfall 2017	Utfall 2016
Fastigheter	388,0	411,2	144,3	174,4
Inventarier	12,9	18,4	16,5	13,1
It	33,8	71,1	24,4	18,3
Medicinsk teknik	55,2	126,3	48,1	67,8
Summa	489,9	626,9	233,3	273,6

Bruttoinvesteringar i fastigheter, inventarier, it och medicinsk teknik

LANDSTINGET BLEKINGE

Fastighetsinvesteringar

<i>Mnkr</i>	Utfall 2018	Budget 2018
Patologi/cytologi, ny lab-byggnad	222,5	175,0
Ambulansstation Karlshamn	55,0	50,0
Ombyggnad ortopedteknisk avdelning	17,6	23,0
Ombyggnad kirurgens inskrivningsenhet	10,7	9,0
OP sal 8 renovering ventilation	4,4	3,3
Anpassning för SPECT-CT på klinisk fysiologi	3,9	2,7
Åtgärda miljöproblem	3,6	15,0
Ombyggnad beroendemottagning	3,6	3,9
Elevboende folkhögskola	3,5	10,0
Renovering hissar	2,8	2,9
Byte äldre styrsystem	2,0	2,0

Ovan anges de största fastighetsinvesteringarna (större än 2 miljoner kronor).

it-investeringar

<i>Mnkr</i>	Utfall 2018	Budget 2018
Reinvestering it-infrastruktur	18,9	8,0
Infrastruktur mobilitet/WiFi/positionering/video	6,8	8,0
Haveri- och reinvesteringsreserv	3,1	1,0

Ovan anges de största it-investeringarna (större än 1,5 miljon kronor).

Medicintekniska investeringar

<i>Mnkr</i>	Utfall 2018	Budget 2018
Hjärtultraljud	6,4	9,1
Röntgenlaboratorier	5,9	12,0
SPECT/CT-system	3,9	4,0
Lagringslösning för patologi	3,0	3,1
Sekundärtransportfordon/lättvårdsambulanser	2,9	2,0
Endoskopidiskmaskiner och torkskåp	2,4	2,1
Ablation Carto3	1,9	1,9
C-båge thoraxoperation	1,8	1,8
IMR, Iterative Model Reconstruction, uppgradering CT	1,8	2,0
Ambulans	1,7	1,7

Ovan anges de största medicintekniska investeringarna (större än 1,5 miljoner kronor).

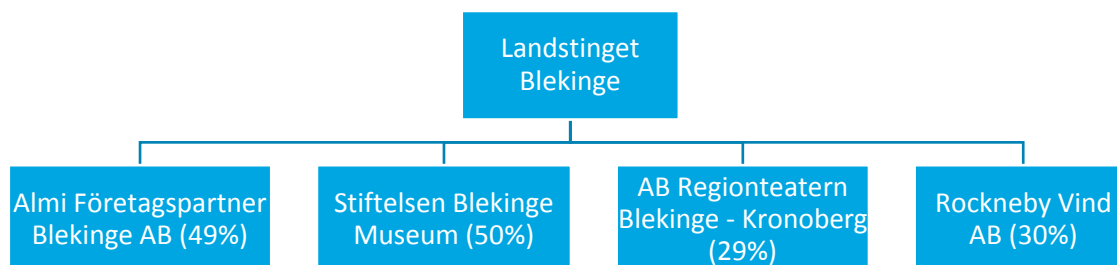

LANDSTINGET BLEKINGE

Bolag och stiftelser

Landstinget Blekinge samverkar med andra aktörer för att skapa ett Blekinge som kännetecknas av utveckling, stabilitet, livskvalitet och sysselsättning. En sådan utveckling ger tillväxt i länet och skapar ökade ekonomiska förutsättningar för att bedriva hälso- och sjukvård med god kvalitet. Landstinget Blekinges engagemang i dotterbolag och stiftelser är ett medel för detta.

Nedanstående matris visar Landstinget Blekinges dotterbolag och stiftelser. Siffra inom parantes anger utfall för motsvarande period föregående år.

ALMI FÖRETAGSPARTNER BLEKINGE AB

Almikoncernens uppdrag är att skapa förutsättningar för hållbar tillväxt genom att förbättra möjligheterna till att utveckla fler konkurrenskraftiga företag. Almis verksamhet utgör ett komplement till den privata marknaden avseende företagens behov av affärsutveckling och finansiering. Almi Företagspartner Blekinge AB är ett regionalt dotterbolag med säte i Blekinge, Karlskrona kommun och verksamheten bedrivs med kontor i Karlskrona och Karlshamn. Almi erbjuder enligt förordning SFS 2012:872 i kommission för moderbolags räkning finansiering till små och medelstora företag. Lånen kompletterar andra lån och beviljning sker ofta i samarbete med banker eller andra kreditinstitut. Verksamheten levererade för år 2018 ett starkt finansiellt resultat och efterfrågan av finansiering från Almi finns i de flesta branscher vilket visar på bredden av näringslivet i Blekinge.

Almi erbjuder även tjänster inom affärsutveckling där utgångspunkten är att företagen ska erbjudas bästa möjliga tjänst och kompetens utifrån sitt specifika behov.

Kombinationen av riskvillig finansiering och affärsutveckling är Almis styrka och utvecklingen för Almi Blekinges kunder är bättre än jämförbar kontrollgrupp och företagsstock i länet.

Under 2018 har Almikoncernen implementerat den strategi som tagits fram som ska leda till att Almi levererar fler insatser till fler företag i syfte att öka tillväxten i företagen och regionen. Ett stort förändringsarbete har gjorts och under år 2019 är målsättningen att kraftigt öka antalet leveranser till fler företag som vill växa.

LANDSTINGET BLEKINGE

Almi är i sin verksamhet starkt beroende av regional samverkan med andra aktörer i innovationssystemet och ägnar därför stor kraft till att effektivt samordna insatser med andra. Detta görs dels i regionala projekt men också i mer specifika kortare insatser. Allt med målsättningen att bidra till en hållbar tillväxt i Blekinge.

<i>Mnkr</i>	2018	2017
Årets resultat	0,4	-0,9
Nettoomsättning	12,1	11,6
Balansomslutning	14,8	14,6
Eget kapital	13,7	13,3
Soliditet %	92,2	91,4
Medelantal anställda	10	10

STIFTELSEN BLEKINGE MUSEUM

Tillsammans med Karlskrona kommun och Blekinge musei- och hembygdsförbund är Landstinget Blekinge huvudman för Stiftelsen Blekinge Museum. Stiftelsens ändamål är att förvalta dess samlingar, fastigheter och byggnader och hålla dem tillgängliga för allmänheten. Stiftelsen ska bedriva vetenskaplig insamling och dokumentation, utställningsverksamhet, information och annan utåtriktad verksamhet som gäller länets kultur- och naturhistoria och bedriva och främja kulturminnesvård.

Under verksamhetsåret har museets medarbetare varit involverade i många projekt och aktiviteter i hela länet, något som bidragit till att uppfylla stiftelsens ändamål. Ett av projekten har varit kring skeppet Gribshunden, där både forskningsarbete och ett framtida nytt museum i Ronneby finns med. Under år 2019 etableras ett projektkontor i Ronneby tillsammans med Ronneby kommun. Ett annat stort projekt är byggandet av en världsarvsutställning i museets fastighet Grevagården. Plan två i fastigheten kommer att renoveras avseende ytskikt, fönster, golv/tak med mera. En ny spännande utställning om världsarvet Karlskrona ska därefter byggas. En del renoveringsarbeten startades upp under 2018 och en förundersökning har bedrivits för att söka inspiration och uppslag för byggandet av en ny utställning.

Under sommaren erbjöd museets dramatiserade visningar för barnfamiljer, vilket var ett uppskattat inslag. Den varma sommaren innebar dock en minskning av antalet betalande besökare. Detta påverkade också försäljningen i vår butik som minskade något under året.

<i>Mnkr</i>	2018	2017
Årets resultat	5,9	-0,1
Nettoomsättning	32,1	24,5
Balansomslutning	37,2	30,3
Eget kapital	25,0	18,8
Soliditet %	67,0	62,0
Medelantal anställda	30	30

LANDSTINGET BLEKINGE

AB REGIONTEATERN BLEKINGE KRONOBERG

Bolaget driver scenkonstverksamhet inom Kronobergs- och Blekinge län. Ändamålet med verksamheten är att producera, arrangera och stimulera scenkonst för barn, unga och vuxna. Bolaget ska vara en aktiv del i samhällslivet och speciellt kulturlivet inom de båda länen. Huvudmän är Landstinget Blekinge tillsammans med Region Kronoberg och Växjö kommun.

Regionteatern spelade 440 teaterföreställningar, fördelade på åtta produktioner och 93 dansföreställningar fördelade på åtta produktioner. Antalet övriga arrangemang uppgick till 515 stycken. Sammanlagt 1 048 tillfällen där teatern nådde en publik om totalt 40 295 personer.

Regionteatern skapade en egenproducerad dansföreställning för barn, Typiskt typisk. Föreställningen hade premiär i september 2018 och turnerade hösten 2018 med fortsättning under våren 2019. Regionteatern är en del av Danssamverkan Sydsverige. Inom detta samarbete producerades och spelades föreställningen Cuttlefish. Regionteatern samproducerade barnföreställningen Bortbytingen med Byteatern Kalmar Länsteater.

Föreställningen hade premiär i juli 2018 och turnerade hösten 2018 och våren 2019.

Regionteaterns mångåriga samarbete med olika amatörteatergrupper i både Blekinge och Kronoberg fortsatte under året på olika sätt bland annat i projekten Länk 2018 och Culturcrew.

<i>Mnkr</i>	2018	2017
Årets resultat	-0,1	-0,1
Nettoomsättning	40,8	38,9
Balansomslutning	13,6	12,1
Eget kapital	6,3	6,2
Soliditet %	49,0	53,0
Medelantal anställda	40	35

ROCKNEBY VIND AB

De fem vindkraftverken norr om Rockneby i Kalmar kommun ägdes den 31 december 2018 av tio delägare. För att skapa stordriftsfördelar, sprida risker och för att minska administrationskostnaderna skrev delägarna avtal om att samarbeta kring vindparkens drift och administration. Rockneby Vind AB ägs av delägarna till vindkraftsparken i samma proportion som de äger andel av den totala parken. Bolagets uppgift är att företräda ägarna och på deras uppdrag ta hand om frågor kring till exempel elförsäljning, drift och administration av vindparken. Vindkraftverken är av fabrikatet Vestas V100 1,8 MW med en generator på 1,8 MW och en tornhöjd på 95 meter. Beräknad produktion per verk uppgår till i genomsnitt 5 000 MWh/år.

LANDSTINGET BLEKINGE

<i>Mnkr</i>	2018	2017
Årets resultat	0,0	0,0
Nettoomsättning	16,3	11,9
Balansomslutning	1,5	1,5
Eget kapital	0,4	0,4
Soliditet %	26,0	25,9
Medelantal anställda	0	0

REGION BLEKINGE

Region Blekinge är ett kommunalförbund bildat av Blekinges fem kommuner och Landstinget Blekinge. Region Blekinge har uppdrag dels från medlemmarna och dels från staten genom näringsdepartementet. Utgångspunkten i bägge uppdragen är den regionala utvecklingsstrategin – Attraktiva Blekinge 2014-2020

Det främsta verktyget för genomförande är samverkan, men även av hållbarhet, jämställdhet, mångfald och internationalisering genomsyrar verksamheten. Region Blekinge är regional kollektivtrafikmyndighet och har även det operativa ansvaret för Blekinges kollektivtrafik. Region Blekinge har ett strategiskt kulturuppdrag och driver operativa kulturverksamheter.

Region Blekinge ska ta tillvara Blekinges intressen i följande frågor:

- näringslivsutveckling
- innovation och forskning
- utbildning och kompetensförsörjning
- sysselsättning och arbetsmarknad
- fysisk och digital infrastruktur, transporter, kollektivtrafik och översiktlig planering
- miljö, energi och klimat
- internationellt samarbete
- regionalt samarbete
- kultur och fördelning av regionala kulturanslag
- turism
- landsbygdsutveckling

Under år 2018 har fokus varit på processen kring aktualisering av den regionala utvecklingsstrategin, Attraktiva Blekinge 2014–2020. Strategin har utvecklats och ger en övergripande analys av utvecklingen i Blekinge tillsammans med övergripande mål för det regionala samordningsuppdraget. I aktualiseringen har nulägesanalys och indikatorer setts över och förankrats i en bred process. Regionstyrelsen fattade ett enigt beslut om Attraktiva Blekinge 2014 – 2020 på mötet i juni.

Under våren kom regeringens beslut om nationella planeringen för transportinfrastrukturen i Sverige. Blekinge och Sydsverige har under många år drivit frågor för utbyggnad av E22, Sydostlänken och mötesspår på Blekinge kustbana. Ett för Blekinge historiskt beslut har fattats med stora satsningar på dessa prioriterade områden. Dessa satsningar ger förutsättning för andra utvecklingsinsatser som är beroende av infrastruktur, såsom utveckling av Blekinges hamnar och näringsliv men även för att möjliggöra arbetsmarknadsförstoring. I samband med yttrande över nationella planen lämnades också Blekinges prioriteringar in, avseende länstransportplanen med satsningar på länsvägarna 15 och 27 samt cykelstråk. I länstransportplanen finns även upptaget medfinansiering till satsningar på Sydostlänken. Ramarna för länspanen fastställdes också

LANDSTINGET BLEKINGE

under året.

Den digitala infrastrukturen är ett återkommande prioriterat område. En nationell bredbandsstrategi beslutades av regeringen under våren med höga ambitioner och mål om fiberutbyggnad. Efter en omfattande process antogs även en regional bredbandsstrategi. Arbetet med den regionala digitala agendan växlas successivt över till en kommande digitaliseringsstrategi bland annat genom nationell satsning på regionala bredbandskoordinatorer och positivt beslut från regionalfonden om satsning på Digitala Blekinge. Kraftsamling för halverad ungdomsarbetslöshet år 2013-2017 tillsammans med Blekinges unga lyfter 2.0 avslutades som projekt under 2018. Övervägande delen av målen har uppnåtts och arbetet fortsätter för att underlätta ungdomars inträde på arbetsmarknaden genom att navigatorcentrum har etablerats i samtliga Blekinges kommuner. Inom kultur och fritid fortsätter arbetet med att stärka den regionala kulturen och de särskilda satsningar som prioriterats i antagen kulturplan 2017. Kulturplanen tar ytterligare steg för att utveckla samverkansmodellen, liksom att förstärka den professionella kulturen i Blekinge. Inom Regionsamverkan Sydsverige har samarbetet inom område kultur utvecklats och stärkts, bland annat har ett gemensamt positionspapper tagits fram för gemensamma satsningar och utökad tillgänglighet i Sydsverige. För trafiknämnden och verksamhetsområde trafik fortsätter den positiva resandeutvecklingen och kundnöjdheten ökar. Satsningar har genomförts på både stadstrafik och skärgårdstrafik i länet med mycket positivt mottagande och ökat resande. Även inom kollektivtrafiken sker samverkan inom ramen för Regionsamverkan Sydsverige med ambitionen att få fram ett gemensamt positionspapper; Kollektivtrafik för enat Sydsverige. Strukturen för Öresundstågtrafik AB har setts över gemensamt i Sydsverige och parterna har enats om ett förnyat samverkansavtal med mera. Samverkan med koppling till Europafrågor och framtida sammanhållningspolitik sker bland annat genom omvärldsbevakning och påverkansarbete från Småland-Blekinge-Hallands (SMBH) gemensamma representation i Bryssel. Inom ramen för denna samverkan genomfördes också Europaforum i Alvesta under våren. Till våren 2019 står Blekinge värd för Europaforum (SMBH).

<i>Mnkr</i>	2018	2017
Årets resultat	0,0	0,8
Nettoomsättning	659,9	621,8
Balansomslutning	191,4	345,0
Eget kapital	5,3	5,2
Soliditet %	2,8	1,5
Medelantal anställda	116	110

LANDSTINGET BLEKINGE

EKONOMISK REDOVISNING

Resultaträkning

<i>Mnkr</i>	Not	Utfall 2018	Budget 2018	Avvikelse 2018	Utfall 2017
Verksamhetens intäkter	1	820,3	754,1	66,2	747,8
Verksamhetens kostnader	2	-5 647,9	-5 556,7	-91,2	-5 473,9
Avskrivningar/Återföring nedskrivningar	3	-206,5	-196,4	-10,1	-198,1
<i>Verksamhetens nettokostnader</i>		-5 034,1	-4 998,9	-35,2	-4 924,3
Skatteintäkter	4	3 622,5	3 636,4	-13,9	3 524,5
Generella statsbidrag och utjämning	5	1 360,7	1 373,1	-12,4	1 324,6
<i>Verksamhetens resultat</i>		-50,9	10,6	-61,5	-75,2
Finansiella intäkter	6	170,0	48,8	121,2	50,8
Finansiella kostnader	7	-65,9	-46,3	-19,6	-52,5
<i>Resultat efter finansiella poster</i>		53,1	13,1	40,1	-77,0
Årets resultat		53,1	13,1	40,1	-77,0

LANDSTINGET BLEKINGE

Balansräkning

Mnkr

	Not	2018	2017	2016
Tillgångar				
Anläggningstillgångar				
Mark och byggnader	8	1 533,7	1 263,0	1 233,5
Maskiner och inventarier	9	324,6	312,6	307,8
Finansiella anläggningstillgångar	10	23,8	23,9	24,0
<i>Summa anläggningstillgångar</i>		<i>1 882,1</i>	<i>1 599,4</i>	<i>1 565,3</i>
Omsättningstillgångar				
Förråd		88,3	83,1	75,4
Kortfristiga fordringar	11	342,2	308,3	323,0
Kortfristiga placeringar	12	1 358,5	1 444,6	1 480,9
Kassa och bank	13	290,8	265,7	217,2
<i>Summa omsättningstillgångar</i>		<i>2 079,8</i>	<i>2 101,7</i>	<i>2 096,5</i>
Summa tillgångar		3 961,9	3 701,1	3 661,8
Eget kapital, avsättningar och skulder				
Eget kapital	14	1 246,0	1 192,9	1 269,9
Avsättning för pensioner	15	1 772,3	1 599,7	1 493,1
Övriga avsättningar		0,0	0,0	0,3
Långfristiga skulder	16	0,6	0,7	0,7
Kortfristiga skulder	17	943,0	907,8	897,8
Summa skulder och eget kapital		3 961,9	3 701,1	3 661,8
Ställda säkerheter och ansvarsförbindelse				
Borgensförbindelse	18	87,2	94,2	96,7
Pensionsförpliktelse	19	2 650,2	2 716,3	2 822,0
Operationell leasing	20	5,5	7,7	9,7

LANDSTINGET BLEKINGE

Kassaflödesanalys

<i>Mnkr</i>	Utfall 2018	Utfall 2017	Utfall 2016
Den löpande verksamheten			
Årets resultat	53,1	-77,0	-9,3
(+) Avskrivningar	211,5	198,1	184,0
(+) Nedskrivningar/utrangering	-5,0	0,7	5,0
(+ / -) Reavinst/realförlust	0,0	0,0	0,2
(+ / -) Avsättningar	172,6	106,6	81,0
(+ / -) Övriga ej likviditetspåverkande poster			0,0
(-) Ökning / (+) Minskning kortfristiga fordringar	-33,9	14,7	-30,8
(-) Ökning / (+) Minskning förråd	-5,2	-7,7	-5,7
(-) Minskning / (+) Ökning kortfristiga skulder	35,2	10,1	-6,4
<i>Kassaflöde från den löpande verksamheten</i>	428,1	245,5	217,9
Investeringsverksamhet			
(-) Investeringar i byggnader och inventarier	-488,9	-233,3	-273,6
(+) Försäljning av inventarier	0,0	0,0	0,0
(-) Ökning / (+) Minskning av finansiella anläggningstillgångar	0,1	0,1	0,0
<i>Kassaflöde från investeringsverksamheten</i>	-488,8	-233,2	-273,6
Finansieringsverksamhet			
(+) Ökning / (-) Minskning långfristiga skulder	-0,1	0,0	-0,1
(-) Ökning / (+) Minskning långfristiga fordringar	0,0	0,0	0,0
<i>Kassaflöde från finansieringsverksamheten</i>	-0,1	0,0	-0,1
Förändring likvida medel	-60,9	12,2	-55,7
Likvida medel vid årets början	1 710,3	1 698,1	1 753,8
Likvida medel vid årets slut	1 649,3	1 710,3	1 698,1

REDOVISNINGSPRINCIPER

Årsredovisningen upprättas i enlighet med lagen om kommunal redovisning (1997:614), rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR) och god redovisningssed. Att lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från RKR följs innebär bland annat att:

- intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras landstinget och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt
- fordringar upptas till de belopp de beräknas inflyta
- tillgångar och skulder upptas till anskaffningsvärde
- värdering av kortfristiga placeringar görs till det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärdet.

I de fall landstinget gör avsteg från ovanstående redovisas det i texten som följer.

Byte av redovisningsprincip

Byte av redovisningsprincip får som regel endast ske om bytet krävs för anpassning till lagstiftning eller redovisningsrekommendation. Om så inte är fallet kan ett byte ändå äga rum om den nya principen på goda grunder kan anses leda till en klart mer rättvisande redovisning av resultat och ställning och om den inte står i strid med rekommendation utgiven av RKR.

Byte av redovisningsprincip bör i normalfallet ske från ingången av nytt räkenskapsår så att samma principer tillämpas i delårsrapporter och i årsbokslut.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster är resultatet av händelser eller transaktioner som inte är extraordinära men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser med andra perioder. Posterna konteras enligt L-bas i redovisningen men i resultatuppföljningen särredovisas posten på egen rad eller i not för att tydliggöra att så skett och för att en korrekt jämförelse ska kunna ske.

Periodisering

Periodisering sker för att ge en rättvisande bild av landstingets resultat och finansiella ställning för den aktuella perioden. Det innebär att utgifter kostnadsförs det år då förbrukning sker och inkomster intäktsförs det år som intäkten genereras.

Konsekvensprincipen, väsentlighetsprincipen och försiktighetsprincipen, vilka i viss mån modifierar huvudprincipen, tillämpas i förekommande fall. Eventuella avvikelser kommenteras under respektive rubrik.

Konkurrensneutralitet för folktandvården

Folktandvården följer Statskontorets krav på transparens- och särredovisning. Kravet innebär att korsfinansierad tandvård inte får förekomma. Mer detaljerad information finns i folktandvårdens transparensbokslut.

INTÄKTER

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) prognos från december i enlighet med rekommendation RKR 4.2.

Statsbidrag

Specialdestinerade och riktade statsbidrag redovisas i resultaträkningen tillsammans med övriga verksamhetsanknutna intäkter. De periodiseras i normalfallet till den period där kostnaderna som statsbidraget avser är bokförda.

Generella statsbidrag redovisas i resultaträkningen tillsammans med bidrag och avgifter i utjämningsystemen i posten generella statsbidrag. De redovisas normalt enligt kontantmetoden, vilket innebär att de redovisas vid utbetalning. Bidrag för läkemedelsförmånen redovisas också i posten generella statsbidrag.

Övriga intäkter

Vid behov kommenteras om avvikelse från rekommendation RKR 18 eller andra särskilda händelser. Årets investeringsbidrag bokförs som intäkter.

KOSTNADER

Lönekostnader

Lönekostnader för timanställda, kostnad för övertid, jour och beredskap och tillägg för obekväm arbetstid avseende december månad bokförs huvudsakligen i januari nästkommande år. Då variationerna mellan åren inte bedöms vara stor bör detta inte påverka resultatet nämnvärt.

Hyres- och leasingavtal

- Finansiell leasing: Landstinget Blekinge har inga finansiella leasingavtal.
- Operationell leasing: Landstinget Blekinge redovisar samtliga leasingavtal som operationella leasingavtal.

Avskrivningstider

Avskrivningarna beräknas på anläggningstillgångarnas anskaffningsvärde. För varje anläggning bestäms relevant avskrivningstid med den ekonomiska livslängden som grund. Byggnader och byggnadsinventarier som anskaffats 2014 eller tidigare och som varit föremål för komponentavskrivning skrivs av på restvärdet. Byggnaderna har från och med 2014 delats upp i komponenter med olika nyttjandeperiod.

Den normala avskrivningstiden för olika typer av anläggningstillgångar är:

- byggnader: 20-50 år
- markanläggningar: 10-50 år
- byggnads- och markinventarier: 7-20 år
- it-utrustning och programvaror: 4-5 år
- medicinteknisk utrustning: 4-10 år
- övriga inventarier: 3-10 år.

Aktier, andelar, konst och pågående arbeten upptas i balansräkningen till ursprungligt anskaffningsvärde och blir inte föremål för avskrivning.

Avskrivningsmetod

I normalfallet tillämpas linjär avskrivning, det vill säga lika stora nominella belopp varje år. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk. Avskrivning påbörjas månaden efter anskaffningen. Avskrivning görs månadsvis.

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Materiella tillgångar

En materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång avsedd för stadigvarande bruk. Vid redovisning av materiella tillgångar följs RKR 11.4.

En anskaffning som i övrigt uppfyller kriterierna för investering ska bokföras som investering endast under förutsättning att utgiften uppgår till minst ett halvt basbelopp och att nyttjandeperioden är minst tre år.

Anläggningstillgångarna värderas i balansräkningen till anskaffningsvärdet med avdrag för ackumulerade avskrivningar.

Utrustningen värderas var för sig sedan 2006. Utrustning införskaffad dessförinnan värderas enligt inköpets totala värde.

Finansiella anläggningstillgångar

Enligt RKR 20 ska finansiella tillgångar klassificeras som anläggningstillgångar då syftet med innehavet är att tillgången ska innehas eller brukas stadigvarande. Medel som kontinuerligt är föremål för köp och försäljning och som är tillgängliga för att möta löpande utbetalningar ska klassificeras som omsättningstillgångar.

OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR

Omsättningstillgångar värderas som huvudprincip till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet. Med det verkliga värdet avses försäljningsvärde efter avdrag för beräknad försäljningskostnad.

Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar

Fordringar värderas till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Värdering av kortfristiga placeringar görs till det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärdet med stöd av landstingets placeringspolicy. Aktie- respektive obligationsportfölj värderas var för sig.

Lager och förråd

Lager och förråd värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på balansdagen.

SKULDER OCH AVSÄTTNINGAR

Eget kapital

Folktandvårdens, den offentliga primärvårdens och de politiska partiernas över- och underskott förs över till kommande år som en del av eget kapital. Social investeringsfond är en del av eget kapital.

Personalskulder

Landstingets skuld till personalen för semester, övertid, jour och beredskap (årets löneläge) inklusive upplupna arbetsgivaravgifter (nästa års arbetsgivaravgift vid årsskifte) redovisas som kortfristiga skulder.

Pensioner

Pensionsskulden är den framtida skuld som landstinget har till arbetstagare och pensionstagare. Den modell som används är den så kallade blandmodellen, som skiljer på pensionsrätter intjänade före och efter 31 december 1997. Pensioner intjänade från och med 1998 redovisas som avsättning i balansräkningen. Pensionsförmåner som intjänats före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse utanför balansräkningen.

Avsättning och ansvarsförbindelse beräknas av Skandia på individnivå för all personal. I beräkningarna ingår personer som omfattas av KAP-KL, AKAP-KL och tidigare avtal. Pensionsåtagandet för aktiva politiker integreras i resultatet av skuld och kostnad. Beräkningarna påverkas bland annat av reallöneutveckling, inflation och statslåneränta. Värdering av pensionsförpliktelser görs med tillämpning av RIPS 07, Sveriges Kommuner och Landstings modell för pensionsskultsberäkning.

För den kommunala sektorn gäller från 1998 att en pensionsavgift, som är en andel av den anställdes lön, ska avsättas varje år. Landstingsfullmäktige har beslutat att hela pensionsavgiften ska avsättas som individuell del eller avgiftsbestämd ålderspension. Denna redovisas som upplupen kostnad under kortfristiga skulder.

Övriga avsättningar

Avsättningar redovisas i balansräkningen i enlighet med RKR 10.2 som innebär att det ska finnas en legal förpliktelse till följd av inträffade händelser, att det är troligt att en reglering ska ske och att en tillförlitlig beräkning kan göras.

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING

Enligt bestämmelserna i den kommunala redovisningslagen ska årsredovisningen även omfatta den verksamhet som bedrivs i bolagsform. Enligt RKR 8.2 är landstinget skyldigt att upprätta sammanställd redovisning. Enligt rekommendationen kan de företag vars verksamhet är av obetydlig omfattning, vilket definieras som företag där landstingets del av omsättning och omslutning är mindre än två procent av skatteintäkter och statsbidrag, undantas från den sammanställda redovisningen. När företag av obetydlig omfattning tagits bort återstår endast Region Blekinge att konsolidera. Landstinget har därför gjort bedömningen att en sammanställd redovisning vid sidan av landstingets redovisning inte tillför ytterligare väsentlig information.

Noter till resultaträkning

Not 1 Verksamhetens intäkter

<i>Mnkr</i>	Utfall 2018	Utfall 2017
Patientavgifter	138,6	148,2
Försäljning av hälso- och sjukvård	193,4	186,3
varav tandvård	29,4	28,3
Utbildning	3,0	3,1
Medicinska tjänster	22,6	21,7
Försäljning av andra varor och tjänster	206,6	194,8
Erhållna bidrag	246,2	174,0
Övriga intäkter	9,9	19,7
Summa	820,3	747,8

Not 2 Verksamhetens kostnader

<i>Mnkr</i>	Utfall 2018	Utfall 2017
Löner och ersättningar till personal	2 076,4	1 999,2
Pensionskostnader	373,8	318,0
varav pensionsutbetalningar	165,0	158,7
varav skuldförändring	103,6	59,7
Sociala avgifter	735,8	705,3
Övriga personalkostnader	169,6	204,3
Köp av verksamhet	624,9	609,3
varav köpt vård	446,5	432,1
Läkemedel	582,9	572,7
Sjukvårdsartiklar m.m.	196,5	190,0
Material och varor	155,9	151,7
Lämnade bidrag	233,1	229,0
Lokal- och fastighetskostnader	94,4	87,3
Övriga kostnader	404,8	407,1
Summa	5 647,9	5 473,9

Not 3 Avskrivningar och nedskrivningar

<i>Mnkr</i>	Utfall 2018	Utfall 2017
Byggnader och mark	117,3	115,0
Maskiner och inventarier	89,2	83,1
Summa avskrivningar	206,5	198,1

Nedskrivning av vindkraftverk gjordes med 5 miljoner kronor under 2016. Dessa har återförts under 2018.

Not 4 Skatteintäkter

<i>Mnkr</i>	Utfall 2018	Utfall 2017
Förskott 2017		3 535,4
Prognos avräkning 2017		-16,5
Justeringspost 2016		5,5
Förskott 2018	3 637,8	
Prognos avräkning 2018	-3,6	
Justeringspost 2017	-11,7	
Summa	3 622,5	3 524,5

Not 5 Generella statsbidrag

<i>Mnkr</i>	Utfall 2018	Utfall 2017
Inkomstutjämningsbidrag	810,3	801,8
Kostnadsutjämningsbidrag	33,0	46,1
Läkemedelsförmån	449,3	426,2
Regleringsavgift	-48,3	-62,8
Strukturbidrag	79,8	79,1
Generella bidrag	36,5	34,2
Summa	1 360,7	1 324,6

Not 6 Finansiella intäkter

<i>Mnkr</i>	Utfall 2018	Utfall 2017
Ränta placerade medel	3,4	5,4
Ränta placerade pensionsmedel	11,6	15,5
Bonus	0,1	0,4
Vinst försäljning aktier och obligationer	132,2	8,6
Utdelning aktier, aktiefonder pensionsmedel	14,7	13,4
Återbäring fondavgifter	6,5	6,5
Försäljning av elcertifikat	0,9	0,5
Övriga finansiella intäkter	0,6	0,6
Summa	170,0	50,8

Not 7 Finansiella kostnader

<i>Mnkr</i>	Utfall 2018	Utfall 2017
Finansiell kostnad för pensioner	43,8	32,5
Förlust vid avyttring av aktier och obligationer	0,0	4,2
Övriga räntekostnader	0,0	0,2
Övriga finansiella kostnader	9,1	1,0
Nedskrivning ränteportfölj	12,9	14,6
Summa	65,9	52,5

Noter till Balansräkning

Not 8 Mark och byggnader

<i>Mnkr</i>	2018	2017
Ackumulerat anskaffningsvärde		
Årets ingående balans	3 358,4	3 214,1
Nyanskaffningar	388,0	144,3
Försäljningar / utrangeringar	0,0	0,0
Återföring nedskrivning	5,0	0,0
<i>Utgående ackumulerat anskaffningsvärde</i>	3 751,4	3 358,4
Ackumulerade avskrivningar		
Årets ingående balans	2 095,5	1 980,5
Årets avskrivning	122,3	115,0
Försäljningar / utrangeringar	0,0	0,0
<i>Utgående ackumulerade avskrivningar</i>	2 217,8	2 095,5
Utgående bokfört värde	1 533,7	1 263,0

Landstingets strategi för fastighetsägande säger att landstinget bör avveckla fastigheter som inte används av landstingets verksamheter. Inga avyttringar gjordes under 2017 och 2018.

Not 9 Maskiner och inventarier

<i>Mnkr</i>	2018	2017
Ackumulerat anskaffningsvärde		
Årets ingående balans	906,2	854,0
Nyanskaffningar	101,9	89,0
Försäljningar / utrangeringar	-26,9	-36,9
<i>Utgående ackumulerat anskaffningsvärde</i>	981,2	906,2
Ackumulerade avskrivningar		
Årets ingående balans	593,5	546,2
Årets avskrivning	89,2	83,1
Försäljningar / utrangeringar	-26,0	-35,8
<i>Utgående ackumulerade avskrivningar</i>	656,7	593,5
Utgående bokfört värde	324,6	312,6

Not 10 Finansiella anläggningstillgångar

<i>Mnkr</i>	2018	2017
Aktier i dotterbolag	0,7	0,7
Övriga andelar	22,5	22,6
Långfristiga fordringar	0,6	0,6
Summa	23,8	23,9

Not 11 Kortfristiga fordringar

<i>Mnkr</i>	2018	2017
Kundfordringar	81,6	79,3
Statsbidragsfordringar	70,7	75,5
Övriga fordringar	89,9	34,8
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	100,0	118,6
Summa	342,2	308,3

Not 12 Kortfristiga placeringar

<i>Mnkr</i>	Bokfört värde 2018	Bokfört värde 2017	Markn.värde 2018	Markn.värde 2017
Aktier och aktiefonder	427,6	384,4	427,6	515,4
Räntebärande instrument	20,0	38,0	20,0	38,2
Räntefonder	910,9	1 022,0	910,9	1 022,0
Summa	1 358,5	1 444,4	1 358,5	1 575,6

Specifikation av kortfristiga placeringar

<i>Mnkr</i>	Bokfört värde 2018	Bokfört värde 2017	Markn.värde 2018	Markn.värde 2017
<i>Pensionsplacering</i>	1 193,9	1 126,4	1 193,9	1 257,3
<i>Övrig placering</i>	164,6	318,0	164,6	318,3
Summa	1 358,5	1 444,4	1 358,5	1 575,6

Not 13 Kassa och bank

<i>Mnkr</i>	2018	2017
Kassa och bank	187,4	241,5
Pensionsmedel	103,4	24,2
Summa	290,8	265,7

Beviljad checkräkningskredit uppgår till 100 miljoner kronor.

Not 14 Eget kapital

Not 14 Eget kapital

<i>Mnkr</i>	2018	2017
Ingående eget kapital	1 192,9	1 269,9
Årets resultat	53,1	-77,0
Utgående eget kapital	1 246,0	1 192,9

Fördelning eget kapital

<i>Mnkr</i>	2018	2017
Hälsoval	-45,3	-27,8
Tandvård	9,3	9,9
Politik	0,0	1,9
Övergripande	1 282,0	1 208,9
varav social investeringsfond	19,1	19,1
Summa	1 246,0	1 192,9

Not 15 Avsättningar för pensioner

<i>Mnkr (exkl särskild löneskatt)</i>	2018	2017
Ingående pensionsavsättning	1 287,4	1 201,6
Pensionsutbetalningar	-35,7	-32,3
Nyintjänadpension	137,4	93,9
Ränte- och basbeloppsuppräknig	29,5	23,7
Övrigt	7,6	0,5
Utgående pensionsavsättning	1 426,2	1 287,4
Löneskatt	346,0	312,3
Total pensionsavsättning	1 772,3	1 599,7
Utredningsgrad / Aktualiseringsgrad	94,0%	94,0%

Skandia har tagit fram ett mer förfinat mått än det tidigare måttet aktualiseringsgrad. Bland annat omfattar det nya måttet även anställningar från och med 1998. Måttet har benämningen utredningsgrad.

Antal beviljade ÖK-SAP uppgick 2018 till en person. Pensionsavsättningen innefattar visstidspension för förtroendevalda för en person och ingen visstidspension för tjänstemän.

Not 16 Långfristiga skulder

<i>Mnkr</i>	2018	2017
Ingmanska fonden	0,6	0,7
Summa	0,6	0,7

Not 17 Kortfristiga skulder

<i>Mnkr</i>	2018	2017
Leverantörskulder	363,2	343,4
Personalens källskatt	49,7	48,1
Statsbidragsskulder	12,4	13,3
Upplupna semesterlöner	151,1	145,1
Förutbetalda skatteintäkter	31,7	26,4
Upplupna kostnader/förutbetalda intäkter	325,8	319,6
Övriga kortfristiga skulder	9,0	12,0
Summa	943,0	907,8

Not 18 Borgensförbindelse

<i>Mnkr</i>	2018	2017
Borgensförbindelse Transitio AB	87,2	94,2

Not 19 Pensionsförpliktelse

Under ansvarsförbindelser redovisas pensionsförmåner inklusive löneskatt intjänade före 1998. Dessa redovisas inte som en avsättning (skuld) i balansräkningen.

Not 19 Pensionsförpliktelse

<i>Mnkr</i>	2018	2017
Pensionsförpliktelse som inte upptagits bland skulderna eller avsättningar	2 650,2	2 716,3
varav särskild löneskatt	517,4	530,3
Summa	2 650,2	2 716,3

Not 20 Operationell leasing

<i>Mnkr</i>	2018	2017
<i>Framtida kostnader för leasing</i>		
Inom ett år	3,8	4,9
Senare än ett år men inom fem år	1,7	2,8
Summa	5,5	7,7
<i>Betalningar under året på avtal som fortfarande är löpande</i>		
Inventarier och utrustning	2,1	2,3
Fordon	3,6	6,4
Summa	5,7	8,7

ÅRSSTATISTIK

Det här är Landstinget Blekinges årliga statistik inom områdena befolkning, verksamhet, ekonomi och personal för de senaste fem åren. Här finns bland annat allmän befolkningsstatistik från Statistiska centralbyrån och statistik över produktion inom landstingets olika verksamheter. Uppgifterna hämtas i huvudsak ur landstingets uppföljningssystem.

BEFOLKNING OCH VERKSAMHET

	2018	2017	2016	2015	2014
BEFOLKNING					
Antal invånare per den 31 december	159 684	159 371	158 453	156 253	154 157
varav 0-19 år (%)	22,6	22,4	22,2	21,8	21,7
varav 20-64 år (%)	53,9	54,1	54,5	54,8	54,9
varav 65- år (%)	23,5	23,4	23,3	23,4	23,4
varav 80- år (%)	6,4	6,2	6,2	6,2	6,2
Andel kariesfria 3-åringar (%)	94	91	94	94	93
Andel kariesfria 6-åringar (%)	68	68	73	75	76
12-åringar, medel DFT (medeltal tänder med karies eller fyllning)	0,8	0,9	0,8	0,8	0,7
19-åringar, med DFSa=0 (utan skadade ytor som gränsar till andra tänder) (%)	64	64	61	60	64
VERKSAMHET					
<i>Blekingesjukhuset</i>					
Antal besök	345 709	357 027	362 432	341 921	339 921
varav läkarbesök	166 462	175 183	174 667	163 419	161 557
Antal vårdtillfällen	22 879	22 810	22 786	23 571	24 116
Antal vård dagar	121 276	127 792	132 968	139 519	142 635
Summa DRG-poäng (öppenvård)*	11 246	12 174	12 217	12 650	13 550
Summa DRG-poäng (slutenvård)*	21 705	21 390	21 941	22 495	23 154
Undvikbara slutenvårdstillfällen, alla åldrar (%)**	9,4	9,3	9,1	9,5	7,9
Återinläggningar inom 30 dagar >=65 år alla län (%)	16,4	16,2	16,4	15,6	16,4
<i>Vuxenpsykiatri</i>					
Antal besök	70 044	71 034	70 139	72 557	65 500
varav läkarbesök	15 317	14 851	14 548	14 319	12 007
Antal besök per 1 000 invånare	439	446	444	465	429
Antal avslutade vårdtillfällen	1 410	1 320	1 109	1 101	1 279
Antal vård dagar	13 670	13 688	13 200	13 415	14 362
varav med tvångsvård (%)	22	24	23	26	22
Antal vårdplatser per den 31 december	45	44	44	44	44
Medelvårdtid (antal vård dagar) per avslutat vårdtillfälle	10,4	11,0	13,2	11,5	13,2
Median (antal vård dagar) per avslutat vårdtillfälle	5	5	5	5	5
<i>Barn- och ungdomspsykiatri</i>					
Antal besök	13 655	14 248	14 701	13 566	11 926
varav läkarbesök	4 290	4 241	3 487	3 108	1 936
Antal besök per 1 000 invånare	86	89	93	87	78

Antal avslutade vårdtillfällen	74	67	60	38	57
Antal vård dagar	366	565	330	334	358
varav med tvångsvård (%)	6,5	2,0	1,0	11,0	2,5
Antal vårdplatser per den 31 december	2	2	2	2	2
Medelvårdtid (antal vård dagar) per avslutat vårdtillfälle	5,0	8,8	5,0	9,0	6,3
Median (antal vård dagar) per avslutat vårdtillfälle	3	4	4	8	5
Habilitering					
Antal besök	8 320	7 096	7 546	7 682	7 902
varav läkarbesök	874	1 083	1 056	1 008	870
Antal besök per 1 000 invånare	52	45	48	49	52
Primärvård					
Antal besök (offentligt drivna vårdenheter)	312 359	324 348	326 569	328 078	340 608
varav läkarbesök	118 378	124 800	127 342	130 655	132 298
Antal besök (privat drivna vårdenheter)	129 446	123 203	121 835	119 172	118 490
varav läkarbesök	50 770	50 874	50 232	50 045	50 765
Antal läkarbesök jourcentraler	11 378	10 893	10 713	10 697	10 809
Läkarkontinuitet för personer över 65 år med minst tre besök under året varav minst två hos samma läkare (genomsnitt i %)	76,8	78,2	79,7	81,7	82,7
Antal besök ungdomsmottagningar	10 881	10 884	11 703	12 290	12 795
Antal läkarbesök ungdomsmottagningar	242	386	821	837	655
Folktandvård					
Antal besök allmäntandvård	132 302	143 560	142 382	146 977	138 362
Antal besök allmäntandvård per 1 000 invånare	829	901	899	941	903
Antal besök specialisttandvård	19 250	20 674	20 553	20 398	21 366
Antal besök specialisttandvård per 1 000 invånare	121	130	130	131	139
Blekinge folkhögskola					
Antal deltagare	828	1 395	1 276	866	514
Antal deltagarveckor	5 459	5 507	5 107	5 274	5 433
Patientnämnd					
Antal ärenden	335	350	366	507	428
varav bemötande och kommunikation	74	101	89	128	69
varav organisation och regler	31	33	27	87	95
varav vård och behandling	182	160	189	291	259
varav övrigt	5	2	61	1	5
Landstingservice					
IT-kostnader enligt SLIT (mnkr)***	124	120	108	105	102
Besparing på upphandlat belopp (genomsnitt i %)	9,9	8	3,2	8,3	6,3
Antal anbud per upphandling	3,4	4,9	2,9	3,1	3,0
Egna lokaler, bruttoarea (kvm)	269 554	267 945	268 016	263 895	271 013
Inhyrda lokaler, bruttoarea (kvm)	15 575	15 261	12 196	14 494	13 131
Miljöfordon (%)	97,7	98,2	97,0	97,0	97,0
Ekologiska livsmedel i köken (%)	48,3	47,6	48,7	43,2	39,9

* DRG: Diagnosis Related Groups. Metod som grupperar vårdkontakter efter medicinska kriterier och likartad resursåtgång.

** Vårdtillfällen orsakade av utvalda sjukdomstillstånd som bedöms kunna undvikas inom slutenvården.

*** SLIT: Landstingens IT-strategier och IT-chefer.

EKONOMI

	2018	2017	2016	2015	2014
Nettokostnadsutveckling enligt resultaträkning (%)	2,2	5,4	5,8	5,5	6,0
Nettokostnadsutveckling justerad (%)	2,2	5,5	5,1	7,2	4,0
Verksamhetens nettokostnad enligt resultaträkning per invånare (kr)	31 525	30 898	29 487	28 276	27 231
Verksamhetens nettokostnad justerad per invånare (kr)	31 525	30 898	29 455	28 428	26 799
Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och statsbidrag (%)	101,0	101,6	100,8	101,3	100,2
Verksamhetens nettokostnad enligt resultaträkning (mnkr)	5 034	4 924	4 672	4 418	4 189
Verksamhetens nettokostnad justerad (mnkr)	5 034	4 924	4 667	4 442	4 123
Kostnadsutveckling (%)	3,2	4,4	4,8	5,7	5,8
Kostnadsutveckling (mnkr)	182	238	252	281	267
Skattesats (kr)	11,19	11,19	11,19	11,19	11,19
Medelskattesats i riket (kr)	11,39	11,36	11,35	11,29	11,20
Kassalikviditet inklusive pensionsplaceringar (%)	211	222	225	226	217
Kassalikviditet exklusive pensionsplaceringar (%)	89	96	100	107	111
Soliditet (%)	31,4	32,2	34,7	35,6	36,1
Personalkostnadsutveckling (%)	4,0	3,4	4,6	6,8	5,0
Personalkostnader per invånare (kr)	21 014	20 247	19 693	19 086	18 154
Kostnader för köpt vård per invånare (kr)	2 796	2 711	2 603	2 430	2 363
Läkemedelskostnader per invånare (kr)	3 651	3 594	3 336	3 270	3 148
Skatteintäkter per invånare (kr)	22 685	22 115	21 395	20 817	20 277

PERSONAL

	2018	2017	2016	2015	2014
<i>ANSTÄLLDA PER PERSONALGRUPP AID**</i>					
Uppgifterna gäller per den 31 december respektive år.					
Ledningsarbete	184	174	175	160	153
Handläggare- och administratörsarbete	424	411	407	401	365
Medicinsk sekreterare	294	292	283	281	278
Specialistkompetent läkare	304	306	310	316	286
Icke specialistkompetent läkare	223	212	191	188	203
Psykolog och psykoterapeut	48	46	50	52	47
Sjuksköterska	1 497	1 504	1 508	1 504	1 505
Undersköterska	748	746	745	746	697
Sjuktjänstgörande, laboratoriepersonal	137	139	140	143	137
Tandvårdsarbete	268	280	287	277	280
Rehabilitering och förebyggande arbete	208	206	214	217	214
Socialt och kurativt arbete	70	69	65	66	66

Skol-, kultur-, turism- och fritidsarbete	50	51	51	50	51
Teknikarbete	175	179	169	178	169
Hantverksarbete med mera	80	83	81	79	80
Köks-, måltids-, städ, tvätt och renhållningsarbete	236	240	243	249	223
Totalt	4 946	4 938	4 919	4 907	4 754

**TIDSANVÄNDNING, UTFÖRD ARBETSTID I
ÅRSARBETARE PER PERSONALGRUPP AID****
(inklusive arbetad tid under jour och beredskap, övertid, mertid
och timanställningar) Årsarbetare = summa timmar/1 760

Ledningsarbete	174	168	163	156	145
Handlägg- och administratörsarbete	361	348	348	336	323
Medicinsk sekreterare	243	240	236	231	232
Specialistkompetent läkare	274	266	281	267	251
Icke specialistkompetent läkare	176	169	158	162	174
Psykolog och psykoterapeut	38	39	41	40	45
Sjuksköterska	1 146	1 154	1 155	1 157	1 158
Undersköterska	641	625	630	625	594
Sjukhustekniker, laboratoriepersonal	114	116	118	114	108
Tandvårdsarbete	205	223	230	225	213
Rehabilitering och förebyggande arbete	168	166	173	168	166
Socialt och kurativt arbete	59	54	52	47	47
Skol-, kultur-, turism- och fritidsarbete	42	41	40	38	46
Teknikarbete	162	160	164	160	154
Hantverksarbete med mera	77	83	81	79	77
Köks-, måltids-, städ, tvätt och renhållningsarbete	209	224	231	223	202
Totalt	4 088	4 075	4 098	4 026	3 934

**Obligatorisk redovisning av sjukfrånvaro, för månads-
och timavlönade**

Sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid	5,4	5,6	5,9	5,3	4,7
varav kvinnor	6,1	6,4	6,6	5,9	5,2
varav män	3,2	3,0	3,0	3,0	3,2
Långtidssjukfrånvaro (60 dagar eller mer) i % av den totala sjukfrånvaron	46,9	49,6	51,1	48,5	44,5
varav kvinnor	48,4	51,7	53,4	49,6	44,7
varav män	36,6	33,6	32,2	40,3	43,2
29 år eller yngre	4,9	4,3	4,9	4,0	3,9
varav kvinnor	5,7	4,9	5,6	4,3	4,4
varav män	2,6	2,7	2,5	3,2	2,5
30-49 år	4,9	5,4	5,6	4,9	4,2
varav kvinnor	5,7	6,3	6,4	5,7	4,7
varav män	2,3	2,4	2,6	2,2	2,4
50 år eller äldre	6,1	6,2	6,4	5,9	5,4
varav kvinnor	6,5	6,9	7,1	6,5	5,7
varav män	4,3	3,8	3,6	3,8	4,2

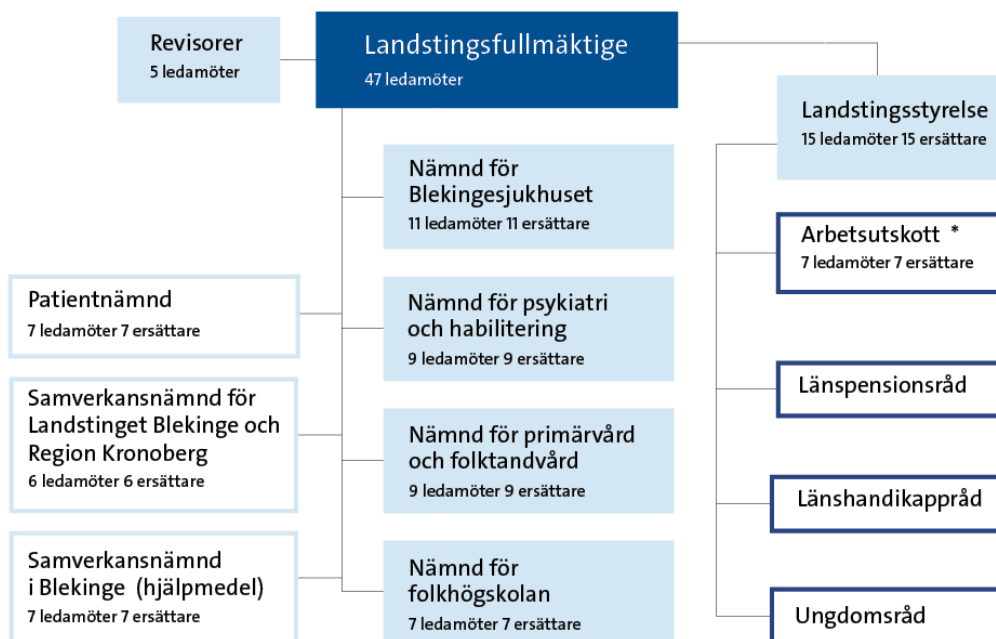
Jämställhetsredovisning

Antal landstingsdirektörer	1	1	1	1	1
varav kvinnor	0	0	0	0	0

varav män	1	1	1	1	1
Antal Stabsdirektörer	5	5	5	5	4
varav kvinnor	3	3	3	3	3
varav män	2	2	2	2	1
Antal förvaltningschefer	5	6	5	6	5
varav kvinnor	2	3	2	2	1
varav män	3	3	3	4	4
Antal verksamhets- eller affärsområdeschefer	42	51	53	50	47
varav kvinnor	25	31	34	30	24
varav män	17	20	19	20	23
Antal första linjens chefer	159	149	158	144	146
varav kvinnor	118	106	116	105	112
varav män	41	43	42	39	34
Antal heltidsanställda (tillsvidareanställda)	4 360	4 295	4 260	4 129	3 867
varav kvinnor	3 433	3 393	3 363	3 248	3 031
varav män	927	902	897	881	836
Andel heltidsanställda (tillsvidareanställda) (%)	92,9	92,4	91,6	90,3	86,6
varav kvinnor	92,0	91,4	90,5	88,9	84,5
varav män	96,3	96,3	95,9	96,1	94,9
Antal deltidanställda (tillsvidareanställda)	334	354	393	442	599
varav kvinnor	298	319	355	406	554
varav män	36	35	38	36	45
Andel deltidanställda (tillsvidareanställda) (%)	7,1	7,6	8,4	9,7	13,4
varav kvinnor	8,0	8,6	9,5	11,1	15,5
varav män	3,7	3,7	4,1	3,9	5,1
Genomsnittlig medelsysselsättningsgrad (tillsvidareanställda) (%)	97,8	97,7	97,5	97,2	96,4
varav kvinnor	97,6	97,5	97,2	96,8	95,7
varav män	98,8	98,7	98,6	98,7	98,5
Faktiskt årsarbetare	4 313	4 290	4 250	4 267	4 154
varav kvinnor	3 324	3 315	3 291	3 308	3 238
varav män	989	975	959	959	916
Extern personalrörlighet i procent (exklusive pensionsavgångar)	5,9	5,4	5,5	4,4	3,2
varav kvinnor	5,9	5,6	5,6	4,5	2,8
varav män	6,1	4,6	4,7	4,0	4,9

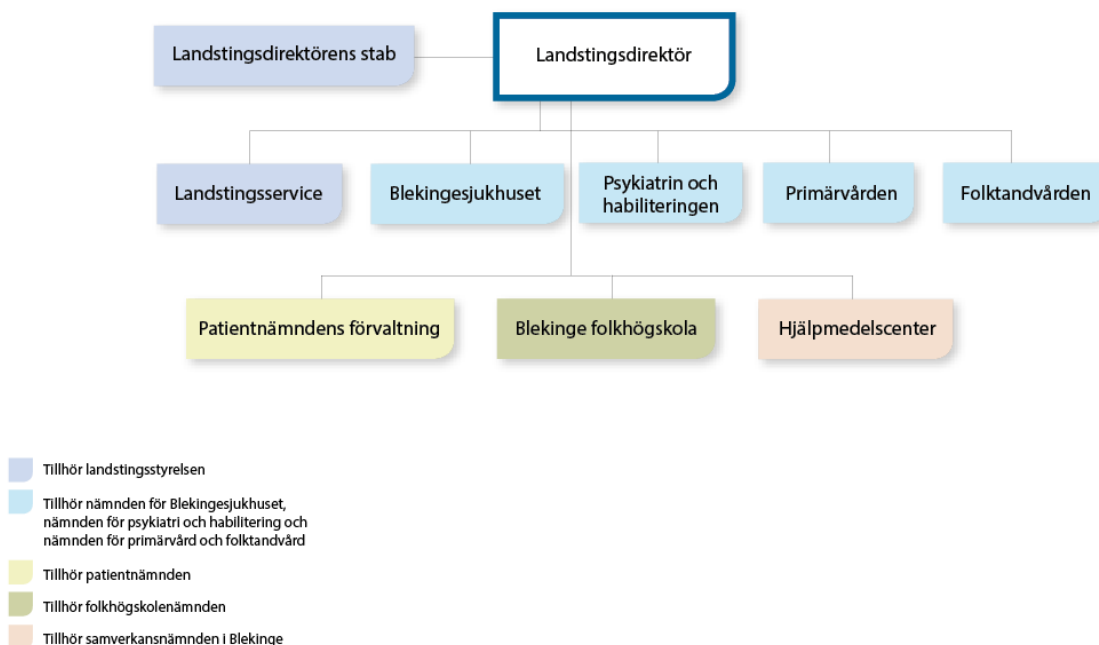
1. AID: Arbetsidentifikation kommuner och landsting, ett system för gruppering av arbetsuppgifter. AID är avsedd för att analysera lönebildningen på central och lokal nivå och ge underlag för viss planering.

Landstinget Blekinges politiska organisation 2015-2018

* Arbetsutskottet är även krisledningsnämnd, direkt underställd landstingsfullmäktige.

Landstinget Blekinges tjänstepersonsorganisation

REVISIONSBERÄTTELSE

Ordlista

Förklaringar av fackuttryck, interna begrepp och förkortningar som förekommer i årsredovisningen:

A

AFA försäkring: hanterar kollektivavtalade försäkringar.

agenda 2030: globala mål för hållbar utveckling.

anestesigas: gas som används för att söva människor.

anläggningstillgång: sådan tillgång som anskaffats för att bruka eller inneha en längre tid.

AT-tjänstgöring: allmäntjänstgöring (AT) ger behörighet att arbeta som läkare och att börja specialiseringstjänstgöring (ST). AT kompletterar läkarnas grundutbildning med praktiska erfarenheter som krävs av alla läkare oavsett yrkesinriktning. Godkänd AT-tjänstgöring leder fram till legitimation.

avkastning: intäkter minus kostnader, uttryckt i kronor eller i procent av exempelvis det ursprungliga värdet.

avrop: att avropa innebär att man köper varor eller tjänster, det vill säga tilldelar kontrakt, med hänvisning till ett tidigare träffat ramavtal.

avskrivning: fördelning av anskaffningsvärdet för en anläggningstillgång över det antal år då den beräknas användas (ekonomiska livslängden).

B

Balansdag: sista dagen på företagets räkenskapsår. Kallas även bokslutsdag.

balanskrav: kravet att alla landsting och kommuner ska upprätta en budget där budgeterade intäkter är större än budgeterade kostnader.

balansräkning: planmässig sammanställning av tillgångar, skulder och eget kapital.

basbelopp: belopp som ligger till grund för beräkning av flera av socialförsäkringarna och andra sociala förmåner.

bedömningsbil: bil som bemannas av en sjuksköterska som SOS Alarm har möjlighet att larma ut för att kunna göra en bättre bedömning av en patient på plats än vad som kan göras över telefon. Då minskar trycket på ambulanserna som i stället kan fokusera på att nå fram till de akut och svårast sjuka patienterna.

bruttoinvestering: investering som ska användas i produktionen under längre tid.

bruttonationalprodukt, BNP: hela värdet av ett lands produktion av varor, tjänster och investeringar under viss tid, vanligen ett år.

C

CEMR-deklaration: europeisk deklaration för jämställdhet, CEMR står för Council of European Municipalities and Regions.

checkräkningskredit: en kredit som kan utnyttjas av ett företag, exempelvis utfärdad av en bank, upp till ett visst belopp utöver beloppet som finns på checkkontot.

D

demografi: studier av befolkningens storlek, sammansättning och geografiska fördelning.

driftsredovisning: den del av bokföringen som avser verksamhetens interna och externa kostnader.

E

e-hälsa: användning av digitala verktyg och digitalt utbyte av information för att uppnå hälsa.

endodontist: specialisttandläkare som arbetar med komplicerade och avancerade rotfyllningar och andra rotbehandlingar.

endoskop: instrument för undersökning av organ och kroppshålor från insidan.

extern personalrörlighet: strömmen av personal in och ut ur landstinget (exklusive pensionsavgångar).

evidensbaserad: evidens kommer från latinets *evidentia* som betyder tydlighet, men som i detta sammanhang kan översättas med bevis om (eller vetenskapligt stöd för) insatsers effekter.

F

finansnetto: skillnaden mellan de finansiella intäkterna och kostnaderna i resultaträkningen.

förvaltningsberättelse: del av årsredovisning som fungerar som en översikt över utveckling och förhållanden som inte framgår av balans- eller resultaträkning men som är viktiga för bedömningen av landstinget.

H

HBTQ: är ett samlingsnamn och en förkortning för homosexuella, bisexuella, transpersoner och queera uttryck och andra identiteter.

heldygnsvård: möjlighet till vård dygnet runt för psykiatripatienter som blir inlagda på avdelning.

hospice: en plats där människor som är i livets slutskede får vård.

hälsoval: Landstinget Blekinges benämning på vårdval inom primärvården.

I

index: inom statistiken ett mått (tal) för jämförelser i tid eller rum.

indikator: ett mätinstrument som används för att påvisa förekomsten av en förändring eller en händelse.

intäkt: inkomst som påförts en viss period, periodiserats, i den ekonomiska redovisningen.

ISO: det internationella standardiseringsorganet för alla områden utom det elektrotekniska.

J

journalgranskning: granskning av journaldokumentation för att identifiera och mäta skador i vården.

jämförelsestörande post: post i resultaträkningen där man redovisar resultatet från sådana händelser i verksamheten som stör jämförelser med andra perioders resultat.

K

kapacitetsplanering: matchning av kapacitet och efterfrågan.

kassaflödesanalys: del av årsredovisning som visar finansiella flöden, särskilt investeringar och finansieringen av dem.

kassalikeviditet: likvida medel och kortfristiga fordringar i förhållande till kortfristiga skulder.

koldioxidekvivalent, CO₂e: mängden av en viss växthusgas uttryckt som den mängd koldioxid som ger samma växthuseffekt.

koloskop: instrument för undersökning av tjocktarmen och slutet av tunntarmen.

komponentavskrivning: en avskrivningsmetod för materiella anläggningstillgångar som grundar sig på att de olika komponenterna i en fastighet, byggnad eller maskin särskiljs och skrivs av var för sig. Varje separat del anses ha olika lång livslängd och den tid de kan användas skiljer sig därför åt.

kostnadseffektiv: ger resultat som väl motsvarar tillförda ekonomiska resurser.

L

leasing, finansiell och operationell: två olika ägandeskapsformer. Vid operationell leasing står uthyraren som ägare av utrustningen, tar risken i utrustningens restvärde och tar den i retur efter leasingperiodens utgång. Vid finansiell leasing står låntagaren som ägare av utrustningen och får ta in investeringen i balansräkningen.

ledningsystem: system för att fastställa grundprinciper för ledning av verksamheten, ställa upp mål och för att uppnå dessa mål.

ledtid: den tid som går från det att ett behov uppstår till dess att en aktivitet är utförd.

likvida medel: tillgångar som kan disponeras för betalningar.

likviditet: betalningsförmåga på kort sikt.

läkarbil: bil som bemannas av en specialistutbildad läkare och gör hembesök till äldre och sjuka som har svårt att ta sig till vårdcentralen.

N

nedskrivning: redovisningsterm som innebär att en anläggningstillgång som visar sig ha ett lägre värde än det värde som utgår från anskaffningsvärdet ska skrivas ner till det lägre värdet.

nettokostnad: verksamhetens kostnader och avskrivningar minus verksamhetens intäkter.

nominellt belopp: en akties andel i aktiekapitalet.

O

offentlig primärvård: den del av primärvården som ägs och drivs av landstinget.

omsättningstillgång: tillgång som är avsedd att användas i verksamheten.

onkologi: läran om tumörsjukdomar och en medicinsk specialitet som fokuserar på tumörsjukdomar och dess behandling.

orealiserad förlust: en förväntad förlust är orealiserad så länge tillgången inte har sålts.

ortodonti: tandreglering.

P

patientsäkerhetskultur: förhållningssätt och attityder, hos individer och grupper inom en vårdenhet, som har betydelse för patientsäkerheten.

pensionsportfölj: färdigpaketerad samling av ett antal utvalda fonder där pensionsmedel placeras.

personcentrerad vård: utgår ifrån patientens upplevelse av situationen samt individens förutsättningar, resurser och hinder. Patienten blir därmed en partner i vården. (personcentrerat förhållningssätt)

pilot: förled med betydelsen försöks-, test-, till exempel pilotprojekt.

poliklinisk: ingrepp som görs inom den öppna sjukvården, t.ex. på läkarmottagning eller vårdcentral.

produktionsstyrning: samlingsterm för aktiviteter och metoder som används för att dimensionera, planera och initiera tillverkning.

R

realförlust: förlust som uppkommer vid avyttring av egendom som sjunkit i värde efter förvärvet.

reavinst: vinst som uppkommer vid avyttring av egendom som stigit i värde efter förvärvet.

reallön: lörens eller inkomstens köpkraft i varor och tjänster.

reinvestering: investering som syftar till att ersätta förbrukat realkapital.

resultaträkning: stegvis redogörelse för samtliga intäkter och kostnader.

räkenskap: inkomster och utgifter.

S

slutenvård: hälso- och sjukvård när den ges till patient inskriven vid vårdenhet.

social investeringsfond: en fond för finansiering av olika sociala projekt som ger en tydlig samhällsnytta och sänkta kostnader för landstinget.

socioekonomi: en beskrivande klassifikation avsedd att belysa den hierarkiska strukturen i ett samhälle, baserat på individens position på arbetsmarknaden, vilken antas ha en avgörande betydelse för välfärdsfördelning och livschanser.

soliditet: ett företags finansiella stabilitet.

somatisk: kroppslig, som har med kroppen att göra.

standardiserat vårdförlopp: alla som utreds ska bemötas så lika det går. Vården strävar efter att undersökningarna ska göras i samma ordning och gå så fort som möjligt oavsett vem du är eller var du bor. Det ska finnas tider avsatta till de undersökningar som kan behövas. Varje cancersjukdom har ett eget standardiserat vårdförlopp.

ST-tjänstgöring: specialiseringstjänstgöring (ST) är ett steg på vägen mot att bli en svensk specialistläkare.

sutur: kirurgisk söm som görs vid operation eller vid behandling av olycksfallsskada för att bringa sårkanter och vävnader i kontakt med varandra.

slutavräkning: fastställande av det belopp som ska betalas för att utjämna ett konto, t.ex. i en uppgörelse av ett affärsmellanhavande.

T

totalkostnadsredovisning: en kostnadsredovisning där varje patientrelaterad enhet inom exempelvis ett sjukhus bär alla kostnaderna för sina sjukvårdskontakter, inklusive kostnaderna för de tjänster som enheten erhåller eller köper från andra enheter.

triage: medicinsk snabb förstahandsbedömning av skadade och sjuka på en katastrofplats eller ett akutintag.

U

uppförandekod: riktlinjer för hur ett företag eller en organisation ska bedriva sin verksamhet på ett etiskt, socialt eller miljömässigt riktigt sätt. Koden kan vara framtagen av företaget eller organisationen själv, eller av en branschorganisation och är ett frivilligt åtagande.

utdebitera: ta ut som avgift från allmänheten.

utfall: slutligt resultat efter beräkning.

utjämningsystem: statligt bidrag till kommuner och landsting i syfte att utjämna skillnader i deras ekonomiska förutsättningar att lämna invånarna lagstadgad service.

utrangera: skilja bort som mindre funktionsduglig särskilt avseende fordon.

V

verksamhetsintegrerat lärande: ett samlingsbegrepp för de pedagogiska modeller som bygger på samverkan och integrering mellan högre utbildning och arbetsliv.

vårdgaranti: överenskommelse mellan staten och landstingen om att landstingets sjukvård ska erbjuda undersökning och behandling inom en viss tid i icke-akuta fall.

Ö

öppenvård: hälso- och sjukvård som inte är slutenvård eller hemsjukvård.